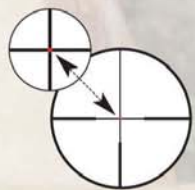

The Ultimate Visual Experience

Duralyt céltávcső család a Carl Zeiss-től
2. képsíkos megvilágított irányzójellel

Megvilágított
60-as irányzójellel

Prémium céloptika aktív vadászatra

A Duralyt céltávcsövek rendelhetőek megvilágított 60-as vagy nem megvilágított 06-as irányzójellel. A finom és intenzív megvilágított pont tökéletes nappali használatra, minimális célfedéssel a teljes nagyítási skálán. Ellenállóságának és pontosságának köszönhetően a Duralyt céltávcső kiváló választás minden vadászathoz. A Carl Zeiss egyedülálló képalkotást, élességet és részletgazdagságot garantál. Duralyt céltávcsövek 1.2 - 5 x 36, 2 - 8 x 42 és 3 - 12 x 50 nagyításban. Német gyártmány.

Duralyt céltávcsövek megvilágított irányzójellel

www.zeiss.de/sportsoptics

Nagykereskedelmi képviselő:
Bläser Magyarország Kft.
4025, Debrecen, Erzsébet u.48
Tel: 52/521-092
www.blaser-hungary.hu
fogarasi.jagd@t-online.hu

We make it visible.

Magyar VADÁSZLAP 2012/JANUÁR

HU ISSN 1215-6159
9 771215 615006

M A G Y A R

VADÁSZLAP

+4 oldal

CXXXIII. (21.) ÉVFOLYAM 1. SZÁM • 2012/JANUÁR •
ÁRA: 850 FT, ELŐFIZETŐKNEK: 750 FT • www.huntingpress.eu

20 évesek vagyunk!

20 évesek vagyunk!

Mondhatnám azt is, 20 éve már, hogy „életben” vagyunk. Működünk, fejlődünk, s ahogy napjaink világában illik, küszködünk a nehézségekkel. De a problémák azért vannak, hogy megoldjuk őket... végül is: azt csináljuk, amit szívesen csinálunk. Ha nem így lenne, ha nem a vadászok, a vadászat szolgálatára hangoltuk volna a sorsunkat, életpályánkat, már nem itt lennénk. Ahogy sokan jöttek és mentek, a nevükre sem emlékezünk. Természetesen vannak, akik fontosak voltak a lap, a szerkesztőség történetében.

Az induláskor kevesen bíztak egy új vadászújság sikerében, egymást kellett erősítenünk, hogy próbáljuk meg, van gyakorlatunk az újság-készítésben és már több mint konyitunk a vadászathoz is.

Kun Gábor éveken keresztül tördelte a lapot, Polster Gabriella nem csak fotós volt, hirdetések is szervezett, Vasiluli Angéla pedig a titkárságot vezette mindenesként. Majdnem egy esztendő telt el, hogy Homonnay Zsombor és Knefely Mária nyíltan is csatlakozhatott hozzánk, addig csak a háttérből szurkoltak és írtak az újságformátumú, kezdetben csak az előfizető vadászoknak készülő VADÁSZLAP-ba.

Amikor arra kérnek, írjak vagy meséljek a Magyar VADÁSZLAP-ról, szinte kötelességszerűen írom le, hogy mondok el, hogy – bármilyen furcsának is hangzik – a lap „szülte” a kiadóját, a Vadászati Kulturális Egyesületet. A történetről ezúttal csak annyit, hogy miután kirúgtak a Nimród szerkesztőségéből, mert jogtalanul – a valóságban figyelmetlenségből – vettem fel 2464 forint 40 fillér kilométer-térítést, a nevem ugyancsak rosszul csengett a MAVOSZ, illetőleg az akkortájt már Védegyletre módosított szervezet vezetőinek köreiben. Kellett tehát egy „fedőszerv”, ez lett a VKE, ami az évtizedek folyamán fantasztikusan kinőtte magát, de ma már csak 10 százalékban tulajdonos a lapot 2005-től megjelentető Vadászlap Kft.-ben.

Nem nosztalgia, sokkal inkább tény, hogy a lap és munkatársai nélkül – ahogy jó néhány megalakult, majd elhalálozott vadászati civil szervezet – a VKE sem boldogult volna, mert az „operatív munkát” – a fogd meg és vidd mozgalom keretében – az idei „fizikai szétválásig” mindig a szerkesztőség újságírói, titkárnői és barátaink végezték. A tétel persze fordítva is igaz, sokszor „bújtunk” az egyesület nyújtotta lehetőségek mögé, például ha az adózásról volt szó, egyből adómentes társadalmi szervezet lettünk. Szívesen toltuk magunk előtt a magyar vadászati kultúra szekerét, haladt is a szekér valamit előre... s közben egyáltalán nem érdekelt bennünket, hogy ki mit talált ki, mit valósított meg, egy-egy ötlet kinek a nevéhez fűződik, stb. – tettük, amit tennünk kellett.

Engedtessek meg nekem, hogy a nagykorúságunk második esztendejének küszöbén, az első esztendő történéseire emlékezzek.

Az első évfolyam első számát az Athenaeum Nyomdában nyomtatták és ez a kapcsolat kitartott még jó néhány esztendeig, amíg a nyomdát el nem adták. Az első lapszámok kéziratát még a Nádor utca 24-ben, a Nimród étterem fölötti szerkesztőségben gépeltük a Venatus Kft.-től megörökölt írógépeken. A Venatus vadász és fegyvermagazin sajnos megelőzte a korát, túl elegáns, ebből következően drága volt, be is csődölt annak rendje és módja szerint. (Azért néhány eszközt sikerült megmentenünk, a jelenlegi irodám bútorait a Venatustól vásároltam.)

A Venatus Kft.-nek az egyik tulajdonosa volt az AGROBANK, akié a lakás volt. Amikor a felszámolás elkezdődött, azonnal kiraktak bennünket a Nádor utcai lakásból. Ekkor költöztünk a Honvéd utcába, a 8-as számú ház harmadik emeletére egy garzon-lakásba, amit később – a színpadra vadászok két előadásának segítségével – meg is vásároltunk. Jó hely volt, meg lehetett közelíteni metróval, autóbuszszal és trolival is, viszont kisebb vagyont költöttünk a parkolási díjakra, a büntetésekre. Közel volt a Földművelésügyi Minisztérium, a Pest megyei szövetség... könnyen megtaláltak bennünket a szerzőink. Az első évfolyamban rendszeresen publikált dr. Csőre Pál, akit a VKE elnökének is megválasztottunk, remek szakmai cikkeket írt a tengelici Farkas Dénes, aki azóta is a külső munkatársunk, annak ellenére, hogy az utóbbi időben a Nimród szerkesztőbizottságának tagja. (Apropó Nimród. Még komolyan csatáztunk, csipkedtük előző munkahelyünk döcögő kiadványát, s amikor a szerkesztőség támogatást kért a vadászoktól, a lapban dokumentálva 3x100 forinttal támogattuk a talpra állását.)

Szintén rendszeresen jelentek meg elgondolkodtató cikkei a matkai zseni dr. Bán Istvánnak, Ignác Magdinak, aki akkor még nem volt doktor és nálunk a francia tudását kamatoztatta, Szidnai Lászlónak, az OTB elnökének, a „szösszeneteiért” szeretett dr. Kerényi Mihálynak, a soproni egyetem tanszékvezetőjének, dr. Kóhalmy Tamásnak. Faragó István 1992-ben még újságíró, sőt főszerkesztőnek készült, úgy kellett rávennem, hogy járjon inkább egyetemre, amit meg is tett, de hű maradt jogi doktorként is szerkesztőségünkhöz, a vadászathoz.

Van két hölgy, akik nem nagyon szerepeltek a nyilvánosság előtt, de akikkel a közreműködése nagyon fontos volt a lap számára. Az MTI, majd a Népszabadság munkatársa volt Kun Gabi felesége, K.E., azaz Kun Erzs, akitől havonta a vadászokat érintő sajtószemléket kaptuk és a feleségem, aki már a Nimród-nál is korrektorkodott, javította a nyomdai hibákat és szólt a „marhaságokért”.

A bajai Kelemen István karikatúrista pályáját nem a VADÁSZLAP-nak köszönheti, viszont azóta is együttműködünk, legújabbban

a nemzetközi karikatúra versenyében lettünk társak és a segítségével már a világ karikatúrái közül válogathatunk.

A próbaszám 1991 októberi megjelentetése annyira jól sikerült, hogy bátran belevághattam egy, a konkurenciánál silányabb minőségű, de tartalmában – még így visszatekintve is – első osztályú, független, szókimondó, hiteles, véleményt közvetítő és formáló lap szerkesztésébe.

Ezt a törekvést – minden nagyképűség nélkül kijelenthetem – díjazták az Olvasók és a hirdetők is, az előfizetőink száma tízezer fölé volt és a hirdetésekben befolyó összegeknek köszönhetően, nyereséggel zárhattuk az első évet. Igen, nagyszerű emlékeim vannak az indulásról, de tisztában voltam azzal, hogy a Nimród főszerkesztői székében ért K.O. után, nem lesz könnyű a talpra állás, de már nem csak tűrni kellett a pofonokat, egyszer-kétszer én is adhattam a taslikat, folyamatosan gyarapítva ezzel az ellenségeim, az irigyeim számát.

Fél év után „hihetetlen boldogsággal” jelentettem a szerkesztői jegyzetben, hogy a német Jahr Kiadó magyarországi kft.-je átvette a lap kiadását. Nem volt nehéz elintéznem, mivel Alexander Jahr úr, a cég tulajdonosa engem kért fel a kft. ügyeinek intézésére. A „kiadóváltás” a VADÁSZLAP számára azt jelentette, hogy 8 oldallal bővíthettük a terjedelmét és státuszos munkatárs lett Homonnay Zsombor. Szárnyaltunk ... és született optimistákként nem gondoltunk az előttünk tornyosuló nehézségekre. Miért ne lettem/lettünk volna optimisták?

Sose fogom elfelejteni, ahogy beleszerettem a SUBARU-ba. Kovács Attila, az AUTÓKER igazgatója és vadászbarátom hozta be az országba az első SUBARU Legacy Hubertus típusú, a német vadászok javaslatai által „vadásziasított” autót, és megkaptam tőle

tesztelésre. Százhetvennel tűztünk le Bujákra, ahol a riporton kívül egy elhagyott kőbánya lejtőjén és a patak gázlójában „tesztelgettem” mit bír a járgány. Aztán 1993 februárjában Jahr úr küldött egy faxot, külföldi eladósodása miatt felfüggeszti a magyarországi tevékenységét. Amikor a végkielégítemre került sor, a nehezen kiverekedett szolgálati autóm, a SUBARU Legacy Hubertust kértem Jahr úrtól, így lettem „subarus” ... és ez a bolondéria azóta is tart.

A VADÁSZLAP sem sínylette meg a Jahr kiadó lelépését, sem akkor, sem azóta még nem kényszerültünk visszalépésre, nem csökkentettük a lap terjedelmét, nem kellett elhagyni a színes oldalakat, sőt 1994 májusában átálltunk a magazin formátumra és színes borítót kapott a lap.

Amikor elkezdtük összeállítani a jelenlegi – a szokásostól ugyancsak eltérő – címlapunkat, amelyen a 20 év címlapjainak változásait lehet fölfedezni, akkor tudatosult bennünk, a Magyar VADÁSZLAP fejlődésében, fejlesztésében nem kellett feltétlenül új nyomda, új formátum ahhoz, hogy a címlapok szerkezete, a fotók mérete, a keretes vagy keret nélküli címek megjelenítése változzon.

Ha tüzetesebben megnézik ezt a lapszámot, fölfedezhetik, hogy változott, kisebb lett a mérete, viszont 4 oldallal – két rovat terjedelmével – ismét bővebb lett a lap, vagyis azonos árért, előfizetési díjért 2012-ben is többet akarunk adni Olvasóinknak.

Mert adni jó, néha jobb, mint kapni! Tekintsék e gondolat kézzel fogható jelének az ajándékunkat, a 2011-es esztendő lapszámaiban tartalmazó CD-lemezt, amit – sajnos – csak az előfizetőkhez tudunk eljuttatni. Ha Önök is akarnak adni, vásárolják meg minél többet az elmúlt hat esztendő CD-lemezekre gyűjtött archívumát.

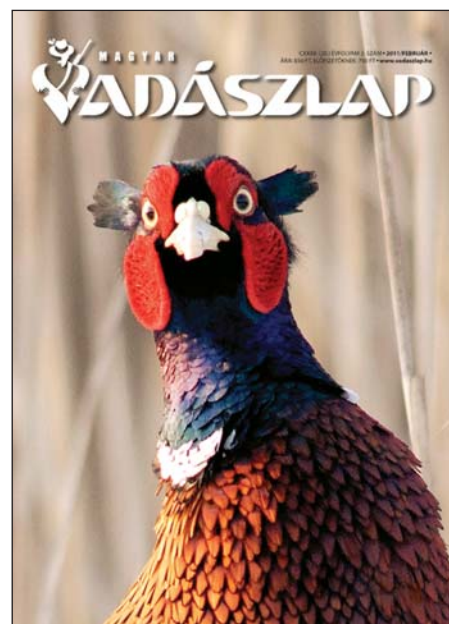
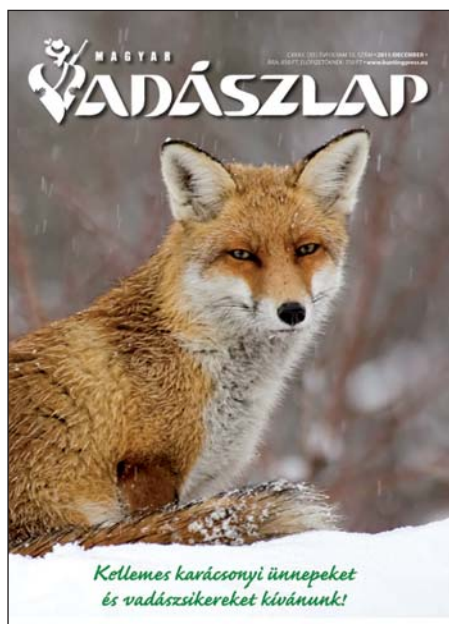
-csekő-

A 2011-es esztendő címlap-szavazásának eredménye

Első helyen a decemberi morózus rókás címlap végzett, Antli István felvétele.

Második helyre a zabban rejtőzködő vaddisznós címlap került, melyet júliusban jelentettük meg, a fotót Blaumann Ödön készítette.

A **harmadik** helyen holtverseny alakult ki a februári és a márciusi címlap között, februárban egy fácánkakas, márciusban pedig agancsváltó dambikák voltak láthatóak, mindkét címlapfotót Blaumann Ödönnek köszönhetjük.

A sorsolás Zsiga Józsefnek (Hatvan), Bölcskei Gábornénak (Belecska) és Gyurcsányi Jánosnak (Kecskemét) kedvezett, nekik 2012-ben ingyen adjuk a lapot.

VADÁSZLAP Kft.

Cégjegyzékszám: 13-09-102825

Adószám: 13468426-2-13

Közösségi adószám: 13468426

Kiadó-főszerkesztő: **Csekő Sándor**
sandorcseko@vadaszlap.hu

A kiadó titkára: **Farkas Bertram**
farkasb@vadaszlap.hu

Hirdetés: **Barikád Reklámügynökség**
barikad@invitel.hu

Terjesztési manager: **Elek Szilvia**
terjesztes@vadaszlap.hu

Webáruház vezető: **Elek Erzsébet**
elekerzsi@vadaszlap.hu

Kapcsolat:
1031 Budapest, Rozália u. 59/a.
tel./fax: +36-1/242-0042
flotta mobil: +36-70/702-5000
info@vadaszlap.hu

ISSN 1215-6159 (nyomtatott)

Felölőszerkesztő:
Somfalvi Ervin, somfalvi@vadaszlap.hu

Tervező szerkesztő:
Wéber Ferenc, fefe@vadaszlap.hu

Főmunkatársak:
Agyaki Gábor, agyaki@vadaszlap.hu
Bálint Elemér, balint-elemer@t-online.de
Homonnay Zsombor,
homonnay@vadaszlap.hu

Munkatársak:
Földvári Attila, attila.foldvari@vadaszlap.hu
Kókai Márton, marton.kokai@vadaszlap.hu

Megjelenik havonként
a megelőző hónap utolsó hetében.
Ára: 850 Ft, Előfizetőknek: 750 Ft
Az előfizetési díj az év végéig: 8250 Ft

Előfizethető belföldi postautalványon,
átutalással a 65100149-11301439
számú számlára, a hírlapkézbesítőknél,
a postahivatalokban.

Terjeszti a Lapker Zrt., a Magyar Posta Zrt.
és az alternatív terjesztők.

A terjesztést gondozza: MédiaLOG Zrt.

Erdélyben, Szlovákiában és Szerbiában
terjeszti és az előfizetéseket fogadja
a Color Interpress Kft.
Telefon: +36-1/243-9232,
Fax: +36-1/243-9242
e-mail: colorinterpress@t-online.hu

Nyomdai előállítás: **Pharma Press Kft.**
Felölős vezető: **Dávid Ferenc**

HUNTING PRESS
vadászati információs magazin

Kapcsolat:
www.huntingpress.eu, www.vadaszlap.hu,
www.vadaszlap-online.hu; .eu; .com
info@huntingpress.eu

ISSN 1588-1229 (online)

Anómiánk

Most abban az állapotban vagyok, hogy négy éve leszoktam a dohányzásról, nem iszom sört, csak mértékkel fröccsöket, diétázom, azaz nem eszem nehéz, fűszeres ételeket és az erkölcsöm szinte kifogástalan – mesélte egyik kisnyugdijas vadászbarátom, majd hozzátette: még vadászom és remélem, kitartok az öngyilkosságomig.

A történet nem neveséges, sőt nevezhetjük akár tragikusnak is. A barátom ugyanis már nem vadászik, ahogy a walesi bárdok, „önként és dalolva” vált meg a puskáitól. Nem bírta fizetni a vadásztársasági tagdíjat, a lakása és a terület közötti ingázás költségeit, nem lőtt se bakot, se bikát, mert az is pénzbe került volna és elege volt abból, hogy minden hatóságnál – orvosnál, rendőrségen, a fegyver műszaki vizsgáztatásán – fizetnie kell.

Ahogy a hozzá hasonló sok ezer vadász, ő is elvesztette bizalmát a vadászati szervezetekben, nem vágyott arra, hogy együtt legyen a vadásztársaival, a barátaival, különösebben nem érdekelt se a vadkár, se a vadetetés, egyáltalán nem akart már gazdálkodni... érdektelen és közönyös lett.

A tudomány anómiának nevezi azt az állapotot, amikor egy társadalomban – leszűkítve a vadászok taborára – meggyengülnek a közös értékek, nincs rangja a becsületnek, tisztességnek, azok érvényesülnek, akik csálnak, lopnak, hazudnak, akik bűncselekményekkel érik el szükségleteik kielégítését.

Egy felmérés szerint 2002-ben a magyar népesség 54 százaléka, 2006-ban pedig 70 százaléka szenvedett anómiában, értékvesztett állapotban, amikor senki nem bízik senkiben, nincs mihez tartanunk magunkat és a bizonytalan életviszonyok között már konkrét, megvalósítható terveket sem dédelgetünk.

Az állatvilágban, ha egy állat jóllakik, nyugalma van és tud szaporodni, a szükségletei és az igényei egyensúlyban vannak, nincs más célja. Ez az egyensúly magától jön létre, az állat – ha fizikailag rendben van – nem akarja átlépni a határait.

Az ember nem így működik, mert a szükségletei nem kizárólag a testétől függenek – akármilyen primitív vagy szuperfejlett –, működik a tudata: vannak vágyai, céljai, amit ha elér, újabb célokat, szükségleteket akar elérni, kielégíteni. Természetesen a vágyak nem lehetnek korlátlanok, kell valamilyen külső erő, ami korlátozólag hat. Ez az erő kizárólag csak erkölcsi erő lehet, hiszen a tudat bontotta meg az ösztönös egyensúlyt, ezért csak a tudat képes helyreállítani. Ráadásul az embereknek a korlátokat igazságosnak és tiszteltre méltónak kell tartaniuk. A külső erő, a tekintély, a szabályokat alkotó és betartató hatalom, az emberek közössége, azaz a társadalom tölti be ezt a szerepet. Leszűkítve a vadászokra: ez a közös akarat... ami – mondjuk ki – nincs, nem annyira létezik.

Sokszor jutottam már el eddig a következtetésig. Népámítás lenne, ha azt mondanám, a vadászoktól távol áll az anómia, nem vagyunk se gazdasági, se erkölcsi válságban, melyek adott esetben a kollektív rend zavarásával egyenlőek.

Azt viszont optimista meggyőződéssel tudom és prédikálom is, hogy van kiút a válságainkból. Tessék csak nézni, nem apróság, szerintem nagy dolog, hogy véleményezhettük a fegyverekről és lőszerrekről szóló 2004-es XXIV. törvény és a 253/2004. (VIII. 31.) kormányrendelet módosításának tervezetét. Ha az Országgyűlés megszavazza, alapjaiban ésszerűsödik a vadászfegyver megszerzése, tartása, tárolása, szállítása, és akik vizsgát tesznek majd a lőszer újratöltéséből, elpepecselhetnek otthon a lőpor mérlegelésével, a csappantyú és a lövedék bepréselésével. (A témáról részletesen olvashatnak a www.huntingpress.eu honlapunkon.)

Úgy vélem, hogy a XXI. század vadászaiknak – minden korábbi alkalmazkodás, megalkuvás, „maradjunk csendben, akkor nem bántanak” vagy „ne csináljunk semmit, abból baj nem lehet” elvekkkel szemben – a válságból való kilábalásnál az egyetlen járható útja: a cselekvés. Közös akarral kellene mindenkivel szemben az igazságainkat érvényesíteni. Eljött az ideje a hazugságok leleplezésének, az erkölcsi mércék visszaállításának, az értelmes párbeszéd nyomán kialakuló sokoldalú együttműködésnek.

Kezdetnek csak ennyi, aztán jöhetnek a folytatás. (Egyébként nagyon bízom abban, hogy a barátom mégiscsak viccett és esze ágában sincs föladni a kitartását!)

CSEKŐ SÁNDOR

sandorcseko@vadaszlap.hu

A geregi félagancsú

A gyöngyöstarjáni Gereg nevű területre kifejezetten jó bögőhelynek számít, a sűrű tölgy- és fenyőerdőből egy hosszan elnyúló tisztásra vált ki a vad. Nem zavarják sem mezőgazdasági munkát végzők, sem turisták. Tavaly szeptember 8-án délután 5 óra körül ültünk ki egy magaslesre Pádár István vadászmeisterrel, enyhe szélben. 6 óra után olyan viharossá fokozódott a szél, hogy már esélytelennek tartottuk a további várakozást, 7 óra felé pedig annyira felerősödött, hogy félő volt, felborul a magasles, ezért úgy döntöttünk, pakolunk és bemegyünk a vadászházba. Ekkor jelent meg az öreg bika 130-140 méterre tőlünk, szerencsére mi szélirányban a bika mögött voltunk. Komótosan sétált ki az erdőből és lassan lépkedett végig a tisztáson. Megállapítottuk, hogy igazán rendellenes agancsú, ezért azonnal felvettem a puskát és megcéloztam. Kísérőm a bögőkürttel próbálta megállítani, de a szél erejét és talán a bika korát is jól jellemzi, hogy csak a negyedik, teli torkos kürtszóra figyelt fel és állt meg egy pillanatra, amikor a lövésem eldördült.

Marsalkó Pál

Születésnap bak

A tápióbicskei Törökvölgye Vt. a 69 éves Pekker Pálnak ajándékozta a tavalyi évben elejthető 18. őzbakot. Nagy Imre titkár így számolt be a bak elejtéséről: „A terület felső-tápiói részén már csak párszáz méterre voltunk a lestől, amikor útközben a fiatal nyarasban megpillantottuk a képen látható őzbakot egy sutával. Gyors bírálat után mondtam Pali bácsinak, hogy löheti a bakot, amely a nyakat ért lövés után azonnal tűzben rogyott. A bíráló bizottság 6 évesre becsülte a korát, az agancs súlya 399 gramm volt, bronzérmel kapott. Pali bácsi életbakját ejtette el, 1964-ben tett vadászvizsgálója óta ilyen erős és szabályos bakot még sosem sikerült lőnie.”

A Kelet-Mecsek Vt. 2011. december 2-án megtartott vaddisznóhajtásán került terítékre a 16 vaddisznó (köztük 4 kan) és 2 róka, melyet hazai vadászvendégek ejtettek el.

Ács István, vadászmeister

Szerkesztőségünk várja a vadászatra jogosultak, valamint a hivatásos- és sportvadászok teríték- vagy trófeafotóit, melyek hónapról hónapra helyet kapnak lapunkban, valamint honlapunkon.

Dipl. Ing. Lebocky Tiborral,
a szlovák vadászszövetség és kamara elnökével

Ez a sorsom

Ha a 47 éves erdőmérnök nem lenne szimpatikus az embereknek, nem választották volna meg 2006-ban országgyűlési képviselőnek, majd 2007-ben a Szlovák Vadászszövetség elnökének és 2010-ben az alakuló Szlovák Vadászakamara elnökének. 2004-től az Unifors – erdőgazdálkodással, fakezettel és feldolgozással foglalkozó vállalkozás – kereskedelmi igazgatója, leszámítva azt a négy esztendőt, amíg képviselő volt.

VADÁSZLAP: Van még valami elfoglaltsága?

Ing. Lebocky Tibor: - Igazságügyi szakértő és a Drienok vadásztársaságban vadászgazda vagyok, ha a családomat, a lányomat, fiamat nem számítjuk. Persze a családom, amelyhez mindig hozzátartozik egy bajor véreb, nagyon is számít, amikor csak tehetem, együtt vagyunk. A fiam pilótának készül és nemsokára vadászvizgát tesz, a lányom kriminalisztikát tanul, belőle nem biztos, hogy vadász lesz. A családban mindenki vadászik, a nagypapám, nagymamám vadászok voltak, a szüleim jelenleg is vadásznak, ezért természetes volt, hogy belőlem vadász, erdőmérnök lett.

VADÁSZLAP: A „vadászgazda” azonos a vadász mesterséggel?

Ing. Lebocky Tibor: - Nem. Nálunk minden vadászterületnek kötelező, hogy legyen vadászgazdája, aki felsőfokú erdőszeti-vadászati képzettséggel rendelkezik, aki felelős a vadászterületen törtétekért, tartja a kapcsolatot a hatóságokkal. A vadásztársaságokban 21-en vagyunk tagok a 2247 hektáron... mi még tartjuk magunkat ahhoz, hogy százhektáronként egy vadász legyen.

VADÁSZLAP: Jónak, egészségesnek tartja, hogy Ön „többfejű sas”... egyszerre elnök mindkét vadászati szervezetben?

Ing. Lebocky Tibor: - Nem egészséges, de mentségemre legyen mondván, hogy nem én akartam, így hozta az élet. Amikor a vadászszövetség elnökének választottak, még

országgyűlési képviselő, a szlovák országgyűlés mezőgazdasági és természetvédelmi bizottságának az alelnöke voltam és javában zajlott a szlovák vadászati törvény módosításának vitája. A vadászok egy modern törvényre vártak, ami megoldja a felhalmozódott problémákat. Elnökként – a többi mellett – az lett a feladatom, hogy kísérem figyelemmel és segítsen a parlamentben a vadászati törvény sorsát, alakulását, hogy minden vadászjegy-tulajdonos egységesen gyakorolhassa a vadászati jogát, érvényesüljenek a vadászok elképzelései. Elhíhetem, nem volt egyszerű a feladat, talán csak az alkotmány elfogadása bonyolultabb egy vadászati törvény vitájánál. Ráadásul négyszer cserélődött a mezőgazdasági miniszter személye, akiket – mint előterjesztőket – mindig meg kellett győzni az elképzeléseink helyességéről.

Végül alkotmányos többséggel – 93 szavazattal a 143-ból – a parlament elfogadta a vadászatról szóló törvényt, ami 2009. szeptember 1-jétől lépett életbe. A törvény tartalmazta egy köztisztület, azaz a Szlovák Vadászakamara létrehozását, a kamara szervezetének kiépítését a vadászszövetségre bízta. Az alakuló közgyűlésen, bár csak mint a szövetség elnökségének képviselője és nem mint elnökjelölt vettem részt, az 59 tagszervezet küldötte nekem szavazott átmenetileg bizalmat. A Szlovák Vadászakamara abban különbözik a magyar OMVK-tól, hogy ez a legmagasabb vadászati szervezet, amelynek tagja a vadászszövetség is. Az átvállalt állami feladatok is többek, a kamara dolga az alapfokú képzés az állami vadászvizsgára, a vizsgáztatás, a vadászjegy kiadá-

sa, a nagykerületi vadgazdálkodás egységes irányítása, a trófeabírálat, hozzánk tartoznak a solymászok, a sportlövészek, a vadászakutyaok és a vadászakamara jár el a fegyelmi ügyekben.

Májusban szövetségi választások lesznek és remélem vége lesz ennek az átmeneti helyzetnek.

VADÁSZLAP: Hogyan telik el egy átlagos munkanapja?

Ing. Lebocky Tibor: - Gondolom az kiderült az Ön számára, hogy kötelezettségeim és feladataim jócskán vannak, szigorúan meg kell terveznem a napjaimat, ezért heti és havi terveket készítek. A hétvégéket leszámítva, majdnem naponta két órát autózom a felvidéki Zólyom és Pozsony, azaz a lakásom és a „munkahelyem” között. Általában 5 óra előtt ébredek és 5 órakor már úton vagyok Pozsony felé, ahonnan este hat-hét óra körül érkezem haza. Ma például már tárgyaltam a jogi bizottság vezetőjével, hogy a véleményeinket egyeztessük, mivel 15-16 javaslatunk van a vadászati törvény módosítására, ami a végrehajtás gyakorlati megvalósítását segíti. Azt a szövetségben és a kamarában – Suba Imrével, a szövetség és a kamara főtítkárával, illetve végrehajtó igazgatójával együttműködve – sikerült elérnünk, hogy egyeztetve, nem összevissza, hanem a kommunikációs stratégiánknak megfelelően nyilatkoznak a vadászok és a vadászati vezetők. Délben a televízióban voltam egy élő adásban, melynek az volt a témája, hogy az emberek hogyan viselkedjenek a természetben? Elmondtam,

hogy főleg a Tátrában, de másutt is a turistáknak mire kell ügyelniük, vigyázniuk, ha medvével találkozhatnak. A természetvédelem egyelőre nagyon óvatosan kezeli a medvék állományának ugrásszerű növekedését. Az elmúlt tíz év alatt csaknem megduplázódott a szlovákiai barnamedve állomány, lassan közelít az ezerhez, ami szerintem túl sok. Délután, az Önnel folytatott beszélgetést követően még megyek egy véreversenyre, hogy átadjam a 2011. év győztes vérebvezetőjének a szövetség kupáját.

VADÁSZLAP: Megértem, hogy ezt fontosnak tartja, mert Ön is vérebes. Miért pont bajor vérebet tart?

Ing. Lebeczky Tibor: - Mert jól bírja a hegyes területeket, nyugodt és intelligens. A mostani, 18 hónapos szukám – mindig csak egy kutyám volt – az ötödik vérebem, tehetségesnek tűnik, 190 pontra vizsgázott, de még kicsit „értetlen”. Például a közép-szlovákiai, nagyon szép, nehéz és kiszámíthatatlan vadászterületemen, ahol minden európai csülkös vad és a predátorai is előfordulnak, és ahol vadászgazda vagyok, sehogy se akarta megérteni, miért kellett bejőnnie a vadászházba, miért nem ugathatta egész éjjel a medvéket. Reggel hiába magyaráztam neki, hogy hová tűnt az este fára akasztott szarvasborjú...

VADÁSZLAP: Mi a vadászok álláspontja a medve-kérdésben?

Ing. Lebeczky Tibor: - A természetvédelmi minisztérium, ott, ahol túlságosan elszaporodtak a medvék, engedélyezi a medvebocok és a 120 kiló alatti medvék elejtését. Kérdem én, melyik vadász vágyik egy medveboc elejtésére? És ha a medve már 125 kilós, igen komoly büntetést kell érte a vadásznak fizetnie. A zöldek nagy pénzért monitoringoznak, és nagyon gyenge eredményeket tudnak fölmutatni, miközben folyamatosan félrevezetik a közvéleményt. Most arra várunk, hogy kérjenek meg (!) bennünket, vadászokat, hogy állítsuk meg a medvék túlszaporodását, reális adatok és megfigyelések alapján szabályozzuk az állomány nagyságát. A saját megfigyelésem a saját vadászterületemen, hogy régebben

csak egy boccsal láttam az anyamedvéket, mostanában viszont nem ritka, hogy 2-3 boccsal együtt látom az anyja mellett. A besztercebányai városi erdészet 8 ezer hektárján végrehajtották a medvebocok pontos létszámbecslését, egy év alatt 13 boccsot neveltek az anyamedvék. Ne legyen igazam, de akkor fog majd a medvékről alkotott közvéleményváltozás bekövetkezni, ha a medve megöl majd néhány embert vagy mondjuk egy gyekeket... és akkor elfogadjuk a felkérést, hogy újra vadásszunk a medvékre.

VADÁSZLAP: Miből doktorált?

Ing. Lebeczky Tibor: - A zárttéri vaddisznótartásból, a zólyomi egyetemen. Amikor a disszertációmát írtam, sok segítséget

Az ötödik vérebem tehetségesnek tűnik

kaptam és sokat tanultam magyar barátaimtól. Név szerint is megemlíthetem Jámbor László urat, a Soproni Tanulmányi Erdőgazdaság vezérigazgatóját, akivel erdészeti vonalon is együttműködünk.

VADÁSZLAP: Milyen gyakran marad ideje vadászatra?

Ing. Lebeczky Tibor: - Vadásztam már több európai országban, Magyarországon és Afrikában is, de számomra az igazi vadászat itt-hon van. Sok meghívást kapok a vadászbarátaimtól, de még oda is ritkán jutok el, ahol tiszteletbeli tag vagyok. Ezzel azt akarom mondani, hogy nem szűkölködöm vadászati lehetőségekben, viszont örökös gondot jelent az időhiány. Bízom benne, idővel ez is megváltozik.

VADÁSZLAP: Azt mondják, Ön kitűnő lövő, nem hibázik...

Ing. Lebeczky Tibor: - A kedvenc Blaser R93 offroad .30-06-osossal – „fekete halálnak” hívom, mert fekete a tusa – valóban ritkán hibázom, amit talán az aktív sportlövészetnek köszönhetek. Nem vagyok kimondottan puskagyűjtő, de minden kaliberben van sörétesem és – szerintem – a legértékesebb puskám egy 1909-ben gyártott Steyr Mannlicher 9,5x57 kaliberű, Kahles céltávcsővel szerelt gyönyörű fegyver, ami eredetileg állítólag gróf Andrassy Géza tulajdona volt. A II. világháború alatt tűnt el a betleri kastélyból és kalandos úton került hozzám. Már sokan megcsodálták és sokan meg is akarták venni, de nem eladó!

VADÁSZLAP: Zárjuk az interjút azzal a kérdéssel, hogy mit tart a szlovák vadászati szervezetek fő törekvésének?

Ing. Lebeczky Tibor: - Mindannyian jól tudjuk, hogy Európában, de világszerte is, voltak már a vadászatnak jobb időszakai, amikor nem a fizetett, csak szövegelő és semmiért felelősséget nem vállaló, ortodox ököcentristákra figyelt a közvélemény. Én az emberi együttműködést, a hagyományok megőrzéséhez irányított aktív kommunikációt, a normális emberi ésszel kezelt problémák megvitatását, megoldását tartom a legfontosabbnak. Azt szeretném elérni, hogy minden becsületes szlovák vadász velem együtt vallja: a vadászatra azért van szükség, mert vannak hagyományai, etikája, gazdasági és természetvédelmi eredményei... és a vadászok összetartozó, becsületes emberek, akik a jogszabályok betartásával teszik a dolgukat.

Csekő Sándor

A sötétség

és a köd határán

Libaszótól hangos a kiskunsági puszta, az éjszakai szállásra érkező tízezernyi liba hangja kora alkonyattól a teljes sötétig betölti a levegőt. Négy vadász áll egymástól jó kétszáz méternyi távolságokban egy nádcsíkkal szegélyezett árokban, s minden, irányukba közeledő lúdhangra lehúzódnak a takarás mögé. Csak néha-néha szólal meg a puska, a libák a lengedező szél által elsepert köd felett utaznak, nemhogy lábuk, sokszor még alakjuk sem látszik, nem tesz kárt bennük a sörét. Ahogy sötétedik, megindulnak a ka-

csák, de azok is „mennyeiek”. Egyszer csak a Szujkó felől megfeketedik az ég alja és több hullámban érkeve, legalább 500 kacska kevereg lőtávolon kívül az éppen kibújt vetés felett, majd leszáll a felszínen maradt vetőmagot felszedgetni. A látvány felejtethetetlen, a puskák csak néha ijesztenek meg egy-egy sziszegő szárnyal magasan, már a sötétben suhanó kacsát.

A cserépkályhától barátságos vadászházban mindenki kirakja a „hazait”, szarvaskolbásztól a libatöpörtyűig, s a vidám adomázás

mellett lassan, de biztosan kiürül a kellemes alföldi vörössel telt fonott demizon. Előbb Józsi, az elnök köszön el, majd a közeledő éjfél ágyba parancsolja az itt alvókat.

Hajnali fél ötkor Lajos, a libaőrületéről hírhedt vadór kelti kíméletlenül a csapatot, mert őttől lehet beiratkozni, s aki megkésik, már csak a víztől távolabbi takarásokba tud beállni. Vaksötétben botorkálás a beírt „lőállásokba”, ami helyenként csak pár szál nád, amögé kell „elbújni” a pusztában, ha jön a liba. De hol van az még? Negyed hattól fél

foró: Túróczi József

hétig csak a sötétség látszik, meg további hat érkező autó reflektora, amivel a tovább alvók foglalják el a „külső körön” megmaradt helyeket. Közben a jó kétszáz méterre lévő Zabszétről folyamatos a libák zsinatolása, főleg nagylilikek szólnak, de időnként nyári ludak gaggantása, elvétve kislilik csilingelő kiáltása hallatszik. Fél hét körül a borult ég alatt kihúzó kacsák szárnyshugósa jelzi a hajnalt, magasak, de távolabb mégis lelkesen szól a puska. A libák első felszállását nagy zszegés előzi meg, mintha távoli

gyorsvonat közeledne, de a szembefújó gyenge szél a köddel együtt a libák zömét is elviszi, a tömeg a másik irányba, a nemzeti park felé száll ki a tórol – szél ellen. Azért egy-egy csapat húz a szél alatt elálló felé is, de a nagy lövöldözés után nemigen kell a zsákmányért menni sehhol sem.

Majdnem kilencig tart, míg az összes madár elhagyja a vizet, a vadászok türelmetlenebbje megegelve az égbe lövöldözést, más dolgára megy. Négy vadászunk három helyen is szárnyzott libát keres, de kutya

hiján csak szomorú sóhaj az eredmény – na meg az a négy liba, ami még kora reggel esett. A köd a húzás végére száll be annyira, amilyenek az elején kellett volna lenni, de hát sem az időjárást, sem a libát nem lehet irányítani. Az este és a reggel szépsége, a pusztá varázsa, a rengeteg madár hangja és látványa mindenkinek békés elégedettséget varázsol a szívébe, s a vadászhoz visszaérve nagy lelkesedéssel avatják fel az elsőbálos libavadászt.

-S.E.

A HÓNAP VADÁSZLAP FOTÓJA

ÉLHULLOTT KACSAÉRT VEREKEDŐ PARLAGI SASOK

FOTÓ: KOVÁCS ÁTTILA – MTTI

Óh, te drága kommunikáció

Manapság a szokottnál sokkal jobban borzolódnak a kedélyek és – valljuk be – bőven van is miért. Ha pedig esetleg valamiért pillanatnyilag gyengülni látszana is ez a felhozatal, képesek vagyunk már magunk is gondoskodni róla. Köreinkben évek óta folyik a csapból a hazai vadászat-vadgazdálkodás kommunikációjának szakadatlan „fikázása” anélkül, hogy bármilyen előrelépés is történe ebben a minden vadász által kiemelt fontosságúnak tartott ügyben. Nálunk minden ilyen és más hasonló esetben, ha valami baj van, alakul egy bizottság, s ezzel a probléma ki is van pipálva.

Na, meg is választották az új Kommunikációs Bizottságot és küldötteink újtján anyagi támogatást is megszavaztunk nekik. Tevékenységükről – amiből semmi nem látszott – az a furcsa, hogy még ki sem szivárgott semmi. Ez azért különös, mert nálunk, amiből semmi nem látszik, vagy nem is tudjuk, hogy létezik, abból előbb-utóbb minden kiszivárog, és a végtermék rendszerint nagyon bűdös lesz. Most – úgy hírlík – érdemeik elismerése nélkül hamvaikba holtak, azaz megszűnt a bizottság. Azt sem lehet tudni, hogy elvállalt tisztségüket önként unták meg és ültek a lapátra, vagy az önfertőző ötlet hiány miatt netán kaptak ehhez némi felülről jött telefonos segítséget. Persze, ha ettől sincsenek jól látható elvonási tüneteink, vagy nem gyötör semmi-féle hiányérzet, akkor az egésznek valójában nincs is hírértéke, mert ma még bizonyára lehet nyulat löni kommunikációs bizottság nélkül is. Sőt, úgy tűnik, hogy az a nyilvánosság is, amelynek szemléletjavítását feladatuk kapták, valahogy megvan nélkülük, mert senki nem vonult ki tüntetni azért, hogy a sajtó módszeresen félreinformálja a médiazabálókat. A szózat újkori átírata sem úgy kezdődik, hogy „hazudnak rendületlenül...” Bármilyen kulturáltak, jól fésültek és jól öltözöttek vagyunk, vagy bármennyit is adunk, vagy költünk a külsőségekre, egyszerűen nem vagyunk szimpatikusak, és kész. Ugyanis megfigyelhető, hogy csak a balhéknak van a médiában hírértéke. Ebből a laikusoknak az „jön át”, hogy a puskások műveletlen és telhetetlen lödühöncök, akik leginkább egymásra, meg kutyákra lödöznek. Ha pedig éppen átmenetileg nem ilyeneket művelnek, akkor meg folyvást túlszaporítják a vadat, amelyek lezabálják a termést, és az utakon összetörnek a drága autókat, elviselhetetlen károkat okozva. Sajnos, akiket pedig közülünk nagyritkán megszólaltatnak – tisztelet az üdítő kivételeknek – teljesen érthetetlenül védekeznek, magyarázkodnak, amitől rögvést egyre gyanúsabbá válnak. Ráadásul suk-sükölnek, hebegnek, habognak, érthetetlen szavakat mormolnak, és hülyeségeket beszélnek. Iskolai végzettségtől, beosztástól, tisztségtől függetlenül mindenkinek illene végre már tudomásul venni, hogy nem mindenki alkalmas még ilyen egyszerű kommunikációs feladatokra sem. Tud ártani, még hozzá rettentően sokat. Végére is mi, vadászok vagyunk kisebbségben, és ha nagyritkán valamelyikünknek

a közmédiában szót adnak, az általa elmondottak alapján általánosít mindenki, és nem csak a szellemi üzenet „fogyasztói oldala”, vagyis az olvasók alkotnak a vadászokról véleményt, hanem a különböző anyagok készítői, az újságírók, riporterek, az ilyen-olyan „médiamunkások” is. Ha pedig ez történetesen lesújtó, akkor ne csodálkozzunk, ha majd valóban le is sújt. Ha javítani akarunk a rólunk alkotott képen, akkor erről egy percre sem szabad megfeledkezni. Ez persze nem megy márról holnapra, de valójában nincs is más mód, viszont ha ezt figyelmen kívül hagyjuk, a hülyeségek kimeríthetetlen tárháza akár évek munkáját teheti tönkre szinte percek alatt. Persze megsértődhetünk, tetszeleghetünk az igaztalanul megbántottak pózában, sírhatunk egymás vállán, de a mindnyájunkat aggasztó helyzet egy jottányit sem fog változni. A kommunikáció márpedig tanítható, tanulható és bizonyára

minden megyében akadna egy alkalmas szóvivő is. Tőlünk nyugatabbra erre már rég rájöttek, és folyamatosan adják ki a profi tájékoztató szórólapokat, leporellókat, amelyeket maguk a vadászok terjesztenek, és így válnak szakterületüknek a közvéleményt hitelesen formáló „nagyköveteivé”. Beszélnek róla... Ja, hogy ez pénzbe kerül? Be kellene látni, hogy a veleszületett, vagy az irányított zsigeri rosszindulaton kívül semmi nem kapható ingyen.

Tégy jót és beszélj róla – összegezhető az alapképlet. Ha ezt még érdekesen, hitelesen, közérthetően és „eladhatóan” képes valaki megtenni, annak már eleve nyert ügye van. Ha megnézem szervezeteink honlapjait, egészen siralmas a helyzet. Egyszerűen dögunalom, még a vadászoknak is, és nem csak azoknak, akiket meg szeretnénk téríteni. A téma ugyanis nem az „utcán hever”, mint régen, hanem a médiagyártók is ma már mindent a világhálóból kapirgálnak ki, azokból vonnak le következtetéseket. Ami pedig nincs ott, az már – legalábbis szerintük – vagy nem létezik, vagy egyáltalán nem érdemes vele foglalkozni. Másokat hitelesen informálni pedig csak az tud, aki az átlag olvasónál jobban informált. Nézzék meg már – könyörgöm – az általunk vadászatellenesnek tartott vitapartner szervezeteknek az állandóan frissített honlapjait. Mindig található valami érdekes olvasni-, vagy látnivaló, s aki néhányszor odakattint, abból előbb-utóbb rendszeres – de sajnos teljesen egyoldalúan informált – látogató lesz. Nem csak a múltba révedezve, a jelen gondjairól – amelyek ellen eddig senki nem tett az égvilágon semmit – kellene eszméket cserélni, jókat konferenciázni, hanem végre önmagunkról, a méltó helyünk kiharcolásáról, az évszázados szakmai kvalitások elismertetéséről kellene végre szót ejteni, mert a többi ezekkel a vívmányokkal, és a méltán elvárható társadalmi támogatottsággal már sokkal könnyebben megoldható. Úgy nem lehet eredményesen dolgozni, ha az egyik kézzel állandóan védekezni kell.

**A balhéknak
van
a médiában
hírértéke!**

HOMONNAY ZSOMBOR
homonnay@vadaszlap.hu

Újkori tarvad-szabályozás

Egyfajta hamis „bizonyítványmagyarázat” az, hogy a vadászok bármennyire is fogadkoztak előző évben, a manapság kiemelt fontosságú állományszabályozás feladataiban szinte mindig jelentős lemaradás tapasztalható. Indokot, nyakatekert magyarázatot, időhiányra hivatkozási okokat lehet találni számtalant, csak éppen elfogadhatót nem.

Aki ugyanis jogot és lehetőséget kapott a vadászatra, annak jelentős állománykezelési, szabályozási kötelezettségei vannak – és ami ennél talán fontosabb: felelőssége is. Ebben nincs pardon, a szakhatóság által jóváhagyott, illetve megemelt – nem csak az adott vadászterületre vonatkozó, hanem a térség egészének állományát figyelembe vevő – lelövési tervszámok betartása szigorú büntetés terhe mellett kötelező. Az egész idényt tekintve ugyan nem, de a vadászterületek felaprózódása miatt kialakult élőhelyi sajátosságok okán, főleg télen, a tarvad-terv teljesítése esetenként komoly gondokat okozhat. Ilyenkor jön aztán a kapkodás, a kampányszerűség, ami a tapasztalatok szerint éppen az elkövetett szakmai hibák miatt rendkívüli károkat okozhat. Elvileg – a gyakorlati része persze külön téma – a minőség folyamatos fejlesztését célul kitűző vadgazdálkodásban a nőivarúak szakszerű selejtezése éppoly fontos, mint a hímivarúé. Ennek az oka nem más, mint hogy a látható és láthatatlan öröklődő tulajdonságok felét az utód a tehenektől, a sutáktól kapja. Ha még ehhez hozzávesszük a méhen belüli, meglehetősen hosszú, és az egyedfejlődés szempontjából a legfontosabb életszakasz alatt kapottakat, akkor a minőségi vadállomány kialakítása szempontjából kétségkívül a nőivar a jelentősebb értékhordozó. Míg a bikák, bakok selejtezéséről szakkönyvek, kiadványok sora áll az érdeklődők rendelkezésére, és sok gyakorlati tudás elsajátítható a tapasztalt mentoroktól, a tarvadnál – szakirodalom hiányában – a kezdő inkább csak az utóbbira számíthat. Kétségtelen, hogy a tarvad esetében hiányoznak a látványos,

vagy távcsővel jól látható külső jegyek, de van viszont sok más megfigyelhető jel, ami mérlegelve, nagymértékben segíti a helyes és szakszerű döntést.

Soha nem szabad figyelmen kívül hagyni – és ez alól a „tervteljesítés” kényszere sem adhat semmiféle felmentést – azt a tényt, hogy ha lassan ki is megy a divatból, a higadtság és a rendíthetetlen nyugalom, mégis ez az igazvadász két alapvető fontosságú, kötelezően elsajátítandó tulajdonsága. A vadászterület és az ott élő állomány ismerete szükséges a szakszerű selejtezéshez. Ennek hiányát azonban nem szégyellni és mások előtt eltitkolni kell, hanem őszintén be kell ismerni, és a hivatásos vadászt, vagy más hozzáértő vadásztársat kellene a tarvad vadászatához is kísérőként választani. (Mint ahogy – nagyon helyesen – sok vadászterületen csak az állományt jól ismerő vadőr kíséretében lehet nem csak trófeás, de tarvadra is vadászni). Télen a biztonság érdekében nagyobb létszámú csapatokba verődött szarvasoknál a vezértehén „irányítása” alatt hierarchikus rend uralkodik. Ezért a vezértehén – amely mindig egy tapasztalt, öreg borjas tehen – minden körülmények között megkímélendő. Arra igazvadász soha nem lő! Ha valaki nem rögvést a céltávcsővön keresztül „vizsgálódik”, a kereső távcsővel a legelő csapat viselkedését megfigyelve igen hamar rájön arra, hogy melyikük a vezértehén, mert minden csapattag – tehen, üdő, borjú, és fiatal bika – az „előljáró” viselkedését figyeli, és azt követi. Ha a vezértehén füleivel „lokátorozik”, tükrén a szőrt felállítja, azaz jobban láthatóvá teszi, ez a jelző viselkedés végigfut az egész rudlin, és ha

a vezértehén megugrik, mindegyik követi, akárhányan is vannak. Kívülállónak ez talán valami fejvesztett menekülésnek tűnhet, de nem az, mert tudatos és begyakorlott viselkedésforma. Még a legnagyobb sűrűségbe, vagy szálásba rohanás sem jár soha semmiféle balesettel, sérüléssel, vagy netán egy-egy tapasztalatlan borjú legázolásával. Még igen rossz látási viszonyok között is a tükör látványa egyfajta „stóplámpaként” vezeti a csapat minden egyes tagját.

Különösebben látványos egyedi selejtezési jegyek ugyan nincsenek, de mindennél jobb válogatási és döntési lehetőséget ad a szarvascsapat tagjainak egymáshoz viszonyítása. Ezen belül a testnagyság, a fejlettség, a kondíció, az egyednek a csapat hierarchiájában elfoglalt helye, a szőrzet ápoltsága, vagy borzaltsága. Utóbbi, nevezetesen a külső megjelenés észlelhető elhanyagoltsága, minden esetben a körülményekhez való alkalmazkodó képesség csökkenését, a kondíció romlását, vagy valami betegséget jelez, amelyek mindegyike alapos ok a selejtezésre. A fejek (koponya) egymáshoz viszonyított hossza alapján megállapított erősség, a mar magasság, a testméret, a lábak hossza mind az erős, fejlett csontozat biztos jele, amely miatt a legjobbak kimélendők, a gyengébbek pedig elejthetők. Ne az legyen döntő, hogy mennyi szálamiba való darált hús jön ki majd belőle. Gyakorta észrevehető, hogy a megfigyelt csapat egyik tagját minden látható ok nélkül igyekeznek a többiek támadni, elverni, kiközösíteni maguk közül. Ezekről aztán az elejtés, majd a zsigerelés során csaknem minden esetben kiderül valami távcsővel nem látható külső, vagy belső sérülés, rendellenesség, vagy betegség. Nincs helyük az állományban.

Különös fontosságú a lövés előtti alapos megfigyelés a borjagnál. A hozzávetőleg azonos időben született, azonos korú borjak – de még az ünöknél is – az egyedi fejlődés mértéke a selejtezésben meghatározó és iránymutató. A csapat tagjainak alapos megfigyelése alapján még különösebb gyakorlat nélkül is jól elbírálnak a fejlődésben

elmaradt, a vadásznyelven úgynevezett csökkent egyedek. Egy jól kezelt állományból a mielőbbi kiemelésük elengedhetetlen, sőt alapvető fontosságú vadgazdálkodási feladat. A szarvascsapatok mozgáskörzete a téli táplálékviszonyoktól függően jóval meghaladhatja egy-egy 3-4000 hektáros vadászterület méretét. A nagyobb csapatok időszakos megjelenése egyrészt ettől, másrészt a szomszédos területek, vagy akár egy egész térség, úgynevezett „vadászati nyomásától” függ. A folyamatos „veretés” ellen a szarvasok úgy védekeznek, hogy nagyobb – olykor több száz – csapatokba állnak össze, ami a „több szem többet lát” alapon nagymértékben növeli a biztonságérzetet. Minél erősebb a kampányszerű „veretés”, annál

nagyobb létszámúak a csapatok is. Volt olyan eset, hogy a létszámot csak videóra felvéve, s később otthon, a kimerevített felvételen tudtuk utólag megszámlálni. Ez pedig jelentősen megnöveli az erdei vadkár veszélyét, mert ha egy több száz szarvascsapat csak egyszerűen végigvonul egy fiataloson, annak igencsak maradandó „nyomai” lesznek. És ha egy háromszáz csapattól sikerül is néhányat puszkavégre kapni, a megugrás és a terület időszakos elhagyása után is marad még annyi, amennyi elviselhetetlen károkat okoz. A Dunántúlon telente nagyobb csapatokban szinte mindenhol megjelennek az úgynevezett „drávai szarvasok”. Ezek általában kisebb természetűek, sötétebb színűek, s igen alaposan eltérnek a területen megszokott külleműektől. Persze az, hogy ezek valaha valóban látták-e a Drávát, vagy sem, azt még senki nem bizonyította be egyértelműen. Ám, hogy a „másféle vándorok” rendre megjelennek, azt bárki, aki nem vak, igazolhatja. Persze sokan ebben nem hisznek, amolyan vadászlegendának tartják – de ettől még léteznek.

Természetesen az ilyen tanácsok semmit nem számítanak az olyan eléggé el nem ítéltető lődühöncöknek, akik nem tudnak egy szarvascsapat mellett úgy elmenni, hogy közbük ne durrantsanak, mert csak a terítéken

fekvő vadban tudnak igazán gyönyörködni. Boldogabb időkben a selejtezés – főleg a tarvadé – szinte kizárólag a területet tenyérükkel ismerő hivatásos vadászok feladata volt, és az alapos megfigyeléseken alapuló körültekintő válogatás meg is hozta a gyümölcsét. Ez a dicső múlt. A jelen egészen más, mert nem az egyéni válogatódadászatok során, hanem a „trendi” nagyvad társasvadászatokon esik már a tarvad zöme, aminek bizonyára hamarosan meg is jön a bőjtje.

Mivel a terelésnek „álcázott” disznóhajtasokon is engedélyezett a tarvad lövése – sőt teljesen érthetetlen módon az őzsuta, gida is – sok esetben átfordul az arány, és a terítéken sokszorosa a disznónak a fővad. Ilyenkor a terítékszám növelésén kívül az égvilágon semmiféle más szempont nem érvényesül, mert „sebes álltában”, vagyis futtában a célzáson kívül semmi más meg nem állapítható. Ennek ellenére végül, az éves jelentésekben, papíron mindig tökéletesen stimmel mind az ivararány, mind a koreloszlás... Hát nem a modernkori „különleges szaktudás” valami egészen csodálatos mutatványa ez? Azt azonban még nem sikerült hitelt érdemlően eldönteni, hogy nálunk a tradicionális hazugság tanult, vagy genetikailag kódolt, veleszületett tulajdonság. Az egészhez ugyanis már régen ennek is szervesen hozzá kellene tartoznia.

H. Zs.

Foto: Blaumann Ödön

Műholdas vonuláskutatás

A föld körül keringő műholdak pályái, mint a fonalat gombolyító asszonyi kezek között a fonál, a gömb – adott esetben a Földgömb – teljes felületét lefedik. Ennek a megfigyelési technikának első felhasználása még kizárólag katonai célú volt. Az ellenséges haderők műholdas kutatása idővel a polgári életben is jelentős fejlesztésekre adott módot. Ezt a lehetőséget használták ki a rádióadóval felszerelt tengeri és szárazföldi emlősök és madarak vonulásának kutatására. Ahogyan a kedvező tapasztalatok sokasodtak és a technika miniatürizálása lehetőséget adott rá, ezzel a módszerrel megkezdődött az egyre kisebb testű emlősök és végül a kistestű madarak – köztük az erdei szalonkák – vonulásának kutatása.

A módszer lényege, hogy a földön az adóval felszerelt szalonka rádiójeleit a felette elhaladó műhold érzékeny vevője veszi. A helymeghatározásra az adás frekvenciájának szabályos változása ad lehetőséget – mint ahogyan a minket közelítő szirénázó autó szirénájának hangja egyre nagyobb frekvenciájú és amikor tőlünk távolodik, egyre mélyebben szól (ez a Doppler-hatás) – a frekvencia-növekedésből a csökkenésbe való átmenet pillanata jól megmérhető –, ekkor van a szalonkára szerelt adó fölött a műhold – bizonyos pontossággal megállapítható a jeladó, illetve a hordozó vándormadár tartózkodási helye. A műhold a vett jeleket egy ideig tárolja, majd a földi ellenőrző állomásra továbbítja, ahol azok feldolgozását és a mérési adatok kiértékelését elvégzik. A rendszer természetesen egy műhold esetén több földi kiszolgáló állomás segítségével épült fel és ezek munkájának eredményét – bizonyos költségtérítés ellenében – átadják a vonulást kutató szervezeteknek.

Az erdei szalonkák vonuláskutatására az ARGOS műhold és a rendszerhez tartozó amerikai és francia kutatóállomások szakosodtak. Az adókat egy másik vállalkozástól lehet beszerezni, ez a Microwave Telemetry Co. Az adók kisméretű, csúcstechnikájú elektronikával rendelkező drága egységek, melyek a madár méretének függvényében kisebb vagy nagyobb tömegűek. Az adókat az élve befogott vonuló madarak hátára rugalmasan kell felszerelni (mintha egy kis hátziskája volna) oly módon, hogy az ne akadályozza a madár életét és ne tegye a ragadozók számára könnyű prédává a jelölt madarat.

Az erdei szalonkák ezt a módszert először a baszkföldi spanyol szalonka klub alkalmazta és a mai napig nekik van Európában a legnagyobb ilyen irányú tapasztalata. Sok új és eddig csak nehezen, vagy egyáltalán nem tapasztalt eredményeket szereztek a szalonkák életéről. A szalonkákat tavasszal, a vonulás megkezdése előtt célszerű adóval felszerelni, mert így a vadászati veszteség vagy veszély csökkenthető. A baszkföldi szalonkák két útvonalon vonulnak Skandinávia vagy Oroszország irányába. Az északi útvonal Franciaországon, Németalföldön és Skandinávián át, a déli útvonal Olaszországon, a Kárpát medencén, Ukrajnán át halad.

A program 2006-ban kezdődött, évente két új adót szereltek fel és követték a szalonka vonulását. A mai napig összesen 16 adót he-

lyeztek fel. Ezekből 8 adót sikerült hosszabb-rövidebb ideig nyomon követni.

A legeredményesebb a Navarra nevű, 2007-ben indult szalonkatozó volt, ez a madár négy alkalommal tette meg a 7600 kilométeres utat Baszkföld és Oroszország között, mind a két évben a költése eredményes volt! Az összes vonulási útvonala több mint 26 ezer kilométert tett ki!

A második és harmadik legeredményesebb szalonkakakas volt és egy oda-vissza utat tettek meg.

A rádióadós vizsgálatok jól igazolták, hogy a szalonkák igen hűek a teletől és a költőhelyeikhez, tehát visszatérnek a régi megszokott területeikre!

A vonulási sebességük 66-84 km/óra, az egy éjjel megtett távolságuk 110-300 km.

A vonulást este 20 óra után kezdik meg és hajnali 2 óráig befejezik, előtte és utána táplálkoznak.

A kutatásoknál nagy nehézséget okoz még az adások időszakos megszűnése. Az adók energiaellátását nagyban rontja a szalonkák rejtett életmódja, vagyis a fotocellákat ritkán éri tartós napsugárzás és ezért a feltöltődésük ritkán sikerül. Ezért gyakori, hogy a műhold több napon keresztül nem találja meg a szalonkákat, mert az adó az akkumulátor alacsony feszültsége – lemerülése – miatt nem képes a jeleket sugározni. A szalonkák később „megjelennek” mint a Laguna nevű, amely 3 hónapig rejtve élt, mielőtt a teletől helyén vadászat miatt elpusztult volna.

A műholdas követés a nagy távolságú vonuláskutatás egyik – igen drága – lehetősége. Ha a szalonkára geológátort szerelünk, ez a szerkezet a Nap helyzetét rögzíti és a mérési adatokat tárolja. Ez a módszer lényegesen olcsóbb, de az eredményeket csak úgy tudják kiértékelni, ha a szalonkát visszafogják és a rajta lévő geológátort a kutatóknak visszajuttatják! Ilyen lokátorral felszerelt 50 szalonkát bocsátottak szabadon Dél-Angliában és Franciaországban, Normandiában. A vadászok a kutatásokat nagyban segíthetik azzal, hogy a tudomásukra jutott pici adó, vagy geológátort visszajuttatását segítik és az eszközöket a monitoringban résztvevő egyetemre vagy a cikk szerzőjének továbbításra haladéktalanul eljuttatják.

FLUCK DÉNES
denisfluck@freemail.hu

Rókvadászat télen

Foto: Somfálvi Ervin

Az egykori vadásznemzedék a rókát tartotta a legnagyobb apróvadpusztítónak, ahogy akkor neveztük, dúvadnak. Napjainkra a pusztító tényezők száma és azok pusztításának aránya, mértéke megváltozott, a róka a listán lejjebb csúszott.

A róka helyett újak és kegyetlenebb károsítók jöttek, olyanok, amelyek kártételétől esetenként alig, vagy csak kismértékben képes a vadász megvédeni az apróvadat. Gondoljunk csak a tavaszi talajmunkáló gépekre, eszközökre, vagy a kaszálógépekre, a mezőgazdaságban használatos rovarölő szerekre, de indokoltnak tartom a nagy tömegben elszaporodott védett emlős- és madárfajok által okozott károkat ugyancsak megemlíteni. A tisztesség érdekében említtem még a mértéktelen vadászatokat, ami úgyszintén a károsító tényezők közé sorolható. Az apróvadállomány csökkenése több térségben, megyében olyan mértékű, hogy a vadászati hatóság is korlátozza az apróvad-vadászatokat. Okozói között a róka ugyan már nem vezet a pusztítók listáját, talán ahol kevés az apróvad, ott sajnos el is hanyagolják a róka-gyérítés fontosságát, holott az említett apróvad pusztító tényezők között az egyetlen, aminek hatását a legeredményesebben csökkenthetnénk.

A nyár végén hallottam egy hivatásos vadásztól, hogy éjszakai vadászatokon, a gabonatarlókon 38 süldő rókát sikerült lőniük. Szép teljesítmény! A róka tápláléka között jelentős arányú a mezei pocok, de az alomnevelés idején a rókakotorékokban és közvetlen környékén csak mezei nyúl, fácán, és őzgidák maradványait találjuk. A róka zsákmánylistájának – a tavaszi alomnevelés idején – 80-90 százalékát az apróvad teszi ki. Vajon mennyi nyúlfi, fácántojás, fácáncsirke, őzgidá és földön fészkelő madárfióka pusztulása árán nevelődött fel a 38 süldő róka?

A róka gyérítésének nem a későtavasz és a nyár az időszaka, a rókát télen kell a lehető legkisebb létszáma csökkenteni. Ennek pedig a legegyszerűbb és a legeredményesebb módja a vadászat, mely nem csak hasznos, de egyúttal pótolhatja a fogyatkozó, helyenként elvesztett apróvad-vadászati lehetőségeket is.

A téli rókavadászatoknak több módja ismert. Közöttük talán legismertebb és

a legszebb a rókahívás. A hívó vadász – valamennyi vadfaj esetében így van ez – a vadásztól több felkészültséget, nagyobb vad- és helyismeretet igényel.

Az egyéni vadászatra, ha alkalmas az időjárás, a vadász bármikor mehet, nem kell ütemtervet készíteni, nem kell más, csak egy személy, esetleg egy tanító társ, aki ennek a mestere, akitől néhány hasznos fogást is el lehet sajátítani.

A rókára minden időszakban lehet csalsípval vadászni, de a legeredményesebb és legszebb erre mégis a téli időszak. Ilyenkor a róka tápláléka, a zsákmányállatainak száma nagymértékben csökken, a nyári gazdag madárvilág nincs meg, a fagyos időben a sziklakeményesügre fagyott földből a csábító közelségben lévő mezei pocok fészket is csak nehezen képes kikaparni. A felnőtt vadnak az elfogására a rókának pedig csak a nagyobb havazásokat követően van esélye. Az éhes ravaszdi napközben is talpon van, kotorékba csak a nedves, ónos esős idő kényszeríti, ami eláztatja bundáját.

Leggyakrabban a mezei nyúl síró hangjának (mákogás) utánzásával, de síró madárhanggal, egércincogással ugyancsak eredményesen hívhatjuk.

Száraz, fagyos időben vagy havazás után, ha netán a nap is kisüt, szívesen napozik a róka nádasban, erdősávban, gazosban vagy zsákmány reményében járja megszókt vadászterületét. A csábító hívó hangra azonnal reagál, hiába, az éhség nagy úr, de nem kell mindig éhesnek lenniük ahhoz, hogy a mezei nyúl síró hangjának hallatán, vagy az egércincogásra felfigyeljen. A róka mindig reagál a jajveszékelő nyúlsírásra, a síró madárhagra, mert a természete készíti erre. Jók a reggeli és a délutáni órák, de az estiek úgyszintén holdvilágos estéken, amikor annak világánál már távolról is megláthatjuk a közeledőt.

Hívtam földön bokor vagy fa takarásából, hívtam magaslesről vagy fém villanyoszlop-

ra felmászva, ha egyéb alkalmatosság nem volt a közelben. Minden helyzet eredményes lehet akkor, ha nem veszi észre a vadászt. Erről pedig csakis a hívó tehet, ha jól rejtőzködik, ha nem moco-rog, ha nem ad felesleges hangot, nem csap zajt, mert a róka füle is kiváló, vadjaink között talán a legélesebb. Erről sokat olvashatunk, minden szakkönyv leírja a róka kiváló hallását, de ennek bizonyosságára legalkalmasabb a tapasztalat.

Több rókát évekig neveltem az udvarunkban. Voltak köztük „szelíd”, kezes egyedek, olyanok, akiket ketrecükből is kiengedtem felügyelet mellett. Volt egy feltűnően kezes szuka rókám, ami még az ölembe is befeküdt. Ilyen alkalommal, ha macska közeledett felénk, lépteinek „zajára” már 10-15 méter távolságból felfigyelt, fejét felkapta és a macskára nézett.

Ennél talán szemléletesebb és hitelesebb a téli egerésző róka megfigyelésének tapasztalata. Több esetben megfigyeltem télen, a megkérgesedett havon egerésző rókát. Számomra ez volt az igazi megtapasztalása a róka kitűnő hallásának.

A megkérgesedett hó megtartotta a rókát, amely a hóval borított, mezei pocokban bővelkedő lucernatáblán vadászgatott. A hó alatt a motoszkáló, rágcsáló pocokhangot kereste, és ha rátalált egy „hangoskodó” egyedre, attól ugrótávolságra megállt, helyesebben legörnyedt, leguggolt, miközben a hang irányába figyelt. Néhány perc alatt felmérte a hang irányát és távolságát, majd (tán, amikor folyamatos volt a rágás) lassan hátsó lábaira ereszkedve, ülő helyzetet vett fel, majd ezt követte egy fél méter magasra történő ugrás. A levegőben testhelyzetét kiegyenesítve, fejével belezuhant a hóba, majd egy másodperccel később kihúzta havas fejét, lerázta a róla a havat és a szájában lévő pocokkal néhány lépést tett, majd nekiállt annak elfogyasztásához. Ennek végeztével, 20-30 méterrel távolabb folytatta a vadászatot. Ezt a bámulatos pontossággal vég-

rehajtott pocokfogást az esetek legalább felében siker koronázta. A láthatatlan állat helyét a hang alapján olyan pontosan mérte be, hogy a hó alatt, a talaj szintjén azt csak el kellett kapnia. Nyilvánvaló, hogy a sikert – talán – legfontosabb érzékszervének, kítűnő hallásának köszönhetta.

De a magasleséről hívott közeledő róka ugyancsak pontosan a hívás irányába és nem a magasles mellé két méterre jön be. A hívó hang helyét vagy irányát egy fokkal sem tévesztette el. Ez ugyancsak bizonyítja a róka kiváló hallását. Mindezeket azért tartottam fontosnak elmondani, mert aki rókavadászatra indul, legyen annak tudatában, ismeretében, hogy a róka hallása igen kifinomult, és aki ezt nem tudja, vagy nem veszi figyelembe, annak a vadászata eredménytelen lehet.

A rókahívásra legalkalmasabb a nyúl síró hangja vagy az egércincogás. A nyúlsírás előnye, hogy nagy távolságra elhallatszik, akár kilométerekre is, bár erre általában nincs szükség, a hívóhelyet egyébként is a róka, vagy a vélhető tartózkodási helyének közelében választjuk meg.

Az egér cincogó hangját a kiváló hallású róka csendes, szélcsendes időben ugyancsak meghallja két-háromszáz méter távolságról is. Ha netán szokásos útján éri a hang, biztos a reakció, még a pocokra vadászó

róka is abbahagyja a vadászatát a biztosnak vélt préda hangjára. A táplálkozásvizsgálatok során volt alkalmam több egerésző rókát becsalni és elejteni. Nem volt ritka, hogy 10-15 mezei pocokkal a gyomrában, a nyúl síró hangja elcsábította teli gyomra ellenére és azonnal abbahagyta a pocokvadászatot.

A csalsíp hangjára gyakran több róka is bejöhhet. Ezért az első róka sikeres elejtését követően próbálkozunk tovább. Az első elejtett rókát hagyjuk a helyén és 5-10 perces szünet után ismételjük meg a hívást. Tíz perces időkülönbséggel én is több esetben ejtettem el két rókát magaslesről, reggel és délután havas, szélcsendes időben, az erdőben, vagy az erdő szomszédságában, illetve nádas közelében.

A téli rókahajtás, de nevezzük inkább terelésnek, már nagyobb szervezést igényel. Igaz ez abban az esetben, ha több puskás, vagy ha több hajtó részvételével történik. Ha netán egy puskás és egy hajtó próbálkozik a tereléssel – és ezt tartom a legeredményesebbnek – akkor csak a hajtótársal kell a tervet megbeszélni. Erre vadászati ütemtervet sem kell készíteni és ez sem mellékes szempont!

▲ A róka egérfogásáról készült videó megtekinthető honlapunkon

A terelésre ugyancsak a hideg, fagyos, lehetőleg napos időt tartom a legalkalmasabbnak. Viharos, esős, ködös időben nincs értelme a terelésnek, ebben az időben a róka is inkább a kotorékban tartózkodik.

A terepviszonyoktól függően lehet egy puskával és egy hajtóval is eredményesen terelni. Sikere nagymértékben függ a csendes előkészületektől. Ebben az esetben kisebb nádasok, erdőfoltok, bokrosok területére tervezzük a vadászatot.

A szél alá álló vadász a terelésre váró területtől lőtávolságra álljon takarásba, oda, amerre a róka a legközelebbi rejtéket, búvóhelyet megtalálja. A terelt róka igyekszik ismert váltóján a meghajtott sűrűhöz legközelebb lévő rejtéket biztosító erdő, fasor, nádas vagy gazos felé indulni, és ha annak irányából nem hallott hangot, nem látta meg a leálló puskást, az a vadász sikerre számíthat.

A hajtó ne neszezzon, egy-két köhintés elegendő, majd a szélirány felőli oldalon sétáljon el a hajtásra kerülő erdőfolt vagy nádas szélén, hogy szagát és hangját a szél a róka felé vigye. Csak ezután, ugyancsak szó nélkül, esetleg egy-két halk hangot kiéjtve induljon a sűrűbe, lassan, meg-megállva, hogy a róka vagy rókák az általuk ismert

A hóköpeny segíti a vadász környezetbe olvadását

menekülési irányba, váltójukon induljanak. A sűrűben meglapuló róka tudatosan keresi meg a számára ismert váltót, és ha nem kényszerítik futva menekülésre, azt használja. Ha a vadász ismeri ezeket a váltókat, azok közelében (lőtávolságba) álljon lesbe. Ne rohanjon azonnal a meglőtt rókához, csendben várjon, jöhet másik róka is. Főként a koslatás idején lehet több róka egymás közelében és ugyanazon a váltón vagy nyomon másik róka is a puskája elé jöhet.

Ha több vadász részvételével szervezzük a rókahajtást, ne feledkezzünk meg arról, hogy azt ütemtervbe kell foglalni. Nem tartom jónak, ha sok a vadász és a hajtó, zajukat, hangjukat a róka megneszeli, a hajtás előtt elszel, vagy nem a megszokott, a vadász által ismert váltóján menekül. A hajtás sikerét a fegyelmezett, csendben történő előkészületek, a puskások felállítása és a hajtók indítása nagymértékben befolyásolja. A hajtásban résztvevők feleslegesen ne zajongjanak, legfeljebb a fákat ütögessék a botjukkal. A hajtásban csak a sűrű nádasokban, vagy ember által nehezen járható bozótokban van szerepe a kutyának.

A róka ugratására legeredményesebb a koslatás ideje, amikor a szuka rókával a kotorékban több kan is lehet. Előfeltétele a sikernek a kotorékok helyének, a kijáratok számának pontos ismerete. A jártas kotorék felfedezésekor azonnal lehet próbálkozni, de biztosabb akkor az eredmény, ha a kotorék szájánál a friss rókanyomot megtaláltuk. Az ugrató kutya lehetőleg apró termetű tacskó legyen, olyan, amelyik nem kapaszkodik össze az első találkozáskor a rókával.

A puskás ne a kotorék elé, hanem a mögé 5-10 méterrel hátrább álljon lövésre kész fegyverével csendben, hogy a kotorék-

Fotó: Somfalvi Ervin

A kotorékból ugrasztásnál előfordul, hogy a kutya sem jön ki, ilyenkor ásni kell

ban lévő róka ne szerezzen róla tudomást. A kutyát nem kell hangos szóval biztatni, amikor a kotorékba engedjük. Ha netán több kijárat van a rendszernek, nyilvánvaló, hogy szükség lehet több puskára, ezért ilyen esetben a kotorékot feleslegesen ne zavarjuk, várjuk meg, amíg több puskás lesz. A kotorékból kiugró rókát (a pázrás idején követheti több is) ha elejtettük, ne mozduljunk helyünkről, várakozunk. Ha netán a kutya kijött és a gazdájához megy, befejezhetjük az ugrasztást.

Lesni a téli időszakban kotoréknál, erdőszéleken, ahol szívesen jár, patakmentéken, a róka által „megjelölt” határkarók, határjelző kövek közelében, mindenütt, ahol várható a találkozás, érdemes lesre ülni. Koslatás idején, ha meggyőződünk arról, hogy a kotorékban van róka, vagy rókák, hasznos annak közelében szél alá lesre ülni. Ame-

lyik kotorékban több róka van, a kanok közül egy-egy néha kiszalad a kotorékból, de azonnal visszamegy. Ez alkalmas lehet a lövésre, de lehetőleg úgy kell meglőni a rókát, hogy sebzetten ne menekülhessen vissza a kotorékba.

Szélcsendes, hóval fedett erdőben vagy nádas mellett magaslesről több alkalommal jártam eredménnyel. A lest érdemes hívóhanggal kombinálni.

Holdvilágnál a téli rókales nem csak élményben, de az éjszaka szépségében is lehet feledhetetlen, nyújthat maradandó emléket.

Éjszaka kevésbé figyelmes, nagyobb a bátorsága, még a lakott terület közelébe is bátrabban ellátogat baromfiudvari csemege reményében.

FARKAS DÉNES
tinka01@freemail.hu

Fotó: Utassy György

Illegális vadszállítás?

Aki hivatalosan vadászik, annak ugye van egyéni lőjegyzéke. Ez arra szolgál, hogy a szerencsés vadász ebbe vezesse be a – csak és kizárólag – saját maga által terítékre hozott vadat. Nos, ismerősöm, miután nem sikerült neki egy meghívásos vendégvadászaton se nyulat, se fácánt lőnie – betartva a szabályokat –, nem is írt be semmit a lőjegyzékébe. Igen ám, de miután mások eredményesebbek voltak nála, s így szép teríték volt, vendégként mégis kapott vadászrészt; egy nyulat, egy kakast és egy tyúkot (kibocsájtó hely lévén azt is lőtték). Gáláns meghívója neki adta a saját kompetenciáját is azzal, hogy legalább évente egyszer lakhasson jól a család apróvaddal, hiszen neki erre – nagyvadas tagként – nemigen van otthon lehetősége. Ismerősöm örömmel fogadta az ajándékot, tisztességgel megköszönte, meginvitálta disznóhajtásra meghívóját, illendően részt vett a közös vadászvacsorán, majd kocsiába ült és elindult az ország másik felében lévő otthona felé. Jőcskán benne járt már az éjszakában, amikor is a rend éber őrje az út széléről „lekörözték”. Mivel talpig zöldbe volt öltözve, élénken érdeklődni kezdtek fegyvertartási engedélye iránt, s utána fel tették a kérdést, mit lőtt. Sajnos semmit – hangzott az igaz válasz, mire az egyik szerv feltolta a homlokán a sapkát, megvakarta a fejét, s a saroglyában halomban fekvő vadra világlátva megkér-

Nem elég a vadászrészt megköszönni, igazolni is kell tudni a származását

dezte: Hát ezek akkor hogy kerültek a kocsiába? Az ajándékba kaptam választ nem fogadták el, követelték, hogy igazolja a vad származását. Miután ezt nem tudta megtenni – csak a vadászat helyszínét tudta megnevezni, se a társaság nevét, se kódszámát nem tudta, ráadásul meghívójának telefonja már ki volt kapcsolva – előállították, a kapitányságon jegyzőkönyvet vettek fel, puskáját és a vadat lefoglalták. Óriási szerencséjére másnap tisztázni tudta magát, a terület faxon küldött egy hivatalos igazolást a nála talált vadról, s így egy paraszthajszálnyi szerencséjével megúszta fegyvertartási engedélyének bevonását.

Mi az eset tanulsága? Ahhoz, hogy ez a mindennap előállható helyzet ne fordulhasson elő, tenni kell valamit, azaz valamilyen formában igazolni kell a szállított vad származását, mert a nélkül könnyen az orvvadászat gyanújába kerülhet a vadász. Ne feledjük, hogy az orvvadászat rövidesen bűncselekmény lesz, sokkal súlyosabb megítéléssel a mainál! Nagyon kevés helyen jártam, ahol a vadászrészt, vagy akár az általam megvásárolt vadhúshoz, egész vadhoz adtak szállítójegyet. Ennek híján azt a – cseppet sem szabályos – gyakorlatot követik sokan (magamat is beleértve), hogy

a szállított vadat, vagy húst beírják az egyéni lőjegyzékbe, mint kompetenciát, vagy vásárlást, így legalább valamennyire „fedezve vannak” az esetleges útközbeni ellenőrzéskor. Aztán a rendőr azt vagy elfogadja – vagy nem...

Gyakorlati jelentőségén kívül ez majdnem biztosan senkit sem „zavar” a lőjegyzéket kiadó kamara részéről, mivel a lejártat az új kiváltásakor többnyire megnézés nélkül lepecsételik és visszaadják a vadásznak. (Pedig mennyi hasznos adatot lehetne a leadott lőjegyzékekből kigyűjteni...) Célszerű lenne, ha az egyéni lőjegyzék egyik oldalára a szállított vadat fel lehetne tüntetni, így legalizálva az eredetet – természetesen ehhez meg kell változtatni a formátumát és a nevét (például: Egyéni lőjegyzék és vadszállító igazolás), ahol ugyanúgy szerepelnie kell a származási helynek, nagyvadnál a krotáliaszámnak is, mint a saját elejtésnél. A másik megoldás – ami ma is járható – hogy a kapott, vagy vett vad mellé szállítójegyet kell kérni a vadászterület gazdájától. Ez viszont egy csomó plusz adminisztrációt jelent a vadászatra jogosultnak, ami miatt nem biztos, hogy nagy sikert fog aratni az ilyen igénnyel fellépő vadász...

- som

forók: Somfalvi Ervin

Most teljessé tesszük téli Argali2 kollekcióját!
Ha Argali2 2 az 1-ben vagy Argali2 téli kabátot vásárol,
*mi megajándékozunk egy Argali2 Thermo sapkával
és fleece sállal 137 EUR értékben.*

Az akció a készlet erejéig érvényes.

Kérje ingyenes katalógusunkat:

Blaser Magyarország Kft. : 4025 Debrecen, Erzsébet u.48. Telefon.: 52/521-092 Mobil: 20/325-7281,20/262-4278
e-mail:fogarasi.jagd@t-online.hu www.blaser-hungary.hu

Az elkobzott hús sorsáról

Nyilván nem egy olvasónk lótt már sovány, vagy furcsa viselkedésű, szemmel láthatóan beteg vad-
disznót, mint ahogy találtak megbetegedésre
utaló rendellenességekkel, látható elváltozásokkal
zsigerelek közben. Ilyen esetben a képesített vad-
húsvizsgáló értesíti a hatósági állatorvost, aki – ha
szükségesnek tartja – mintát küld a Mezőgazdasági
Szakigazgatási Hivatal (MgSzH) állat-egészségügyi
diagnosztikai igazgatóságához. Ehhez a hivatalhoz
fordultunk tehát, hogy többet tudjunk meg az ilyen-

kor elrendelendő vaddisznókobzásról, annak gyako-
riságáról, költségeiről. Tettük ezt azután, hogy egy
Nógrád megyei hatósági állatorvos, akinél kíváncsi-
koddunk, és akinek személyes tapasztalatai vannak
ez ügyben, a témával kapcsolatban nem kívánt nyi-
latkozni. Ehelyett a megyei MgSzH illetékeséhez, dr.
Solti Miklós élelmiszerlánc-biztonsági és állategész-
ségügyi igazgatóhoz irányított, ő pedig az MgSzH
központi sajtóosztályához. Válaszokat kaptunk is,
meg nem is...

Mint kiderült, bizonyos kézenfekvőnek tűnő
adatokkal nem rendelkezik a hivatal. Meg-
tudtuk, hogy a sertéspestisen kívül az ál-
lategészségügyi diagnosztikai igazgatóság
vizsgálatai alapján a leggyakoribb megbe-
tegedések a heveny paratyphus, baktériumos
eredetű (főleg Pasteurella multocida okozta)
tüdőgyulladás, a gümőkór, a brucellosis (ve-
télések előfordulásakor), parazitózisok (főleg
tüdőférgesség, gyomor- és bélférgesség,
rühösség). A gyakoriságról, a területi elosz-
lásról nincsenek adatok, lévén olyan ritka
esetekről szó, hogy az alacsony mintaszám
miatt „szakmai szempontból nem volna hely-
esetszámot közölni” – mondták. Ennek
megfelelően a Magyarországon elkobzott
összes vaddisznó számáról adat sincs. Nyil-
vántartást csak a sertéspestises esetekről
vezetnek. Olybá tűnik, hogy ez az egyetlen
betegség, amelyet érdemes komolyan ven-
ni. Tegyük hozzá: ezt viszont kell is.

Megtudtuk, ami sejthető volt: Pest és
Nógrád megyében történt a legtöbb kobzás
a vaddisznóállomány klasszikus sertéspe-
stistől (KSP) való mentesítésével összefüggő
járványügyi intézkedések miatt. Az epidé-
mia 2007 januárjában tört ki, az utolsó meg-
betegedést 2009. október végén mutatták
ki. Ez idő alatt összesen 268 esetet regisz-
tráltak, ebből 120-at Nógrád, a többit Pest
megyében. A járvány vége óta a következők
a statisztikák:

	vizsgálatok száma	szeronegatív (nem esett át a fertőzésen)	szeropozitív (átesett a fertőzésen)
Pestimentes területek	10 824	10 816	8
Pest, Nógrád, Heves, B-A-Z megye	20 231	19 579	652
Összesen	31 055	30 395	660

Jelenleg Nógrád megye teljes területe
és Pest megye Dunától északra és keletre,
a szlovák határtól délre, Nógrád megye ha-
tárától nyugatra és az E71-es úttól északra

fekvő területe fertőzött. Itt minden egyes
elhullott és elejtett vaddisznó szerológiai
(a vérsavóban lévő ellenanyagokat kimuta-
tó) és virológiai (kórokozókat kimutató) vizs-
gálata kötelező. A testek akkor használhatók
fel és szállíthatók el a fertőzött területről,
ha mindkét vizsgálat eredménye negatív.
További intézkedések: az 1 év alatti és az
1 évnél idősebb, de 30 kilós testtömeget el
nem érő egyedek diagnosztikai célú lelévé-
se, a betegség terjesztésében igen jelentős
szerepet játszó zsigerek szakszerű megse-
mítése. A fertőzött területre vonatkozó
intézkedéseket legalább az utolsó esettől
számított két évig kell fenntartani. Ha nem
következik be kedvezőtlen fordulat, akkor
esély van arra, hogy a következő vadászati
év során tovább csökkenjen a klasszikus ser-
téspestissel fertőzött terület hazánkban.

A piszkos anyagiak

Ha bebizonyosodik, hogy az elejtett vad
KSP-vel fertőzött, a húst meg kell semmi-
síteni. Az MgSzH tájékoztatása szerint az
élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről
szóló 2008. évi XCI. törvény 19.§ (1) beke-
zdése alapján az állati eredetű melléktermé-
kek ártalmatlanításáról annak tulajdonosa
köteles gondoskodni és az ártalmatlanítás
költségeit állni. Ez a vadászatra jogosult,
illetőleg vadfeldolgozóban történt elkob-
zás esetén a vadfeldolgozó. E szabály alól

a sertéspestis. Ez esetben a megsemmisítés-
ről az állategészségügyi és élelmiszer-ellen-
őrző szolgálat gondoskodik. A vadászatra
jogosultaknak az összes elkobzott vaddis-
znótestek ártalmatlanításával kapcsolatos
éves költségeiről a hivatalnak szintén nincs
adata, ismét csak a pestis miatt elkobzott,
húsrá kifizetett kártalanításról van statisztika
a négy érintett megyéből, 2010-ből:

	Kártalanítások összege (Ft)
Borsod-Abaúj-Zemplén	4 937 200
Heves	17 782 485
Nógrád	42 730 000
Pest + Budapest	55 868 716
Összesen	121 318 401

A vizsgálati eredmény megérkezéséig
a húst vadbegyűjtő helyen vagy a vadászatra
jogosult vadgyűjtő helyén kell tárolni.
A test csak a negatív szerológiai és virológi-
ai vizsgálati eredményközlő irat birtokában
szállítható el. A vizsgálat ideje az érvényes
szabályozás szerint a minta beérkezéséig
számítva 4 munkanap, és ha pozitív az ered-
mény, akkor a húst elkobozzák. És itt van egy
bökkenő. Lapunknak többen panaszták,
hogy a vaddisznó elejtése után az átfutási
idő gyakran jócskán meghaladja a legfel-
jebb 8-9 napos engedélyezett tárolási időt.
Az MgSzH tájékoztatása szerint ez esetben
ugyanúgy, mint a járványügyi okból elkob-
zott állatoknál, a vaddisznótest tulajdo-
nosa (függetlenül attól, hogy a tulajdonos
a vadászatra jogosult vagy a vadfeldolgo-
zó) állami kártalanításban részesül. A szer-
o-, vagy viropozitív, vagy a túltárolás miatt el-
kobzott testre az állategészségügyi hatóság
Kobzási Határozatot hoz, valamint kiállítja
a Becslési Jegyzőkönyvet. Két dokumentum
alapján állítják ki a Kártalanítási Határozatot,
amely a károsultat jogosulttá teszi a kártala-
nítási összegre.

A kártalanítási összeg a vaddisznó értékéből és a hűtési kompenzációból áll össze a következők szerint:

- 1 éves kort el nem érő vagy a 10 testtömeg kg alatti egyedek esetében 20 000 Ft/egyed + áfa
- éves kor feletti vaddisznó test esetében (2011 októberi átlagárak):
- I. osztályú vaddisznó féltest átlagára: 400-450 Ft/kg + áfa
- II. osztályú vaddisznó féltest átlagára: 350-400 Ft/kg + áfa (ebbe a kategóriába tartozik a megtérített hús mintegy harmada)
- A hűtve tárolás miatti hűtési kompenzáció: 72 Ft/kg + áfa

A fogyasztásra alkalmatlan vadhús megsemmisítését az ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt. végzi. A cég az adott hónapról kiállított számlát elküldi az illetékes megyei kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságának, amely azt igazolás után visszaküldi. Ezek után az ATEV a számlát benyújtja az MgSzH-nak, amely azt kifizeti.

Éves szinten egyébként a vadhúselkobzással összefüggő összes költség – beleértve a kártérítéseket – az államnak több mint egymilliárd forintjába került – tájékoztatott a Vidékfejlesztési Minisztérium.

A vaddisznók megsemmisítési költsége 2011-ben:

- fertőzött vaddisznótetem hatóságilag elrendelt megsemmisítése: 48,20 Ft/kg + áfa + fuvarköltség (80 Ft/km + áfa)
- nem fertőzött vaddisznó tetem: 39,90 Ft/kg + áfa + fuvarköltség

Vadhúsfelvásárlók

A vadhús-kobzás ügyében megkerestük hazánk két legnagyobb vadhúsfelvásárló cégét, az Öreglaki Vadfeldolgozó Kft.-t és a VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.-t is.

Öreglak esetében Buzánszkykéné, Láng Mónika megbízott igazgatónak szegeztük a kérdést: mit tesznek, hogy ne kerülhessen fertőzött hús az üzembe?

Mint kiderült, a feldolgozásra váró vadat a megyei állatorvos vizsgálja meg. Kötelezőnek számít a trichinellózis vizsgálat, amely során az állatorvosok az emberre is fokozottan veszélyes élősködőkkel való fertőzöttséget vizsgálják. Az igazgatóasszony megjegyezte, hogy ez a betegség nagyon ritkának számít már manapság, a hazai állomány mentessége szinte száz százalékos. Öreglaken a legtöbb vadhús azért bukik az orvosi vizsgálaton, mert befülled, mivel az előírt időnél később zsigerelték. Az ilyen esetek rendszerint nyáron, meleg időben vagy

a nagyobb terítékű disznóhajtásoknál fordulnak elő. A megsemmisítendőnek minősített vadhúst az ATEV Zrt. üzemébe szállítják, és a szállítási költséget elárólag tárolják.

Kisteleki Péter, a Vadex Zrt. vezérigazgatója szintén a szakszerű vadhúskezelést tartja a legfontosabb mozzanatnak, vagyis azt a teljes folyamatot, amíg a vad az elejtéstől a feldolgozóba kerül. A vezérigazgató szerint leginkább a befülledés veszélyezteti a húst, ha nem zsigerelik ki, vagy felfüggesztve nem hűtik ki a vadat időben.

Öreglakhoz hasonlóan a VADEX-nél is bevizsgálják minden egyes feldolgozásra váró vaddisznót, ezért a Fejér Megyei Kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatósága egy kihelyezett irodát üzemeltet a cégnél, ahol szakképzett orvos és asszisztens végzi a szükséges vizsgálatokat.

Érdemes megjegyezni, hogy a kártalanítási árak magasabbak, mint amiket az egyik Dunántúlon és Duna-Tisza közén működő vadhúsfelvásárló ajánl: az Agrogreen Kft.-nél az I. osztályú vaddisznóért kilogrammonként bruttó 432 Ft + áfát, míg a II. osztályúért 352 Ft + áfát adnak.

FÖLDVÁRI ATTILA

attila.foldvari@vadaszlap.hu

KÓKAI MÁRTON

marton.kokai@vadaszlap.hu

Nem mindegy, milyen testrészt ér a lövedék...

Hogy célozzunk, hová lőjünk?

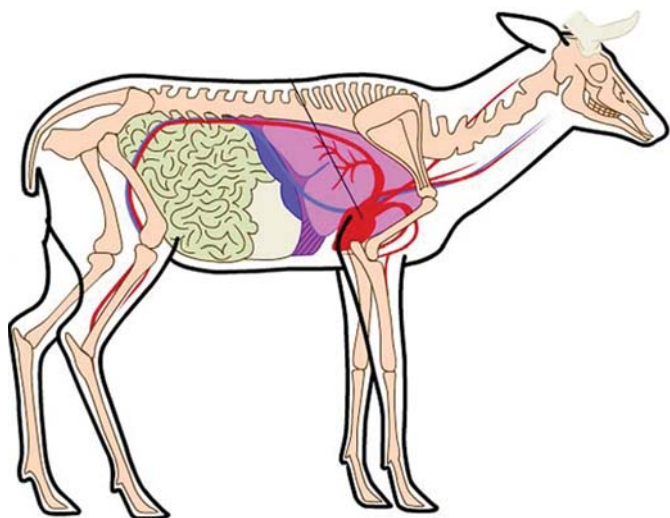
A vadtest anatómiájának ismerete nagyban megkönnyíti a vadász dolgát, mivel tudja, hogy a pontos lövéshez melyik testtáját kell megcélozni attól függően, hogy a vad milyen pozícióban áll. S az sem mellékes, hogy a találat helyét meg tudjuk-e ítélni a meglőtt vad jelzéséből.

A vad kültakarója (bőre, szőre, tolla) elfedi az életfontosságú belső szervek és a test tartószerkezetének, a csontváznak az elhelyezkedését. Minden vadász elemi érdeke, hogy tisztában legyen a vitális (életfontosságú) részek a testen belüli elhelyezkedésével. A szervek, illetőleg a csontok pillanatnyi helyzetét az dönti el, hogy a vad szemben, oldalt, háttal, azaz milyen pozícióban áll a vadászhoz képest a lövés pillanatában. Nem véletlenül korlátozza a vadászati törvény a gím-, és dámbikák, valamint az őzbakok mozgás közbeni lövését, teszi ezt azért, hogy minél kevesebb legyen a sebzés.

Az eltalált vad különböző mozgásokkal, mozdulatokkal reagál, ebből lehet következtetni a találat helyére, milyenségére. De csak

A vad csontváza

A csontváz a test tartószerkezete, sérülése esetén részben vagy teljesen mozgásképtelenné válhat a vad. Halálos találati pontok: a fejen az agykoponya és a gerinc teljes hossza a fejtől a medencéig. Csak átmeneti sokkhatással járó sebzést okoz az arckoponyai rész és az állkapocs, a felső csigolyanyúlványok (tüske) eltalálása, az első és a hátsó láb a térdizületig – ilyen találattal a vad, még ha össze is esik, a sokk elmúltja után lábra kap és elmegy. A mellső láb felkarcsontja és a lapocka, valamint a combcsont és a medence eltalálásának a hatása attól függ, hogy milyen szögben állva érte a lövés. Ha a csontot ért lövedék behatol a testüregbe, az nagy valószínűséggel rövid időn belüli pusztuláshoz vezet, a tisztán csak csontot ért vagy tört lövést általában elviszi, sokszor túléli, de jellemzően maradandó sántaságot okoz. A bordákat ért lövés a testüregbe hatol, zömében halálos sérülést okozva.

következtetni, esküdni nem érdemes, ugyanis nemegyszer előfordul, hogy például a szíven lőtt vad jelzés nélkül elugrik, mintha elhibázták volna és jóval távolabb esik össze, ahol már nem látjuk. Ezért minden nagyvadra leadott lövés után kötelező a rálövés helyét megvizsgálni, ahol ilyen esetben lehet találni löveleket, vágott szőrt, csontdarabot, húst, belsőség-cafatot vagy vért. Arra is lehet számítani, hogy jó találat ellenére sem mindig kezd a vad azonnal vérezni, de előfordul, hogy a lönyilás elzáródása miatt egyáltalán nincs is vér.

Ezeknek az információknak a birtokában és a látott találatjelzés alapján már nagyjából eldönthető, hogy csak oda kell menni az elcsett vadhoz, vagy külső segítség, adott esetben véreb szükséges.

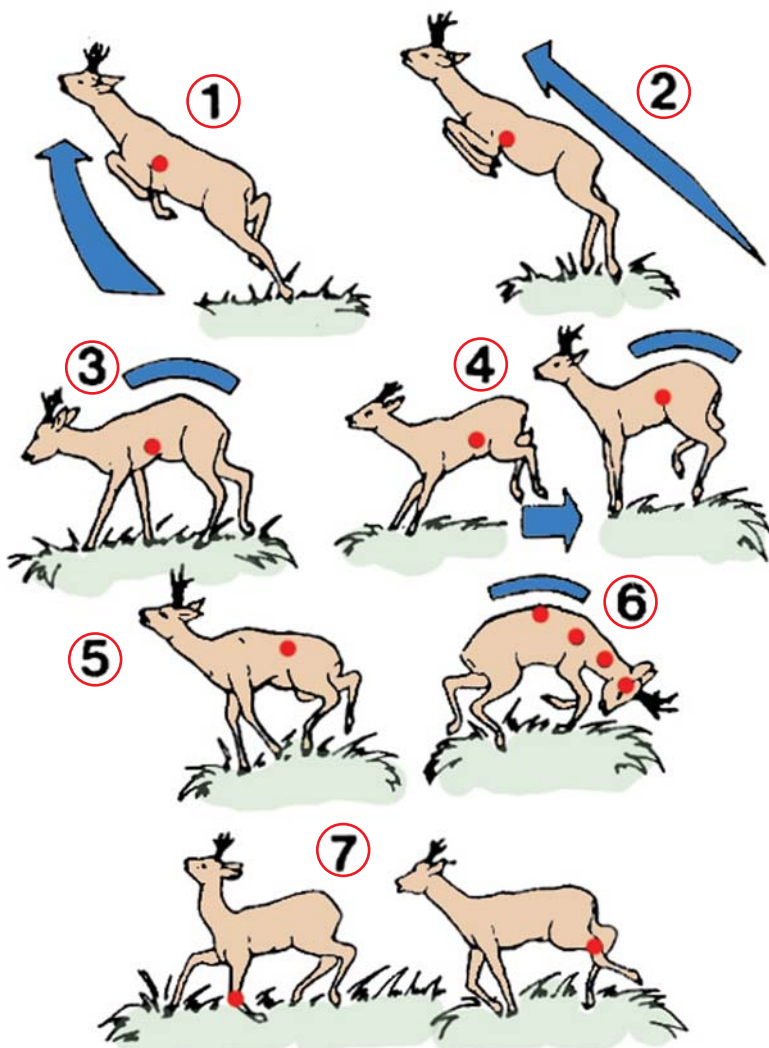
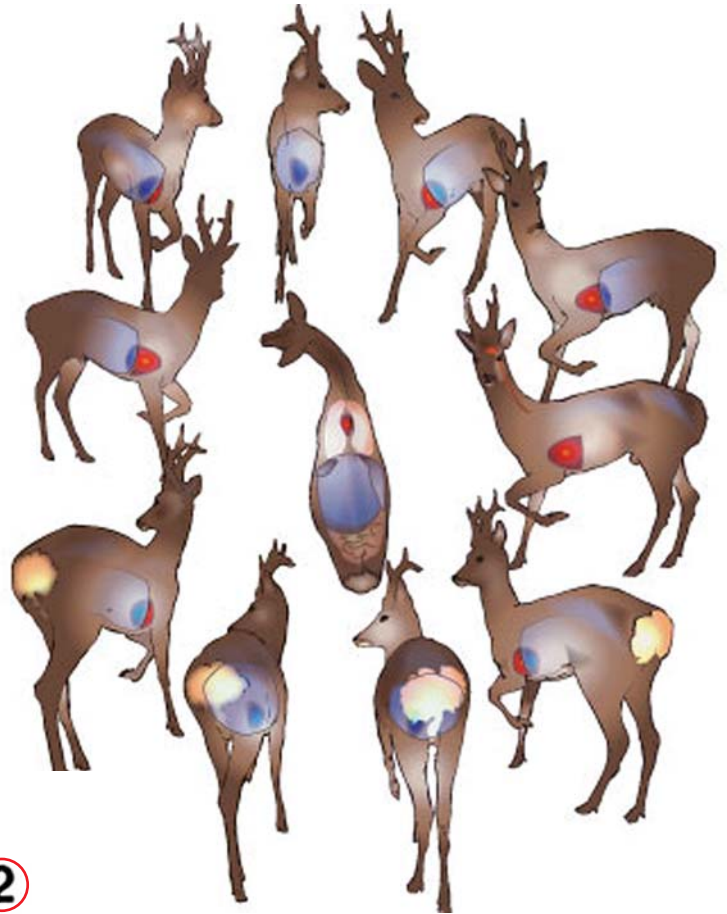
A vad vitális szervei

A vitális (létfontosságú) szervek az agy, a szív (az ábrákon piros), a tüdő (rózsaszínű), a máj (kék), a lép és a vese. A koponyaüregben elhelyezkedő agyba hatoló lövedék azonnali halált okoz. A mellüregben található szívét és/vagy a tüdőt ért lövedék hatása nem mindig azonos. Van, amikor azonnali összehúzó és halált okoz, máskor akár több száz méterre is elviszi a vad, mire elfekszik tőle. Mivel mindkét szerv pumpáló mozgást végez, nem mindegy, hogy a találatkor üres, összenyomódott, vagy vérrel/levegővel telve, kitágult állapotban van, ekkora a nagysebességű lövedékek hidrodinamikai hatása sokkal erőteljesebb. A hasüregben a gyomorra tapadó májat ért találat lassú, hosszadalmas kintlódást okoz a vadnak, akár kilométerekre elmehet, mire elpusztul. A belek közé ágyazott lép és a vese eltalálása rendkívüli fájdalommal jár – amit a disznó hangos visítással jelez – és többnyire gyors kimúlást eredményez.

A legtöbb olyan szerv, aminek találata gyors halálát okozza a vadnak, a mellüregben (kamra) helyezkedik el. Nem véletlen a régi tanács: a jó lövéshez a mellső láb vonalán kell felvezetni a célztüskét, addig ameddig a „legsűrűbb” a vad teste.

Milyen helyzetben lőjük?

A vad helyzete a lövés előtt eleve meghatározza, hogy milyen találatra számíthat a vadász. A klasszikus tanítás azt mondja, hogy csak a keresztben álló nagyvadra adjál le lövést. Az ábrán jól látható, hogy a legnagyobb találati felület ebben a pozícióban mutatja a vad, s így látszik jól az összes halálos találati pont is. Minél jobban elfordul ebből a helyzetéből, annál kevésbé célozhatók meg jól a vitális szervek, majd a szemben álló vadnál már alig van olyan felület, ahová „biztos golyót” lehet küldeni. Természetesen nem lehet mindig arra számítani, hogy a vad beáll a klasszikus „blattlövésre”, ilyenkor segíti a vadászt az anatómia ismerete, mert az állási pozíció változásával a vitális célpontok is folyamatosan változnak, s csak ezt bekalkulálva számíthat zsákmányra. Itt már belépnek az etikai szempontok is, amelyek az írott tiltásokat önkéntesen vállalva tovább bővítik. Nem illik a vad tükrébe löni, hiába kínál jó célpontot a világító fehér szőrzettel borított far. Ugyancsak nem illik más, rossz pozícióban álló vadra löni, mert a „hátha így is eltalálom” eredménye többnyire sebzés. Az csak természetes, hogy mozgó nagyvadra (terelés és hajtás kivételével) nem illik (sőt, tilos) löni. Ugyancsak nem illik tudatosan olyan lövést leadni, amely az értékes húsrészek (comb, gerinc) garantált roncsolásához vezetnek, ráadásul ilyenkor a terület bevétele is csökken a másod-, vagy harmadosztályos leminősítés miatt.

A vad találatjelzései

Az eltalált vad az esetek többségében jelzi a lövést, s ezen jelzések között vannak tipikusak, amelyek utalnak a találat helyére.

1. tüdőlövés: a vad az elejével felugrik, majd elesik, vagy elfut, rövid idő után elfekszik.
2. szívlovés: a hátsó lábbal rugószerűen felfelé löki el magát, s ha nem esik azonnal össze, akkor rövid halálvágta után vége van.
3. májlövés: a lövésre összegörnyed, háta „megpúposodik”, többnyire elmegy, de rövid idő után lefekszik, zavarásra tovább megy.
4. gyomorlovés: a hátsó lábával kirúg, majd megpúposodva elindul, csak sokára fog lefeküdni.
5. hátsó gerinc- és medencelövés: lerogy a hátuljára, felkelni nem tud, de a feje fent van, gyors kegyelemlövés jár neki.
6. fej, nyak, gerinc- és gerinctüske lövés: azonnal összerogy, mintha „kirántották” volna alóla a talajt, gerinctüskézéskor rövid idő után felugrik és elfut, a többi találatnál hamar vége van.
7. mellő és hátsó láblövés: a meglőtt láb felé rogy, esetleg el is esik, de elfut, utolérni csak kutyával lehet, többnyire túléli, ha nem fertőződik el a seb.

SOMFALVI ERVIN
somfalvi@vadaszlap.hu

2012. február 16–19.

A látogatók levásárolhatják belépőjegyüket!

Február 16-19. között nyitott kapukkal várja a látogatókat az egyedülálló Fegyver, horgászat, vadászat nemzetközi kiállítás a HUNGEXPO Budapesti Vásárközpontban. A 19. alkalommal sorra kerülő bemutatóra minden eddiginél több trófea érkezik majd.

Az SCI standján Hidvégi Béla is jelen lesz, új könyvét dedikálja majd, ahol a trófeák és fegyverek mellett panorámafotók segítségével kalauzol el minket az egzotikus és kalandos vadászatokra... és olyan trófeákat, egész alakos preparátumokat is bemutat, melyeket először a FeHoVán láthatnak az érdeklődők, később pedig a keszthelyi vadászati múzeumban.

Minden eddiginél több trófea a 19. FeHoVán:

- „Magyarok Észak-Amerika vadonjaiban” című trófea bemutató
- a 100 legszebb magyarországi nagyvad trófea
- a világon ma élő szarvasfajták trófeáiból 35 db, melyek a tótmegyeri gyűjteményből érkeznek a FeHoVára

A trófeákon kívül rendkívül népszerű a többi program is, melyeket a vadászok szórakoztatására szerveznek. Látványosak és sokrétűek a bemutatók, a vadászathoz kapcsolódó összes témakör megtalálható a rendezvényen.

További programok, kísérő események:

- Nagyszabású preparátor bemutató (Magyarországon vadászható emlős és madárfajok preparálása és trófea kikészítés)
- Természetfilmek vetítése – többek között a „Vad Magyarország” című film is látható lesz
- Lövészeti és fegyver bemutatók: pontlövészet, airsoft, nyílpuska, koronglövészet, elöltöltős fegyver bemutató
- Szarvasbőgő verseny
- Gyermekfoglalkoztató
- Vadászkiért Fesztivál
- Halas medence (horgász versenyek, csali és felszerelés bemutatók)
- Cápamúzeum
- Külföldi és hazai horgászok élménybeszámoló
- Nemzetközi íjász versenyek

A vadász hűséges társa (puskáján kívül) a kutyája. Nem hagyhatja őket figyelmen kívül az, aki a vadászok kedvében szeretne járni. Első alkalommal kerül megrendezésre a MEOE – FeHoVa Nemzetközi Kutyakiállítás a HUNGEXPO Budapesti Vásárközpont G pavilonjában. A látogatók lelátóról nézhetik magát a versenyt, valamint a számos kutyabemutatót: ügyességi, munkakutya, agárbemutató, vadászkutya fajta bemutató, sőt vizes apportírozás is szerepel a programpontok között.

Kedvezményes online jegyvásárlás egyéni látogatók részére a honlapon.

Csoportok részére: a vadásztársaságok, horgászszövetségek és erdészetek tagjai kedvezményes csoportos belépőjegyet válthatnak a kiállításra (min. 10 fő esetén). Az ehhez szükséges kupon megtalálható a kiállítás honlapján.

Bővebb információ: www.fehova.hu

Sorozat a golyós töltények újratöltéséről

Miután híret vettük, hogy van esélye Magyarországon is a golyós lőszer újratöltésének, azonnal megkerestük Szajkó István urat, a hazai lőszergyártás és vizsgálat nemzetközi hírű szakértőjét és szakíróját, hogy felkérjük: írjon lapunk számára egy sorozatot az újratöltés csínjáról-bínjáról, mindarról, amit az „újrátöltésről” érdemes tudni.

Előre kell bocsátanunk, a jelenleg érvényes rendelet szerint a lőszer újratöltése még bűncselekmény!

„Ahogy elkezdődött”

Dzsingisz kán seregei ellen, Pienking városuk védelmére (1232) salétrom tartalmú robbanóanyagot használtak a kínaiak. Nem lőttek vele, inkább tűz gyújtására használták.

Ugyancsak a kínaiak nevéhez fűződik (1259) az első lőfegyverek feltalálása. Olyan erősebb falú bambusz nád-törzseket választottak ki, melyeket maotchu-nak neveztek. Felhasadás ellen kenderkötéssel csavarták be, majd fanyélbe foglalták. A csőbe feketelőport töltöttek, arra tettek a pépből készített öt golyót. A lőtávolság elérte a 100 métert. A golyók itt is gyújtóeszközök voltak. Ha a maotchu kibírta az első lövést, ez volt a nyomáspróba, természetesen amíg fel nem robbant, „újrátöltötték.”

Európában a fémmegmunkálás a XIV. században ért el fejlődésnek arra a szintjére, amikor már lőfegyvert is tudtak készíteni. Berthold Schwarz (Berthollus Niger) német szerzetes nevéhez szokás kötni a feketelőpor „feltalálását”.

Tudjuk, hogy ez téves állítás, de azt senki sem vitatja el tőle, hogy az első feketelőporral töltött lőfegyver használata az ő nevéhez fűződik (1320). Vagyis ő volt az első „újrátöltő”. Konrád Kyesser von Eichstadt (XIV. század) könyvében nem csak a lőpor gyártását, hanem annak lövésre való használatát is leírja.

Nagy-Magyarországon a „lőportörés”, azaz a manufaktúris gyártás a XV. század közepén kezdődött. Zsigmond királyunk pozsonyi várában, a hadileltár szerint (1429/30) két díszes sátorban salétromot szárítottak.

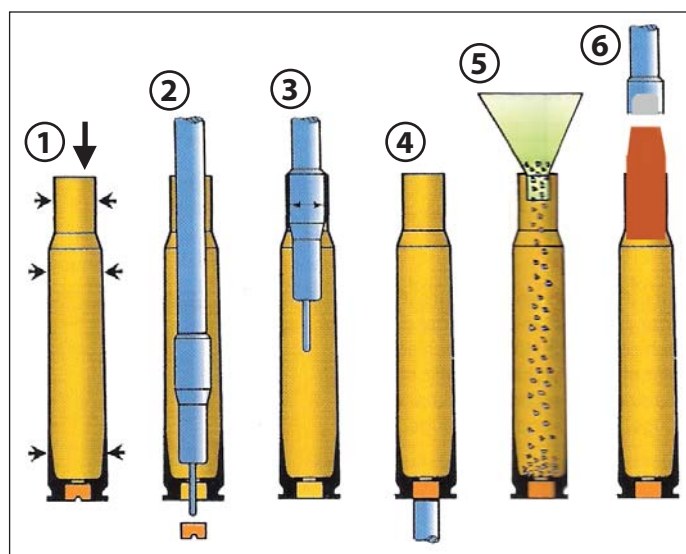
Házenvein János szebeni mester 1417-ben könyvet írt a lőfegyverek gyártásáról.

Kézilőfegyvert a magyarok először a rigómezei csatában használtak, majd Nándorfehérvárnál. Magyar lőporral magyar fegyvert „töltöttek”. III. Iván fejedelem (1488) Mátyás királytól kért „mestereket”, akik nem csak gyártani tudták, de tölteni is tanították a fegyverforgatókat.

Báthory István fejedelem serege elsőként használt „tüzesített” fémgolyót az orosz fasáncok ellen. Nem lehetett egyszerű az ágyú töltése a tüzes golyókkal.

Ennyit a történelemről, nézzük, mit értünk ma az újratöltés alatt?

Az újratöltésnél a már egyszer használt hüvelyt – a lőszerlemez közül a legdrágábbat – felújítják, és újra felhasználják. Új csappantyút helyeznek bele, betöltik a lőport, majd egyesítik a töltött hüvelyt a lövedékkel.

1. a hüvely külső kalibrálása, a megnyúlt hüvelyből leesztergálják a gyári méretnél hosszabb nyakrészt, 2. az elsütött csappantyút kitolása a hüvelyből, 3. a hüvelynyak belső kalibrálása, 4. az új csappantyú behelyezése, 5. a kiadagolt lőpor betöltése, 6. a mag (lövedék) betolása a hüvelynyakba

Látszólag ilyen egyszerű, ami azért a valóságban ennél sokkal bonyolultabb.

Azért, hogy az újratöltés sajátosságait megértsük, menjünk vissza, az előtöltéshez, amikor még minden vadász és sportlövő újratöltő volt. Fegyverén kívül magánál tartotta a feketelőport, a lövedéket, a gyújtóeszközt és „szerszámokat”. Töltési tudása nagymértékben hatással volt vadász sikerére. Ismernie kellett a komponensek tulajdonságait és a technológiát ahhoz, hogy a céltáblán a „feketébe” találjon.

Azt a törekvést, hogy a körülményes töltést otthon készíthessék elő, lehetővé tette az, hogy hadifegyverek részére a XVII. sz. közepén már használtak papírhüvelyt. Kezdetben cserélhető acél töltőüröket használtak. Ez a megoldás drága és körülményes volt, nem vadászoknak való.

Következő számunkban folytatjuk...

SZAJKÓ ISTVÁN

szajko.istvan@t-online.hu

Az innováció tekervényes útjai

A jelenlegi tulajdonos: Thorsten Kortemeier

Az ilyen kalandfilmek kedvelőinek talán csak elenyészően kis hányada tudja, hogy ezt a parányi „kémfényképezőgépet” MINOX-nak hívják és bölcsője a távoli Baltikumban ringott. Feltalálója, Walter Zapp 1905-ben született az egykori Revalban (ma Tallin) és több sikertelen pályaválasztási kísérlet után a fényképész mesterség kitanulásába fogott bele. Emlékeztetőül: a XX. század húszas éveiben a fotográfusok által használt masinák még meglehetősen ormótlan szerkezetek voltak, üveglemezre(!) fényképeztek, súlyukat kilókban mérték és sok esetben állvány nélkül igen kétséges vállalkozás volt velük használható képeket készíteni. A méretek csökkentése terén nagy áttörésnek számított a wetzlari Leitz gyár 1924-ben piacra dobott 35 mm-es filmre dolgozó Leica fényképezőgépe, amely teljesen új távlatokat nyitott a hivatásos és amatőr fotográfusok egyre növekvő tábora előtt. A harmincas évek elején az ormótlan fényképezőgépekből származó méretes negatívokkal bajlódó Walter Zappnak szokatlan ötlete támadt; egy teljes értékű kamera, amely egy férfiember öklében elfér. Az ötletet tett követte és Zapp úr üzlettársának, Richard Jürgensnek szerény összekuporgatott pénzéből elkészült a működőképes prototípus, amelyet 1936-ban bemutattak a rigai VEF

Minden, a kémfilmek világában jártas néző ismeri azt a bizonyosan már közhely számba illő jelenetet, amikor a mindenre elszánt ügynök a kedvező alkalmat kihasználva besurran a szigorúan őrzött irodába, egy profi mackóst is megszégyenítő ügyességgel felnyitja a páncélszekrényt, kiemeli a szigorúan bizalmas jelzéssel ellátott aktát és az íróasztali lámpa fényénél lázasan hozzáfog egy testesebb kubai szivarnál alig nagyobb fényképezőgéppel az iratok lefényképezéséhez. Ha az említett ügynök nekünk dolgozik, akkor hírszerző a neve, ha az ellenséges oldalnak, akkor kémnek hívják.

elektronikai gyár igazgatójának. (Ennek a VEF gyárnak a rádióit egykor minden magyarországi Keravill üzletben árulták!) Az először csalásra gyanakodó igazgatóságot a próbafelvételek azonnal meggyőzték, és még azon melegében megkötötték a hasznosítási szerződést a szerencsés feltalálóval, akit autodidakta volta ellenére konstruktorként alkalmaztak. Ezzel 1938-ban megindulhatott a MINOX-nak keresztelt szuper mini fényképezőgépek sorozatgyártása.

Az érdeklődés fergeteges volt a szokatlan kamera iránt, és már a gyár bővítésén gondolkoztak, amikor közbeszólt a történelem; a szovjet csapatok megszállták 1940-ben a Baltikumot, és a letteket, észteket, litvánokat a létező sztálinizmus „áldásaiban” részeltették. Walter Zappnak már ki volt jelölve új munkahelye egy moszkvai tervezőintézetben, de köszönettel lemondott a megiszteltetésről és még időben sikerült Németországba menekülnie. A rövid idejű szovjet megszállás során a VEF közel 5000 MINOX gépet gyártott „Made in USSR” felirattal, ezek napjainkban gyűjtők köreibben keresettek és drága csemegének számítanak. A háború végén Walter Zappnak két MINOX kamerával a zsebében ismét csak menekülnie kellett Rigából, és hosszas, kalandos bolyongás után Wetzlarban, a német optikai ipar fellegvárában kötött ki, ahol elnyúlhatetlen üzlettársával együtt megalapították a MINOX GmbH-t. Az amerikai megszálló hatóságok segítségével sikerült ugyan néhány gépi berendezést szerezni, de a háború utáni szerény körülmények közepette a sorozatgyártásra még gondolni sem lehetett. Tökéstárs után kellett nézni, akit csodák-csodája, a Rinn és Cloos dohánygyár személyében találtak meg. A dohányt akkoriban csak devizáért lehetett beszerezni, és devizához csak az juthatott, akinek volt exportálnivalója. Így a dohányért adandó cserealapot a világszerte keresett MINOX fényképezőgépek jelentették. Az üzlettársak között fellépő véleménykülönbségek miatt Zapp úr 1950-ben kilépett a vállalkozásból és közel negyven év után tért vissza ismét egykori cégéhez! Az 1936-ban kitalált MINOX előremutató voltát mi sem jellemzi jobban, minthogy a fényképezés korabeli nagygújának számító Kodak csak 1972-ben vezette be a hasonló elven működő, kisméretű, úgynevezett „pocket” kamerákat. Az ezekhez használt szokatlanul keskeny filmet tisztelték azután a kidolgozó laborokban „tyúkbélnek”.

Jóllehet Walter Zapp szemei előtt sohasem lebegett egy kémkedésre alkalmas fényképezőgép kifejlesztése, de találmányát – mint sok más, eredetileg békés célokra kifejlesztett találmányt – utólérte a végzet, és a világ szinte valamennyi titokzatos szolgálata előszeretettel alkalmazta.

A zseniális találmány a XX. század összes háborújában, kémkedési és politikai botrányában a feltaláló szándéka ellenére fontos szerepet játszott. A hidegháború idején az eladási statisztikák szerint az egykori Nyugat-Berlinben több MINOX-ot adtak el, mint egész Dél-Németországban. Legutóbb egy közelebről meg nem nevezett ország németországi nagykövetsége háromszáz kamerát rendelt, feltehetően nem a külszolgálatos munkatársak Mosoly Albumának elkészítéséhez.

A nyolcvanas évek közepétől azonban viharos idők köszöntöttek be a MINOX háza táján, az eddig sikeresen fejlődő cég – először történelme során – veszteséget veszteségre halmozott, majd 1989-ben kénytelen volt csődvédelembe menekülni. Legvégül a sikeresen szanált cég 1996-ban bejelentette sorsdöntő együttműködését az optikai ipar egyik piacvezetőjével, a Leica-val. Ezután jelentek meg mindenben a MINOX hagyományoknak megfelelő és a Leica optikai tapasztalatait is tartalmazó, formatervezett keresőtávcsövek és éjjellátók. Újabb változást a 2001-es év hozott, amikor Thorsten Kortemeier, aki egykor a Leica optikai fejlesztő részlegében dolgozott, megvásárolta a MINOX GmbH többségi részesedését, majd 2005-ben a száz százalékát.

A wetzlari MINOX – ahogy manapság mondani szokás – több lábon áll, a termékpaletta egyik részét a miniatűr fényképezőgépek képezik, másik – és a vadászok számára már jóval érdekesebb termékcsoportot – a jó minőségű és elérhető árú távcsövek, spektívek és vadmegfigyelő kamerák jelentik. Ezekben a termékekben ötvöződnek a Leica és a MINOX hagyományai a VW ipari formatervezésével. Több MINOX keresőtávcső kapott az elmúlt években Német Formatervezési Díjat.

A titkosszolgálatok által előszeretettel alkalmazott MINOX kémkamerák választéka

Minden vadász ismeri a keresőtávcsöveknek azt a rákfénjét, amikor az élességállításhoz – a közeli tartományok élesre állítása során – aránytalanul többet kell az élességállító kereket csavartatni, mint a távolabbi célok esetén. Ezt a közel százéves istencsapást küszöböli ki a MINOX APO H 6 modellszámú 8x43-as távcsöve. Egy szabadalmaztatott „trükkkel” ennél a távolsági skála lineárisan van beosztva.

A 2011-es IWA-n mutatta be a cég – elsősorban az amerikai piacra szánt – ZA sorozatjelű, világító irányzék nélküli, olcsó, jó optikai minőségű céltávcsöveit. Ha hihetünk a folyosói pletykáknak, nem sokára megjelenik a piacon – gondolva az európai vadászokra is – a ZE sorozatjelű céltávcső-család világító irányzójellel, (Észak-Amerikában tilos sötétedés után vadászni). A ZA sorozat a következő modellekből áll: ZA5 6-30x56, ZA5 1,5-8x32, ZA3 3-9x50, ZA5 2-10x50 és a ZA5 3-15x50. Valamennyi lencse speciális Schott-gyártmányú üvegből készül, 21 rétegű, fényáteresztést javító bevonattal. A pupillatávolság az összes távcsőnél – gondolva a nagy kaliberű fegyverekre – 102 milliméter.

Az egykor virágzó, sokszínű és jó hírű német fényképezőgép- és optikai ipar nagy része áldozatul esett a távol-keleti konkurenciának, a globalizációnak. Jelenleg a MINOX-on kívül nagyon kevés német gyártó mondhatja el magáról, hogy a valamikor minőségi bizonyítványnak is számító „Made in Germany” felirat valóban Németországban készült, valódi német gyártmányt jelöl.

BALINT ELEMÉR

Balint-Elemer@t-online.de

Sok jó, kis helyen

Nem a timpanontól vagy az oszlopcsarnoktól lesz múzeum egy múzeum. Nem kellene hatalmas kiállítótermek, komoly tekintetű teremőrök, a hangulat, a légkör a fontos. Bizonyítja ezt F. Bodó Imre Fekete István Múzeuma Dombóváron. A háromszobás házban kiállított, folyamatosan bővülő gyűjtemény páratlan ritkaságokkal, „ereklyékkel”, dokumentumokkal büszkélkedhet, a három helyiséget betölti az író szelleme. És ez teszi a múzeumot múzeummá.

A gyűjteményt 1995 óta láthatja a közönség, a tárlatot az író születésének 95., halálának pedig 25. évfordulóján nyitották meg. Története azonban sokkal régebbre nyúlik vissza. Bodó Imre Fekete István szülőfalujában, Göllén született és gyerekeskedett. Korán felfedezte a honismereti szakkört, és ennek a tudománynak azója is szerelmese. E hobbi révén rengeteg helyi emberrel beszélgetett, köztük olyanokkal, akik személyesen ismerték az író, sőt gyerekkori pajtásai voltak. Így született az ötlet, hogy levélben vegye fel vele a kapcsolatot.

Bodó Imre minden látogatónak szívesen mesél a gyűjteményről

A levélváltásnál több nem történhetett: Fekete István 1970. június 23-án – azon a nyáron, amikor találkozhattak volna – elhunyt. Imre ekkor döntötte el: mindent megtesz, hogy méltón ápolja emlékét.

Miután 1979-ben Dombóvárra költözött, az író özvegyétől, Piller Edith asszonytól megtudta: Fekete édesapja itt született, és nagypapja is Dombóváron élt. Ez adta a múzeum apropóját. Sok éves készülődés után, a Hóvirág utcai háza udvarán álló kis épületben megnyílt a Fekete István Emlékszoba, amely 1999-ben megkapta a múzeumi

működési engedélyt is. Az épület 2001-ben, majd 2011-ben bővült ki egy-egy teremmel az állam, a Fekete István Kulturális Egyesület és helyi vállalkozók támogatásával, segítségével. A tizenhat év alatt összesen 32 000 látogató tekintette meg. A gyűjtemény több elismeréssel is büszkélkedhet: 2000-ben, Az év múzeuma pályázaton megkapta a Magyar Múzeumi Egyesület elismerő oklevelét a gyűjtemény gyarapítása és a közönségkapcsolatok terén elért eredményekért, valamint kiérdemelte a Magyar Turizmus Zrt. és az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium különdíját a 2008. Vendégbarát Múzeuma Pályázaton.

Aki betér, személyes tárgyakat, dokumentumokat, kéziratokat – egyebek mellett például a Hú-ét –, fotókat, cikket, forgatókönyveket láthat. A bejárat mellett áll Fekete István íróasztala, rajta az asztali lámpa, a rádió, a telefon, az asztal fölött agancsok. A páratlan gyűjteményt az író családja mellett a múzeum Csermely Ottóné is köszönheti, aki őszinte rajongója volt Fekete Istvánnak, tartalmaz levelezést folytatott vele, rengeteg kéziratot, fényképet, meg nem jelent írást és egyéb anyagot kapott meg tőle és gyűjtött össze.

A Fekete István Múzeum archívuma rengeteg fel nem dolgozott anyagot tartalmaz. Bodó Imre folyamatosan rendszerezi ezeket, a tervek szerint 2012-ben könyv formájában is kézbe vehetjük a legérdekesebbeket. Ízelítőül rendelkezésünkre bocsátotta egy adásba soha nem került televíziós interjú leiratát, amelyet Széchenyi Zsigmonddal és Kittenberger Kálmánnal készített az író, valamint egy szintén le nem adott rádiós interjú szövegét Széchenyivel. Mindkettő megtekinthető információs magazinunkban, a www.huntingpress.eu címen.

Ezzel is tisztelgünk Fekete István emléke előtt, aki 2012. január 25-én töltené be 112. életévét.

Földvári Attila

Vadászatról, vadgazdálkodásról szóló cikkek szemléje

Határon innen és túl

guardian.co.uk Óriási a kár

Több ezer eurónyi kárt okoztak már eddig a vaddisznók a német fővárosban, Berlinben. A város erdejében élő állomány nem kíméli a kerteket, a parkokat és a temetőket sem. A tavalyi statisztika szerint a Berlinben történt autóbalesetek 15 százalékáért vaddisznók voltak a felelősök. A helyi hatóságok fontosnak tartják, hogy a város vadászai szabályozzák a populációt, amely 1989 óta majdnem a háromszorosára nőtt.

Forrás: The Guardian, 2011. 11. 30.

Wild-fund A vadászat gazdasági szerepe

Rosa Aquilar, spanyol mezőgazdasági miniszter szerint a vadászat forgalma Spanyolországban évente 3 milliárd euró. Ez a meglepő kijelentés a Spanyol Királyi Vadász Szövetség által Toledóban „A vadászat és a vidék fejlődése” címen megrendezett konferencián hangzott el tavaly szeptemberben. Összehasonlításként: az olívaolaj termelés évente Spanyolországban „csak” 1,8 milliárd euró forgalmat képez.

Országúti vadászat

A Német Biztosítási Szövetség adatai szerint az ország útjain naponta átlagosan 666 alkalommal ütközik vad gépkocsival. Évente közel 243 ezer biztosítási esemény jelentenek a gépjárművezetők a biztosítóknak és a német biztosítók 2010-ben 520 millió eurós kártérítést fizettek a póru jár autósoknak casco biztosításuk alapján. Ezzel a magas kifizetett összeggel a vadbalesetek közvetlenül a „büszke” második helyet foglalják el a káresemények ranglistáján a gépkocsi üvegkárak mögött.

Hajtvadászat orrszarvúra

A WWF legújabb adatai szerint Dél-Afrikában tovább emelkedik az orrszarvúk ellen a vadászás. 2009-ben a becslések szerint „csak” 333 orrszarvút zsákmányoltak illegálisan, míg 2010-ben az első három negyedében már 341-et. A vadászok szabályos kartellba szerveződtek és a legmodernebb technika segítségével, éjjellátókkal és helikopterekkel vadásznak. Egyes távol-keleti országokban ugyanis a néphit szerint az orrszarvúk túlkéből potencianövelő bájitalt lehet előállítani, ami magyarázatul szolgál a bűnbándák csillagászati nyereségére.

Forrás: Wild und Hund, 2011. 23. szám

The Telegraph Az orrszarvúk védelmében

Az utóbbi hónapokban gyakorivá vált orvvadászatok miatt Afrika közkedvelt nemzeti parkjaiban (például a Kruger vagy a Dél-Afrikai Nemzeti Parkban) ezentúl nem hozzák nyilvánosságra a hatóságok merre találhatóak a park területén élő orrszarvúk. Az állatokat jelző táblákat is leszerelik a parkok területén.

Az intézkedésre a szakemberek szerint már jó ideje szükség lett volna, mert csak a Dél-afrikai parkban a tavalyihoz képest több mint 100, összesen 405 egyedat ejtettek el orvvadászok.

Forrás: The Telegraph, 2011. 12. 07.

Le kellett lőni a medvéket

Nem lehetett elzavarni a favágók táborából, ezért le kellett lőni egy anyamedvét és két másfél éves bocsát Kamcsatkán. Mindhárom állat sovány és kimerült volt. Valószínűleg azért nem kezdték meg a téli álmot, mert nem tudtak felhalmozni szervezetükben elegendő zsírkészletet. A helyi hivatásos vadászok úgy ítélték meg, hogy ilyen állapotban fokozottan veszélyesek az emberre, ezért döntöttek a lelövés mellett. Kamcsatkán már több mint hatvan hasonló eset történt idén, miután a hűvös nyarat követően a medvék kénytelenek voltak közelebb húzódnai az emberlakta területekhez.

Forrás: oir.ru, 2011. 11. 24.

Szika-költöztetés

Mintegy száz szikaszarvast költöztettek az Oroszország távol-keleti részén, Japánal átellenben található Primorszkij tartományból az ország európai, tveri területére. A szarvasokat négy vagonban szállították a csaknem tízezer kilométeres úton. Nem végeztek rossz munkát: az egész út alatt csupán egy állat sérült meg könnyebben. A szikaszarvasokat tenyésztési céllal vitték át az ország – és egyben a világ – túlsó felére.

Forrás: ihunter.ru, 2011. 11. 29.

Orosz vadászünnep?

Az Orosz Állami Duma egy törvénytervezetet nyújt be Dmitrij Medvedyev államfőnek, amelyben két új ünnepnap kihirdetését javasolják: a Horgászok és a Vadászok Napját, az előbbit július második vasárnapján, az utóbbit pedig szeptember második szombatján. Az indoklásban a két sport évszázados hagyományaira és népszerűségére hivatkoznak: az Orosz Föderációban több mint 3,5 millió vadász és körülbelül 20 millió horgász él. Kiemelik azt is, hogy sok tősgyökeres kisebbség számára ma is a vadászat a megélhetés egyetlen lehetősége.

Forrás: oxotnik.ru, 2011. 11. 10.

Felrobbant a puska

Súlyos sérüléseket szenvedett egy vadászaton Karel Schwarzenberg herceg, Csehország miniszterelnök-helyettesének és külügyminiszterének fia, Johannes. A 44 éves férfi kezében felrobbant új, Strasser RS 05 típusú puskájának csöve, amit Dél-Csehországban, egy Orlik vára környékén tartott vadászatot akart kipróbálni. Az arcán sérült meg, mintegy harminc öltéssel kellett összevarrni egy prágai klinikán.

Forrás: garms.ru, 2011. 11. 07.

Postabontás

A „Szerkesztői üzenetek” című rovat témája a vadászati közélet, valamint minden olyan vadászattal, vadgazdálkodással kapcsolatos felvetés és kérdés, amire az olvasók kíváncsiak. A rovat a nyilvánosság erejére támaszkodik, és ha a Magyar VADÁSZLAP olvasóinak bármilyen észrevétele van, azt igyekszünk közölni. Reméljük, nem lesz túl sok butémánk...

Tisztelt Szerkesztőség!

Szlovákiából, Párkányból írok Önöknek. Gratulálni szeretnék a lapjukhoz, mert ha egy mód van rá, az összes Magyarországon megjelenő vadászújságot megveszem, és elolvasom az utolsó betűig. Az összes közül a Vadászlap az, ami szerintem a legértelmesebb. A jövőben kívánok jó erőt, egészséget, kitartást, szép vadászélményeket, valamint Boldog Karácsonyt és Békés Újévet!

Botlik Géza

Légy résen

A minap, egy délelőtti munkaértekezleten csörgött a telefonom. Egy számomra ismeretlen férfi bemutatkozott és közölte, hogy a környezetvédelmi hatóság munkatársaként a birtokomban lévő, lakásomon tartott fajdkakas preparátumaimat kívánja „ellenőrizni”. Adjak egy időpontot, hogy mikor lesz ez nekem jó a jövő héten, persze munkaidőben.

Döbbenet hallgattam, hogy vajon mit és miért akar nálam, a saját lakásomban ellenőrizni, hiszen már jóval a külföldi vadászkirándulásom előtt megkértem minden engedélyt itthon és a fogadó országban is a vágyott madarak behozatalához. Sőt: itthon már előre kifizettem a barátságosnak egyáltalán nem mondható negyvenkétezer forintot is egy papírfecniért. Külföldön a kiviteli engedélyért viszont semmit nem kellett fizetni. Hazaérkezésem után a behozatali engedéllyel együtt átadtam a madarakat a preparátornak. Közben többször is beszéltem a hatóság udvarias és készséges ügyintézőjével, hogy minden a lehető leghatékonyabban történjen. Hiszen csak nekem van kockázattalvalóm, mert ha bármit is elhibázok, az én vadászéletemnek lesz azonnal vége, ami persze kizárólag nekem létfontosságú.

Idén koratavasszal, a szakszerűen elkészült preparátumok birtokában meg is történt a „hatósági szemrevételezés” és megkaptam a tartási engedélyt. Most pedig, több mint fél évvel később, egy másik ügyintéző akar a lakásomon meggyőződni valamiről! Vajon miről? Talán nem hisz a saját kollégáinak, vagy netán kíváncsi rá, hogy hol lakom, milyen a lakásom, sőt még fényképek is készülhetnek? Miért, minek, kinek? És van ehhez joga? Úgy gondolom, ez jóval több a szükséges „éberségnél” és jócskán túllépi még a zaklatás fogalmát is. Szeretném megnyugtani a hatóság kétségek között gyötördő képviselőjét, hogy nem idegenítettem el, nem vittem más címre, miért is tettem volna? Hiszen a legfelsőbb személyes élményeim emlékei ezek a preparátumok. Persze, az ellenkezője is teljesen érthetetlen. Miért is ne tehetném meg, hogy odaadjam őket annak, akit szeretek, hiszen a saját pénzemért szerzett, a magyar és EU törvényekkel védett magántulajdonomat képezi, dokumentáltan és jogszerűen. Az egész „ügyintézéséért” és bizonyításáért pedig már rendkívül gálánsan meg is fizettem az árat. Tudom, a törvény betűi... Ismerem ezeket a közhelyes szövegeket, hiszen sok más szakmai képesítem mellett vadgazdamérnöki végzettséget is szereztem – kiváló tanároktól – a hobbim magasabb fokú, mélyebb ismeretekre vágyó gyakorlásának érdekében. De mi ez a sandaság, mivel érdemelt ki pont én ezt az érthetetlen bizalmatlanságot? Ugyanis meglehetősen régi vadász vagyok, a fegyvertartási engedélyem okán pedig igazán sokszoros ellenőrzésen, környezettanulmányon, orvosi vizsgálaton estem át, és külön „nyilván vagyok tartva”, van elég hivatalos „anyag” rólam. Az egész eddigi életemben tiszteletben tartottam a törvényeket, a jogszabályokat, mindig betartva a vadászat írott és íratlan szabályait.

Meggyőződésem, hogy az érvényes törvényeket és jogszabályokat itthon a magyar emberek érdekében hozták, és hozzák ma is. Ha pedig ezek időközben elavultak, akkor hasonló szempontok alapján átírják azokat, és a képviselőink vagy megszavazzák, vagy elutasítják, mert hiszen ez a dolguk. Az Európai Unióban, amelynek 2004 óta a teljes jogú tagjai vagyunk, a vadászok tróféáinak a behozatala, tartása külön is szabályozva van, gond nélkül megoldott, mindenféle diszkrimináció nélkül. Nálunk azonban még mindig „hatóságilag” nevelgetni akarnak, el akarnak kedvetleníteni, amolyan „na, majd mi megmutatjuk” módon. Sehol másutt ilyen nincs. Ki gondolta volna, hogy vannak erre nálunk külön főfoglalkozású állami tisztviselő munkavállalók? Van pénz, gépjármű és drága „munkaidő” arra, hogy ilyen végző „ellenőrzések” rendre megtörténjenek? Ha pedig tényleg vannak erre ilyenek, akkor végre már sor kerülhetne arra is, hogy a több mint másfél évtizedes természetvédelmi törvénynek – amelynek a mai napig nem jelent meg végrehajtási rendelete – az elavult, szükségtelen, időszerűtlen, és főként embertelen előírásait is végre újragondolják azok, akik – egyebek között – pontosan ezért kapják a nem is kevés fizetésüket.

Sóos Sándor, sportvadász

Teljesen egyetértünk felháborodott vadásztársunkkal, bár a szomorú tapasztalat azt mutatja, hogy az elmúlt évtizedekben a törvényeket és rendeleteket közel sem mindig a magyar emberek érdekében hozták. Ideje lenne már nem „potenciális bűnözőként”, hanem jó szándékú állampolgárként tekinteni az emberekre a jogalkotásban is, s az „emberellenes” – és vadászellenes – törvényeket sürgősen megváltoztatni...

Isten annak ád, aki adni tud

(Részlet a szerző most megjelent „Szívemben Afrika” című kötetéből)

S végre eljön a nap. Az én elefántvadászatom napja, amelyet képzeletben már több ezerszer átéltem. Eddig is szinte minden nap láttunk elefántot, de mielőtt meglőttük, Piet mindössze hat alkalommal gondolta, hogy „érdemes bika” került az utunkba, olyan, amely elég öreg, és megfelelő az agyara is. Persze, azért ezek a pillanatok sem voltak mentesek a vadászizgalomtól. Kilométerekről vettük észre az elefántokat az autóról, és erről a távolságról próbáltuk minden esetben „lőtávolságra lopni” magunkat. Olykor négyméteres elefántfűben, néha kilométereket futva közelítettük meg őket, de amikor a közelükbe kerültünk, reménytelené vált a helyzet. Előfordult, hogy húsz méterre voltunk, egy természetdomb tetején, de (és ez ilyenkor Murphy-törvény) tizenöt elefánt közül a kitaposott utakon mindig a borjú és a tehén lépett ki, a bika viszont még véletlenül sem fordult úgy, hogy bírálható legyen. A végén már annyira közel voltunk, hogy azért futottak el.

Jó néhányszor tértünk vissza lógó orral a táborba, s akkor még inkább nekikeseredtünk, amikor kézzelfogható közelségben volt a szerencsénk.

A sors úgy akarta, hogy még várjunk kellett.

Aztán a kilencedik napon...

Korán indulunk, s abba az irányba tartunk, ahol a repülőnk landolt másfél héttel korábban. Piet úgy fél nyolc tájban egy miomboerdő szélén megálljt parancsol a kocsinak, mert a nyomkeresők észreveszik egy magányos elefántbika ölnyi lábnyomát. A maszájok leszállnak az autóról, és elkezdik kibogozni a nyomokat, az elefánté nem lehet több néhány óránál. Piet belemegy a 47-es bakancsával, és mindkét lába kényelmesen elfér benne.

„A nyom egy hatalmas elefántbikáé. Induljunk!” – adja ki az utasítást Piet, s bár a vadásznak ilyenkor van lehetősége ellentmondani, hülyék lennénk

beleszólni, ráadásul ő úgyis mindig azt csinálja, amit akar, úgyhogy fölösleges is lenne... Makacsul követjük. Piet érdekes figura, egész nap árad belőle a jókedv, folyamatosan viccelődik, de ha meglátja a nyomot, amin elindulunk, hihetetlenül komollyá, fegyelmzetté válik, és attól kezdve nincs többé tréfa. Csak a vadászat. Most is felcsatolja a túlélő övét, amelyben ott van minden fontos: iránytű, GPS, lőszer, kés, egy pillanat alatt felpakolunk hat liter ásványvizet az egyik nyomkereső hátára (ez szabály Afrikában akkor is, ha öt percre szállsz le az autóról), s kezdődhet az erőltetett menet.

Piet kezében a puskája (ami valójában hatalmas ágyú, egy 500-as Nitro-Express), s csakhamar megtaláljuk a fát, amelynek környékén evett az elefánt. Megkóstoljuk a gyümölcsöt, amiből falatozott (egyébként finom), s látjuk, hol ment be az erdőbe.

Órákon keresztül, a legkülönfélébb terpeken követjük a nyomát. Megyünk lápos területen, felégetett, kormos tarlón, miomboerdőn, sűrű bozótosan át, csípőig érő, majd négyméteres elefántfüben. Van, ahol felgyorsul a tempó és futunk, mert annyira tisztán rajzolódnak ki a nyomok,

máshol meg (a kemény szikes talajon) vagy fél órát várunk, mire a két nyomkereső újra rátalál a helyes irányra. Vagy tizenkét kilométer van már mögöttünk – szóval könnyed délelőtti sétának nagy jóindulattal sem nevezném.

Gyalogolunk tántoríthatatlanul, s meg is kapjuk érte a jutalmunkat: végre egy sima felszínű, henger formájú ürülékre bukkanunk, amely még meleg. A nyomkereső beledugja az ujját – az elefánt által hagyott csomag, amely majdnem akkora, mint egy borosüveg, a nyomkereső szerint is öreg bikáé, mert letört faágak, rosszul megrágott növények darabjait tartalmazta. Nézzünk nagy kerek szemekkel, ő meg magyarázza, hogy az „öreg harcos” eredetileg négykilós őrlőfogai már úgy lecsiszolódtak, hogy a hatsoros fogazat már nem tudja úgy szétzúzni a durva ételeket, hogy az elefánt megeméssze.

Felidézem, amit nemrég olvastam: az elefántok a legendákkal ellentétben nem az öregségtől halnak meg, hanem egyszerűen éhen halnak. Amikor a fogaik elkopnak, és

már nem tudják alaposan megrágni a táplálékukat, halálra éheznek.

Félóránként kerülnek le rólunk az újabb réteg ruhák, sűrű vízáások közepette, mert egyre melegszik az idő, délben a hőmérséklet már 55 fok körüli – szóval pokoli a hőség. Ez kevésbé zavar, mint az, hogy egy pálmaligetnél a maszajok nem tudják tovább követni a nyomot, mert az belemegy egy nagy elefántcsorda nyomaiba...

Többször újra és újra megpróbálják, visszamennek, újra visszajönnek – türelmjáték ez, csak egy valami hiányzik: a türelem. Tehetetlen drukkerok vagyunk, próbáljuk a fiúk arcáról leolvasni a biztató jeleket – mondanom sem kell, nincs túl sok belőlük.

Földig lóg az orra mindenkinek, hiszen akkor már több mint öt órája követjük a bikát, az adrenalin szinte a fülünkön csorog kifelé. És akkor tessék! Hiába volt minden. Piet morgván elrendeli az ebédidőt, azt mondja, délután háromig maradunk.

Első megérzés.

Mondom Jánosnak, magamat biztatva, hogy mi most itt lepihenünk, az elefántok meg lehet, hogy tőlünk két-háromszáz méterre sziesztáznak, csak nem látjuk őket.

Második megérzés.

Piet a tervezett indulásnál egy órával korábban ingerülten azt mondja: na, akkor szedelőzködjünk.

Harmadik megérzés.

János a savanyú ábrázatomat látva azt mondja: „Figyelj, Gyuszi, az első kanyar után elénk áll az elefántbika, meglőjük, és elfelejtjük a csalódással teli órákat.”

És tényleg így történik.

Néhány száz métert teszünk meg csupán, amikor Kilomboti megdermed.

A fejét úgy tartja, mint a véreb, amely megszimolta a sebesült állatot, mozdulatlanul áll, és int, hogy maradjunk csendben. Igaz, már másodpercek óta levegőt se merünk venni. Pedig lsten az atyám, gőzöm sincs, hogy mit hallott. Kissé viccesek vagyunk, minden-

ki abban a pózban dermedt meg, amelyben éppen állt, úgyhogy van, aki az egyik lábán egyensúlyozik. Kilomboti pantomimbe kezd: mutatja, hogy elefánt. Még jó!

Folyamatosan figyelniük kell a szélre, amely hol jobbról, hol balról lengedezik, s ez nem könnyíti meg a dolgunkat. Egy valami vigasztal: a hajsza árnyékos erdőben zajlik, legalább a nap nem tűz a fejünkre.

Kilomboti felemel egy marék port és elengedi: ellenőrzi a szelet. Én cigarettára gyújtok, ugyanebből az okból – meg persze idegcsillapítás céljából. A por is, füst is az arcunk irányába száll, ami azt jelenti, hogy tökéletes. Legalábbis pillanatnyilag.

(Lábjegyzet: amikor rágyújtok, gyakran a feketék is elkezdnek cigarettázni, valami levelekből és különböző fura dolgokból készítenek maguknak cigit, azt szívják.)

Az első és legfontosabb kérdés, amikor látótávolságba kerülnek: vajon benne van-e a csapatban az öreg bika?

Ötszáz méter, négyszáz, háromszáz, kétszáz, száz – akkor már puska a kézben, mert Piet látja, hogy ott az öreg bika, de nem fordul meg, nem látni az agyarárt.

A fejemen közben különböző gondolatok futnak át, a tökéletes lövésről meg effélékről, hogy az elefántnak az agyát, vagy a szívét kell meglőni. Piet a fültő-lövésre biztat, mert egy

jó testlövessel akár óráig is el tud menni az állat, lehet, hogy sohasem találjuk meg. Bevallom, tartok egy kicsit a fejlődéstől, pedig nagyon sokat memorizáltam, mert ha nem tökéletes, üres koponyalövés lesz belőle. Ha esélyem lesz, a szívlövést választom. Kérem Pietet, ha nem tökéletes pozícióban kell leadnom a lövést, rögtön utánam lőjön.

Már nagyon közel vagyunk – eljön az igazság pillanata. Erről a távolságról már muszáj eldönteni, hogy az ember mit csinál: fut, vagy lő, mászik, vagy imádkozik, esetleg csak tátott szájjal bámul sóbálvánnyá válva a feszültségtől. Elképesztő a látvány. Előtünk húsz elefánt, mind óriási, de a miénk legalább másfél méterrel magasabb a többinél. Megyünk mögöttük, a szél nem engedi, hogy eléjük vágjunk, csak a hátsójukat látjuk. Apránként közelítünk.

Nyolcvan, ötven, negyven méter – a szívem már a halántékomon dobog, a pulzusom háromszáz. „Nem normális állapot.”

De megfordul a szél, az elefántok szagot kapnak, és egy pillanatra megfordul az öreg is. Piet meglátja, hogy lőhető bika, s már ordít is: „Lőj!” Szinte kiránt a sorból, maga elé emel, én meg lövök a srégen futni kezdő bikára. Az elefánt megroggyan, a csípőjét éri a lövés, amelyet további három követ és kettő Piet puskájából.

A csorda meglődül: nagy recsegés-ropogás közepette a földdel tesz egyenlővé mindent a száraz talajon, s az én elefántom húzza a bal lábát, szinte árkot ás vele.

Tiszta erőből rohanunk utánuk.

Jó száz méter után hirtelen megáll a bikám, a csapat tovább fut, de két tehén marad és összezár a sebzett állat körül. Három dörrenés: nyolcvan méterről a már keresztben álló elefántra leadom a fültőlövést, a bika minden lövésre egy métert süllyedt lefelé, a harmadikra pedig eldőlt. A tehének pillanatnyi tétovázás után elrohannak, én meg üvöltök, mint Tarzan, összegörnyedve, magamon kívül, hiszen ott fekszik az én öreg elefántom. Piet is üvölt, de ő meg azt, hogy „Lőni, lőni!”

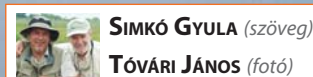
Remeg a kezem, alig tudok újratölteni, de azért félkörívben az elefánt háta mögé kerülünk, s megadom a tarkójába a két kegyelemlovést.

Elszabadulnak az indulatok. A feketék táncolnak, nekem patakokban folyik a könnyem a megatottságtól és az elefántbika tiszteletétől. Ott fekszik a lábunk előtt a hatalmas állat, megsimogatjuk, a szavunk elakad.

Több száz éves hagyomány, hogy az elejtő levágja az elefánt farkát, mert ha úgy fekszik ott, fark nélkül, senki sem nyúlhat hozzá. Persze, esélye sincs senkinek hozzányúlni, hiszen nem hagyjuk magára egy percre sem. Csak ülünk és nézzük az elefántunkat. Baráti érzéseket táplálunk a hattonnás őszállattal szemben, János megsimogatja, és azt mondja: „Öreg barátom, köszönjük szépen...”

A nagy érzelmi tombolás után Piet elküldi a nyomkereső fiúkat az autóért, és kiadja nekik, hogy jöjjen ki mindenki. Hárman maradunk az öregfiú körül. Piet pillanatok alatt pihenőhelyet és hatalmas táborötzet készíti, én pedig elérzékenyülve folyamatosan csak körbe-körbe járom és simogatom a vén óriást.

Újabb érzelmi hullám kezd kibontakozni és tombolni, mert a fiúk a viszkis üveget se felejtették otthon. Földöntúli a boldogság. Egymás után ugranak a nyakamba gratulációként és folyamatosan táncolnak.

SIMKÓ GYULA (szöveg)

TÓVÁRI JÁNOS (fotó)

VADÁSZLAP PDF-ARCHÍVUM

Keményen dolgoztunk rajta, ezért büszkén tesszük közhírré lapunk hasábjain is: kapható a Magyar VADÁSZLAP CD-ARCHÍVUMA! És hogy miért van jelentősége ennek a munkának? A válasz egyszerű: haladunk a korral, így már digitális formában is böngészhető a lapunk, mi több, egyszerre egész évfolyamokban tallózhat az Olvasó.

Egyelőre az elmúlt hat esztendő (2006–2011) lapszámaint gyűjtöttük össze digitális csokorba, amelyeket CD-n adunk ki. Mindegyik lemez egy-egy évfolyamot tartalmaz. Az Adobe Acrobat Reader nevű programmal és az Internet Explorer böngészővel – amelyek egyébként megtalálhatóak a CD-n is – bárki egyszerűen kutakodhat a cikkek között.

Keressen szerzőre, konkrét címre, eseményre, vagy csak a szívének legkedvesebb vadfajára, szűkítse a találatokat dátum szerint! A program gyorsan és átláthatóan adja ki Önnek a találatokat, sőt, még ki is emeli az egyes oldalakon. Amennyiben nem kívánja használni a keresés funkciót, egyszerűen csak elolvashatja a lapot az elsőtől az utolsó betűig.

A CD lejátszásánál mi sem egyszerűbb: behelyezés után az archívum automatikusan elindul, ha az Ön számítógépének az Internet Explorer az alapértelmezett böngészője. Amennyiben nem, és a CD mégsem indulna el, pár kattintással könnyen elindíthatja a programot saját kezűleg is.

A lemezek ára **külön-külön 1980 forint, együtt 9980 forintért** juthat hozzá a hat évhez, így **egyed ajándékba kap** meg.

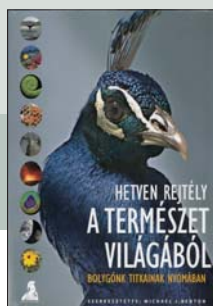
A CD-k megrendelhetők közvetlenül a szerkesztőség elérhetőségein, vagy web-áruházunkon keresztül is a www.huntingpress.eu oldalon. Az archívum első hat CD-je munkaidőben személyesen átvehető a szerkesztőségben, vagy utánvétellel tudjuk elküldeni.

(Az utánvétel postaköltséget jelent.)

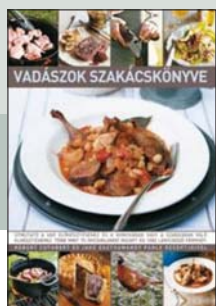
Célunk, hogy a jövőben ugyanilyen formában a hiányzó évfolyamokat is elérhetővé tegyük Olvasóink számára... és ha most vásárol az „első” hat CD közül, segíti a talpra állásunkat a betörés után! Köszönjük!

Születésnapi akció!

Minden hónapban egy szerencsés vásárló, aki egyszerre rendelte meg a hat CD-t, visszanyerheti a termék árát!

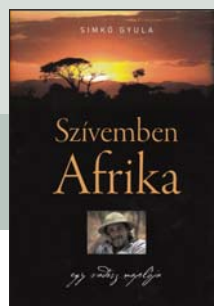
Michael J. Benton: Hetven rejtély a természet világából **7490,-**

Vadászok szakácskönyve **8950,-**

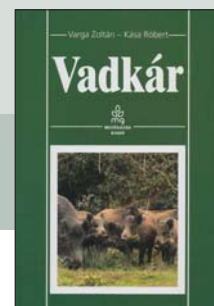
Valaczkai Erzsébet: 2012 évi falinaptár **2700,-**

Simkó Gyula: Szívemben Afrika **4990,-**

Bozóki László: Remetekanok **4350,-**

Varga Zoltán - Kása Róbert: Vadkár **4900,-**

„A fotográfiát önmagáért szeretem”

Környezettudatos fényképészet

Kivételesen szép novemberi délutánon rázhattam kezét dr. Szentpéteri L. Józseffel a pécsi vasútállomás kettes peronján. Találkozásunk apropóját a novemberben szerzett legújabb sikere, a National Wildlife Federation 41. alkalommal megrendezett természetfotós versenyének fődíja adta. Szentpéteri fotóját, amely egy fészkéhez repülő gyurgyalagot ábrázol, csőrében egy fecskefarkú lepkével, 27 000 pályamű között találta a zsűri a legjobbnak.

Az 1977-ben született fotósnak 11 éves korában a könyvespolcon található kötetek 90 százaléka valamilyen módon a természettel állt kapcsolatban, csupán a maradék volt mesekönyv. A Szentpéteri szülők igyekeztek természetszerető embert faragni gyermekükből, aki már fiatalon a biológusi pályát tűzte ki céljául. Ez az álma 2000-ben valóra vált, ekkor szerezte meg diplomáját a Debreceni Egyetemen biológusként, majd ezt a doktori fokozat követte 2006-ban, immár a Pécsi Tudományegyetemen.

–„A fotográfiát önmagáért szeretem” – mondja, ezért nem tagja egyetlen fotóklubnak sem. Képeivel a környezeti nevelést igyekszik elősegíteni. Úgy gondolja, az embereknek rá kell ébredniük arra, hogy mit tehetnek saját környezetükért. Szentpéteri számos előadást tartott és tart mind a mai napig ebben a témában itthon és a határokon túl is. Ezeken a találkozásokon saját fotói segítségével igyekszik ráébreszteni a nézőket arra, hogyan óvják a környezetet. A természet csodáit ábrázoló képeken felül előadásaiban sokkoló fotókat is

▲ Az NWF földíjas felvétel: gyurgyalag fecskefarkú lepkét visz fészekodújához

Halvány kökörcsinpár ➤

felhasznál. A környezettudatossággal kapcsolatos képeivel arra sarkallja az érdeklődőket, hogy nejlonszatyor helyett inkább vászonból készültet használjanak, mosószer helyett pedig mosódiót. Szentpéteri nem kerget hiú ábrándokat. Tudja, hogy nehéz a mindennapi rutintól megszabadulni és változtatni a megszokotton.

Ízig-vérig biológus, aki nem csak az állatok, hanem a növények világában is otthon érzi magát. Az egyetemi évek alatt egy új orchideaajt fedezett fel és írt le (*Epipactis degenii*) csoporttársával és barátjával, Mónus Ferencsel az Olympos-hegységben, Görögországban.

Szentpéterinek – vagy ahogyan külföldön ismerik Joe Petersburgernek – már többször nyílt lehetősége a világszerte ismert National Geographic Magazinban publikálni. Eleddig három nagy cikke és számos egyéb publikációja látott napvilágot a magazinban és annak különféle kiadványaiban. Fotósként a National Geographic fotóügynökségének „szállítja” rendszeresen a képeket. Igyekszik, hogy a képein visszatükröződjön az a dokumentarista igényesség, amely az elkészítési munka folyamán mozgatja őt.

Munkája és a fotózás mellett jelenleg minden figyelmét a héthónapos ikerlányainak szenteli.

Kókai Márton

Tiszavirágok rajzása

Belső csend és béke...

Vannak emberek, akik úgy őrződnek meg valamely közösség tudatában, mint a kövekben a fosziliák. És amikor rájuk emlékeznek, felelevenedik általuk a tovatűnt múlt is, mint ahogy a sziklába ágyazódott kagyló is visszaidézi a valaha volt tenger morajlását. Megyesi János kántortanító úr neve és emléke a régi Siklósbodonyt kelti életre, amikor még volt lakója a plébániának, amikor még nem volt lopás, és amikor a búcsú előtti hetekben a családok még minden évben szépen kimeszelték, kifestették a házaikat...

A siklósbodonyi templom az elődök lelki nagyságáról és anyagi jólétéről mesél...

Abban a teremben állunk, mely az egykori iskola tanterme volt. A főfalat a hajdani igazgató-tanítók arckép-sora díszíti, köztük Megyesi Jánosé, aki 1937 és 1974 között, harminchét éven át szolgálta a falut, s a település utolsó pedagógusaként ebben a házban élte az életét. Az épület ma az önkormányzat székhelye. A testület tanácskozó asztala kis dobogón talán éppen ott áll, ahol Megyesi János katedrálja állt valamikor. A polgármester azt mondja, egy hónapja temette el a mestert. Meglepődve, kérdően nézek rá.

– Hogy kell ezt érteni?

– Szó szerint – mondja Roll Miklós.

– A településnek már hosszú évek óta nincs papja, mint ahogy a falvak többségének sincs, így aztán afféle „civil papként”, vagy, ahogy hivatalosan nevezik: világi lelkipásztori kisegítőként ő temet, ő tartja vasárnaponként az igeliturgiát, sőt három községben a hitoktató is ő maga...

Siklósbodony Baranya megyei település, a siklósi kistérségben, az Ormánság északi

peremén. A községet Bodun néven már 1295-ben említi egy oklevél. Száz évvel ezelőtt, 1910-ben 272 lakosa volt, ma 140. Az elmúlt években kétes hírnévre tett szert: egy 2009-es felmérés szerint ugyanis az ország legszegényebb települése volt, alig 30 ezer Ft/fő havi jövedelemmel. (A leggazdagabb település ugyanekkor Budapest II. kerülete, a Rózsadomb volt 158 650 Ft/fő havi jövedelemmel.) Roll Miklós polgármester ezeket a számokat nem tartja reálisnak, hisz mindenkinek van több-kevesebb „mellékese”, az azonban tény, hogy sorban állnak a segélyért az emberek...

A templom egy kis domb fennsíkján áll, mintegy a volt iskola (az önkormányzat) és az üres plébánia centrumában. A templomot 1764-ben építették. Megyesi János emlékirataiban feljegyezte, hogy freskóit a pécsi

Gebauer Ernő festette, liztért, élelemért, a háború utáni éhínség éveiben. A templomdombról rálátni a falura – a valamikori jómódra, amire egyebek mellett az úgynevezett utcafrontos, megkopottságukban is tekintélyt parancsoló házak emlékeztetnek, de a falutól északra elterülő erdőre is rálátni, amely mögött tavacsok sora húzódik. A templom közelében, a domb aljában is van egy kis vízfelület, melyet igen kedvelnek a récék. Forgatjuk a fejünket, kémleljük az eget, de csak varjak fekete serege húz el felettünk. Roll Miklós 1989 óta vadász. Bérkilövőként kezdte, 1991 óta a kiváló adottságú, Nádasy Emlékplakettel kitüntetett, nagy-

vadas jellegű Ócsárd és Vidéke Vadásztársaság tagja, szenvedélye azonban – mintegy a realitásokkal szembeszegülve –, az apróvad-vadászat. A fácánok, a récék...

– A vadászok többségének azért van vizslája, mert vadászik, én meg éppen fordítva, azért kezdtem vadászni, mert vizsláim voltak – mondja magyarázatképpen, nevetve. – Vizsla mögött haladni egy árokparton, még vállra vetett puskával is élvezet...

Most éppen nyolc drótszörű magyar vizsla viháncol esténként érkezését látva a kennelben. Ha az apák is jelen lennének, tökéletes nagycsaládról beszélhetnénk, mert itt van Dajka, a nagyanya (7 éves), Tücsi, a lánya (2 éves) és hat kis kölyök (Dajka unokái, Tücsi első kölykei), egymást hempergető szeretetben élve meg az együttlét örömét. Jó vér csorog az ereikben. Köztük Gyarmat-Erdei Duhaj vére, „aki” 2004-ben elnyerte a világ legszebb drótszörű magyar vizslája büszke címet (Mezőföldi Kajtató drótszörű magyar vizsla kennele), és Dömper vére, „aki” Kemény Dénes hűséges kísérője. Nyolc vizsla együtt: a szeretet és az öröm vulkánkitörése. Letérdelek a kölykökhöz, és egy máris az ölemben van, a másik a nadrágszáramba igyekszik befurakodni, a harmadik az ujjaimat harapdálja finom kis fogaival.

Roll Miklós azt mondja: gyermekkori álma, vágya volt egy kutya, mely az önálló élet jelképévé is vált számára. Akkor lesz felnőtt, önálló ember, gondolta, ha saját kutyája lesz. Lett is. Süke névre hallgatott, német vizsla volt, ám együttélésük viszonylag hamar véget ért. A német vizsla fékezhetetlen temperamentuma, önfejűsége és viszonylagos érzelmentessége okán átpártolt a magyar vizslákhoz. Érzelmek nélkül talán lehet, de nem érdemes élni.

A rövid szörű magyar vizsla értelmes, ragaszkodó, nyugodt vérmérsékletű, gazdag érzélemlátó, ám ugyanakkor öntudatos lény. Igyekszünk „levakarni” magunkról a kölyköket, s közben arról beszélgetünk, hogy bizony annak is jelzésértéke van, hogy egyre kevesebb vadász tart kutyát. Pedig, Roll Miklós szerint, a vadászkutya akkor is a vadászhoz tartozik, ha praktikus hasznosítására nincs is mód. A kutya jobba tesz – teszem ehhez hozzá én, saját vizslámra gondolva, „aki” számos tekintetben engem is alakított, miközben tanítgattam, nevelgettem. De terápiás erejét is számtalanszor megtapasztaltam. Aligha van hatékonyabb feszültségoldó gyógyszer, mint amikor a hűséges négylábú barát az ember térdére helyezi a fejét...

A kutya jobba tesz...

Az érzelmekről beszélgetve hamar eljut az ember a hit kérdéséig. Roll Miklós bencés-gimnáziumban érettségizett, teológiát végzett, a saját család utáni vágyakozás okán maradt végül is „civil”. 1986-ban Pécs akkori püspöke irányította a pap nélkül

felolvasása, áldozat-bemutató, a kenyér és a bor átváltoztatása nélkül), és ez szinte minden faluban így van, még ott is, ahol van pap.

A missziós munkáról ma még szinte mindenkinek távoli, egzotikus országok „pogányai” jutnak az eszébe, teszi hozzá, pedig hovatovább a szilárd gazdasági alap, pap, iskola és értelmiségi lakók nélkül maradt és szép lassan lelkileg is kiüresedő falvakban is missziós tevékenységre van ma már szükség.

A templomdombról, körbe-körbe, ameddig a szem ellát, a 15 ezer hektáron gazdálkodó ócsárdi vadásztársaság területét látjuk. Az éves terítékadatok imponálóak: 30-35 szarvasbika, 50-55 őzbak, 400-nál is több vaddisznó. Roll Miklós otthonában azonban csak egyetlen szarvastrófea függ a falon. A Bodonytól észak-keletre elterülő baksai erdőben ejtette el, tízéves vadásztársasági tagsági viszony után, 2011 szeptemberében.

– Vannak az életnek olyan területei, ahol az eredmény-centrikusság, a haszonelvűség éppen a tevékenység lényegét veszi el – mondja mély meggyőződéssel. Szerinte a vadászat is ilyen. Aki a magaslesen is csak a sikerre koncentrál, görcsöl, mert mindenképpen eredményre vágyik, a vadászat értelméről, a természetbe való belesimulás lehetőségéről, a megnyugvásról, a belső csendről és békéről mond le...

Megyesi János kerül ismét szóba, aki 1974 júniusának utolsó napján, nyugdíjazásakor, nehéz szívvel vált el a katedrától, a padoktól, pedig nagyon is nehéz élete volt. Gyakran gondolok rá – mondja Roll Miklós –, mert életüzenete aktuális. Aki sokat akar kapni az élettől, annak sokat is kell adnia... ❧

Féltné őrzött nagyapai örökség...

maradt Siklósbodonyba, a rendszerváltás óta folyamatosan polgármester, hitoktatóként faluról-falura ingázva oktatja, neveli a gyerekeket. A falu egykori lelki és anyagi gazdagságáról tanúskodó templom már jó ideje túl nagyknak bizonyul egy-egy vasárnap igehirdetés alkalmával, mondja (az igehirdetés sajátos „misepótlék”, Isten igéjének

Visszapillantó

Húsz év még nem történelem, de talán mégsem teljesen érdektelen, hogy annak idején mi foglalkoztatta a vadászokat? Az emlékek földidézése még öt éves „ugrásokban” is valamennyire alkalmas egyszerű következtetések levonására, a tapasztalatok átadására és nem utolsósorban a „rácsodálkozásra”.

1992/január

Ugyancsak zajlott az élet, még lehetett vitatkozni arról, hogy a vadászati jog maradjon állami jogosítvány (A variáció), vagy legyen a földtulajdonosoké (B variáció)... bár már lehetett sejdíteni, hogy a B variáció lesz a befutó. Egyébként az FM közigazgatási államtitkára az interjúban ezt borítékolta is. Akkortájt szinte „divat” volt az Alkotmánybírósághoz fordulni, ezt tette a Független Vadász Fórum, a Szakmai

Szövetség a Magyar Vadgazdálkodásért egyesület (már egyik sem létezik) és a Vadcoop Vt. is. A fegyvertartási vizsga-kötelezettség és az egészségügyi alkalmassági vizsgát bevezetése miatt vártunk jogorvoslatra. (A helyzet olyan sokat napjainkra sem változott, csak most már nem a taláros testület döntésére várunk.)

Sok érdekes írás jelent meg ebben a lapszámban. Hírül adtuk, hogy megalakult a Vadászati Kulturális Egyesület – a vadászati-halászati főosztály élére Vajai Lászlót nevezték ki – a vállalkozást folytató vadásztársaságoknak társasági adót kellett fizetniük – a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium kísérletet tett arra, hogy kerüljön át a felügyelete alá a vadászat és vadgazdálkodás – a biztosító társaságok „versengtek” a kötelező vadászfelelősségi biztosításért – az Andrassy útra költözött a budapesti fegyverengedélyezési alosztály – elkezdődött a küzdelem a vadásztársaságok és az önkormányzatok, erdőgazdaságok között a területbérleti szerződések megkötése, felmondása körül – sikertelenül végződött a puccs a Vadcoopnál – végleg bezárt a MAVOSZ székház alsó szintjén működő Diana-Kettner vadászbolt – a nemzetközi bírálaton 233,11 pontot kapott az 1991. október 13-án lőtt gúthi dóm agancsa, s ezzel világrekord lett.

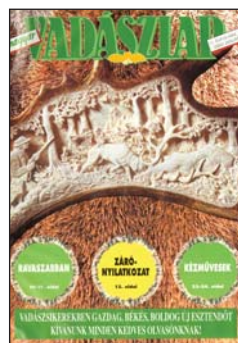

1997/január

Már megközelítően A/4-es magazinformatumban jelent meg a lap és az ára 150 forint volt. Gyakorlatilag 5-6 sörétes töltény ára, hiszen akkor már és még akciós 28 forintért juthattunk hozzá. Öt év elteltével még mindig „zajlott az élet”: eltűnt és kölcsönvett pénzekről szólt a fáma az ország legnépesebb bérkilövő vadásztársaságának, a Vadcoopnak a berkeiben. Hamvában

holt ötletnek bizonyult, hogy a lap árverésre bocsátotta Kovrig Miklós festményét, viszont - kihasználva az először a lapba került 16 színes oldal adta lehetőségét – sikeres lett a színes illusztrációval megjelenő „vadlexikon” rovat.

Fél évvel a vadászati törvény megjelenése és a területek újraosztása után, még javában csatároztak egymással a vadászok, a vadásztársaságok és az erdőgazdaságok. A tisztánlátást igyekezett elősegíteni a szerkesztőség, hogy rendszeresen közölje dr. Mikó Zoltánnak (a törvényszöveg kidolgozójának), a vadászati törvény és a végrehajtási rendelet kapcsán felvetődött kérdésekre adott válaszait. Ezalatt nem volt elnöke a Védegyletnek, dr. Németh János (aki később az Alkotmánybíróság elnöke lett) helyettesítette dr. Suchman Tamást, aki „visszatérésekor” írásban válaszolt a szerkesztőség kérdéseire. (Az ígéreteiből nem sok minden valósult meg.) Ekkor derült ki, hogy a korábban mintegy húszezer vadással szerződő Argoszbiztosító kiszállt a vadászok biztosításából és a VKE rendkívüli közgyűlése felhatalmazta a vezetőségét, hogy az alakuló vadászkamara ügyében eljárjanak. (A lap támogatásával mocorgott is az egyesület, de a kamara alakításából kimaradt, mondván, hogy „nem érdekvédelmi szervezet.”)

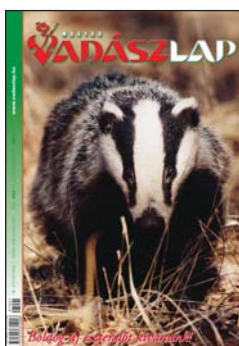

2002/január

Már túl voltunk a második költözésen, a Honvéd utcából a Vízakna utcába költöttünk és a VKE által javasolt, „a képzőművészet évének” jegyében az európai hírű Németh János csontfaragó alkotásait közöltük – egész évben – a címlapon. Maradjon közöttünk, akiről a jegyzetemet mintáztam, beváltotta a „látomásom”, országos vezető lett. A botrányok már nem a Vadcoop háza táján zajlottak, a kamarai

választások kavarták a vizet a pohárban Komárom-Esztergom és Veszprém megyében. Túl sok visszajelzésre nem emlékszem, de arra igen, hogy forrásaik bővítésére bíztattuk a vadásztársaságokat, bemutatva a pályázati lehetőségeket.

A VKE 2001 novemberének végén rendezte meg a II. Országos Vadászati Kulturális Konferenciáját, a zárónyilatkozat ebben a számban jelent meg. Ha lenne hely rá, érdemes lenne ismét közölni a javaslatokat, különösen a 4. és az 5. pontot, amelyben a vadászat külső és belső kommunikációjának a stratégiáját, a feladatokat fogalmazták meg, illetőleg a vadászati kultúrát, az etikát, etikettet kiegészítették a vadásziaság fogalmával. Sajnos, a konferencia javaslatai közül kevés valósult meg, a kamarai törvényben még mindig „etikai bizottság” szerepel, nem szabályozták az új vadászok felvételét, nem tették kötelezővé a vadászvizsga előtti tanfolyamokat, nem vezették be a vadászjelöltség intézményét, nem kerültek ki a törvényből az etikai előírások és ami talán a legfontosabb, idézem: „5.4. Az állami vadászvizsga tematikájába – most már halaszthatatlanul – kerüljön be a vadászati kultúra, a magyar vadászati etika oktatása és legyen kötelező tananyag a vadászias viselkedés szabályainak gyűjteménye.”

2007/január

Ha egymás mellé teszem a korábbi bekötött évfolyamokat, egyértelműen a legvastagabb ez az esztendő. Már nemcsak 16 oldal színes a 32-ből, mind a 64 oldalon tudunk színes fotókat közölni. Nem véletlen, merthogy óriási technikai változáson ment keresztül a lap, igaz, az ára 650 forintra emelkedett. Az év fő témája a 150 éves sport- és vadászsajtó ünnepe lett és ebben a számban indult a vadászújságok történelmi értékelése, áttekintése. Sokan és rengeteget dolgoztunk ezen a „projektben”, hogy az év végén Szekszárdon – 14 ország részvételével – megrendezhessük azt a nemzetközi konferenciát, amelyen megalakulhatott az Európai Vadászújságírók Szövetsége.

A szakmai témák között a terelés sikerességével, a libavadászat szépségével és a vadászati idényt kapott borzral foglalkoztunk. Bemutattuk a zsigereles alapfogásait, a retrieverek képességeit és dr. Mess Béla egyetemi tanár helyretette a fácának „másságát”. Rendezzük végre sorainkat – adta írásának címét Hegyes Zoltán, a Csongrád megyei vadászkamara frissen megválasztott elnöke. Leszögezhetem, ez az írás szóról-szóra ma is megjelenhetne, néhány kivétellel minden gondolata találó, ma is igaz. Az utolsó bekezdés pedig közvetlenül is érintette szerkesztőségünket, mert így szólt: „Hihetetlen, hogy a magát igazvadásznak tartó több tízezres vadásztábor igen kis százaléka áldoz csak arra, hogy havonta elolvasson egy-két, egyre színvonalasabbá váló/alakuló vadászújságot, pedig az előfizetés díja évente mindössze 20 korsó sör, vagy egy doboz golyós lőszer árával egyenlő.” Ami számomra a legelszomorítóbb, hogy „az igen kis százalék” nem a kispénzüekre, sokkal inkább a tehetősebb, csak a vadászati lehetőségekre hajtó puszkásokra jellemző.

css-

Évforduló-naptár

A hagyományaink szerint az évfolyamot indító első számunkban megemlékezünk neves vadászati szakemberekről, közéleti személyiségekről, a vadászati kultúra élharcosairól, akik ebben az esztendőben „kelek évfordulósok”.

Születési évfordulók

Bakkay László 1912-1993

A Bugaci Állami Erdőgazdaság, majd a Földművelésügyi Minisztérium Vadászati főosztályának vezetője, majd az Országos Trófeabírálat Bizottság elnöke

Dr. Bartucz Ferenc 1932-2004

Erdőmérnök, a Bükk Nemzeti Park néhai igazgatója.

Dr. Bertóti István 1912-1987

A vadgazdálkodás és a vadászat meghatározó személyisége volt, többek között dolgozott a Földművelésügyi Minisztériumban, az Erdészeti Főigazgatóságon, majd a Magyar Vadászok Országos Szövetségének országos fővadászi tisztségét töltötte be.

Cseh István 1942-1996

Hivatásos vadász, a csongrádi Bársony István szakközépiskola gyakorlati oktatója.

Eördögh Tibor 1912-2000

Agrármérnök, szakíró, a Balatonnagyberek Állami Gazdaság vezetője.

Dr. Horváth Béla 1912-1997

A Siklósi Táncsics Vadásztársaság alapító tagja, örökös tiszteletbeli elnöke, a „zöld” hétköznapjai mellett neves orvos.

József Ágoston főherceg 1872-1962

Európa szerte ismert vadász, gyűjtő, rendszerező szerzője a Vadászlaphoz.

Gróf Károlyi Lajos 1872-1965

Vadászati diplomata, a CIC megalakulásának kezdeményezője.

Kotsis András 1932-1985

Gyógyszerész, a vadászati kultúra lelkes ápolója, kúrtszakértő.

Gróf Lamberg Ferenc 1832-1901

Neves vadgazda, vadászfestő.

Id. Mesterházi Lajos 1932-1998

A Veszprémi Erdőgazdaságnál közel három évtizedet szolgált vadászként.

Gróf Nádasdy Ferenc 1842-1907

Az Országos Magyar Vadászati Védegylet első elnöke.

Nozdroviczky Lajos 1862-1943

Híres szalonkavadász, életében 5000-nél is többet ejtett el.

Turós László 1942-2004

Vadászati szakértő, szakíró, a Vajszlói Erdészet vezetője.

Halálozási évfordulók

Balogh Péter 1947-1982

Kiváló grafikusművész, a korabeli Nimród illusztrátora.

Chernelházi Chernel István 1865-1922

Ornitológus, a nevéhez fűződik hazánkban az első tudományos madártani munka.

Id. gróf Esterházy László 1857-1942

Korának legjobb fácánvadásza, az OMVV tagja, a Nemzetközi Vadászati Tanács alelnöke.

Gróf Festetics Pál 1887-1962

Egyike volt a Hubertus Magyar Vadászati Védegylet alapítóinak.

Hanvay Zoltán 1840-1922

Felvidéki nagynevű vadászkutya-tenyésztő, aki bevezette az első ebtörzskönyvet.

Id. Jilly Bertalan 1895-1982

Vadászkutyás szakember, szakíró, a Magyar Állami Erdészeti Üzemek igazgatója.

Kiss Ferenc 1860-1952

Erdőmérnök, miniszteri tanácsos, az Alföldfásítás úttörője.

Dr. Mátrai Gábor 1933-1992

Erdészeti-vadászati előadó az FM vadászati főosztályán, muflonkutatásából doktorált

Dr. Bajza Fenczik Jenő 1894-1962

Vadászati szakíró, kynológus, a „Kárpáti Vadász” című vadászújság felelős szerkesztője.

Vogel Henrik 1893-1972

Hivatásos vadász, a kaszói terület vadászmestere, ahol Európa-hírű vadgazdaságot alakított ki.

Magyar elnöke lett a Nemzetközi Véreb Szövetségnek

Dr. Buzgó József

A Nemzetközi Véreb Szövetség (ISHV) 32. alkalommal rendezte meg a nemzetközi véreb fővizsgát és a szövetség közgyűlését, ezúttal az ausztriai Ottensteinben, 2011. november 2-5. között.

A kétévente megrendezett eseményen 12 tagszövetség vérebvezetői és bírái jelentek meg, köztük a Magyar Véreb Egylet (MVE) delegációja is. Vérebvezetőként ezúttal a Zalaerdő Zrt. hivatásos vadászára, Vereczkei Bálintra esett a választás, aki Körcsöneyei Nóri nevű hannoveri véreb szukájával vett részt az eseményen.

Az Osztrák Véreb Szövetség illetékeseinek elmondása szerint Alsó-Ausztriában mintegy 2000 vadászt értesítettek a rendezvényről, akikről várták a sebzés-jelentéseket. Állítólag több százan voltak kinn a holdvilágos éjszakákon vadászni, a bejelentett sebzés számú viszont minden várakozást alulmúlt. Mindössze 10 munka futott be az ott tartózkodásunk 3 napja alatt, ami azt mutatja, hogy ennek a versenyformának nincs jövője.

A magyar indulót ezúttal nem kísérte szerencse, hiszen a második nap munkához jutott ugyan egy, a magyar határszélen fekvő vadaskertben, Csepregtől alig néhány kilométer távolságra, de az előző napi kerti hajtásban megsebzett kant a következő nyiladékon meglőtték. A következő munkája is vaklármának bizonyult, lévén a meglőtt vad gyakorlatilag tűzben rogyva elpusztult. Az aznapi 700 kilométeres utazása végén még

beugrottak Eisenstadtba, ahol szintén vadaskertben, egy gerinctüskén lőtt gímborjút kezdtek el velük kerestetni délután háromnegyed ötkor! Az értelmetlen munkát teljes sötétségben fejezték be. Ezeket a munkákat nem tartom korrekt lehetőségnek egy véreb munkájának megítélésére. Harmadnap még becsületből nekiálltak egy olyan sebzés kidolgozásának, amelyet 3 másik véreb korábban hiába próbált meg elvégezni, de ez már túl nehéz feladatnak bizonyult. A szakma elismerését mindazonáltal kivívták azzal, hogy a reménytelennek tűnő munkán is elindultak a sebzett vad felkutatására.

A szombati záró rendezvényen, a Közgyűlésen viszont megválasztották a Nemzetközi Véreb Szövetség következő elnökének

a Magyar Véreb Egylet elnökét, e sorok íróját, aki a 2013-ban, Magyarországon megrendezendő 33. Nemzetközi Véreb fővizsga befejezéséig látja el ezt a feladatot.

A résztvevők egybehangzó véleménye szerint a leértékelődő nyugat-európai rendezvények mellett a magyarországi maradt az egyetlen olyan színvonalú esemény, ahol valóban lemérhetők az egyes tagországok legjobb vérebeinek teljesítménye, ezért nagy várakozással tekintenek a két év múlva esedékes versenyre.

Bízom benne, hogy ezúttal is sikerül az 1983-ban, valamint 1993-ban Lábodon, majd 2003-ban Kaszópusztán megrendezett Nemzetközi Vérebversenyek színvonalát megőrizni!

35 éves a Német Vizsla Klub Egyesület

Évadzáró közgyűlést tartotta a Német Vizsla Klub Egyesület november 17-én Duna-földváron, a Vár étterem különtermében. A 35 éves klub méltán büszke lehet az eredményeire.

Az elmúlt évtizedek a folyamatos fejlődésről, a szakmaiságról, a „tisza” tenyésztésről és a szigorú munkára szelektálásról szóltak. A vadászkutyás klubok közül az egyik legmagasabb taglétszámú, emellett az általuk rendezett versenyek, vizsgák, mindig maximális látogatottsággal zajlanak.

Eppel János klubelnök beszámolójában kiemelte, hogy a taglétszám folyamatosan nő, az egyesület pénzügyi helyzete stabil, a képességvizsgákon, valamint az őszi tenyészvizsgákon a részvétel húsz százalékos emelkedést mutat. Olyan rangos nemzetközi versenyeken, mint az IKP és a Hegewald, a fajtaszekciók közül egy-egy rövid-, illetve egy drótszőrű német vizsla jó eredménnyel képviselte hazánkat és a klubot.

A tenyésztésről az alelnök és tenyésztési vezető, Szikinger János számolt be. Elmondása szerint az elmúlt évhez képest a tenyésztési fegyelem határozottan nőtt. Kevesebb a felülbélyegzett törzskönyv és a gazdák egyre fontosabbnak tartják az előírt vizsgaeredmények meglétét. Kedves hagyomány és jóleső figyelmesség a klubvezetőség részéről az idős tagtársak köszöntése.

Agyaki Gábor

Dr. Harangozó Imrét 75. születésnapja alkalmából Eppel János köszönti

Vadászkutya rovatunkban olvasóink hónapról-hónapra figyelemmel kísérhetik egy hannoveri vérebkölyök mindennapjait és a vadászatba való bevezetését

A lazább emberes hónap

Novemberben kezdődnek a vaddisznóhajtások. Ilyenkor legalább két csoportot fogadunk. Az érkezés-távozás ideje és az ezek közötti hajtásnapok száma, a hozzá tartozó előkészületek, mint például lesek, lőállások átrakása, rendbehozatala, vadetetés irányítása, löcsillagok készítése, hajtók, kutyások, kürtösök, vadszállítás szervezése, és még sorolhatnám vég nélkül a teendőket – sok időt vesznek igénybe. Itt csupán arra akarok utalni, hogy a kutyázásra ilyenkor nagyon kevés idő marad. Ez nyilván nem azt jelenti, hogy a vadász szinte egész hónapban nem is látja tanuló vérebét, hanem inkább azt,

hogy közel sem tud annyi időt szánni rá, mint amennyit szeretne. Azért nem is szűnt meg Bédával a kapcsolat, csupán az eddig tanultak ismétlésére szorítkozott.

Ez valójában nem hiba, hiszen ismétlés a tudás anyja, tartja a régi közmondás. Nem egyszer előfordult, hogy ezek az ismétlődő gyakorlatok már az éjszakába nyúltak. Azt mondják, három olyan dolog van, melynek biztosan tudjuk a kezdetét, de a végét nem. Az egyik a háború, másik a házasság, a harmadik az utánkeresés. Nos, akadt is egy olyan utánkeresésem, amit ha tudtam volna, hogyan végződik, magammal vittem volna a kis

nebulómat. Az egyik csoport utolsó hajtásnapján mindössze annyi információt kaptam, hogy egy bizonyos úton vért találtak és azt megjelölték, de semmi több. Így indultunk másnap délelőtt Bajlesszal, a bajor szukámmal. Megtaláltuk a jelölést, a vért is, ami elég kevésnek tűnt, de a rutinos véreb azonnal felvette a csapát, és határozottan vezetett bennünket az úton. De csak az úton!. Nagyon ritkán találtunk egy-egy csepp vért, majd jött egy elágazás. Továbbra is csak az úton vezetett minket tovább. Mi lehet ez? Tán csak nem biciklivel ment a sebzett disznó?

Jó másfél kilométer után kereszteztünk egy műutat, ami után már egy sűrű következett. Találtam is hamarosan egy sebágyat. Innentől azonban teljesen megszűnt a vérzés. Nem messze tőlünk volt egy letakarított vágás, arra vettük az irányt. Még mindig nem jöttem rá, miért nem a sűrűben ment tovább a sebzett disznó. Egyszer aztán egy ágroppanást hallottam, és egy pillanatra láttam egy süldő féle disznót a sűrűbe menekülni. Nosza, mi is abba az irányba tartottunk. Vér sehol, még a fekhelynél sem. Itt lecsatoltam a már izguló vérebet, és hamarosan felhangzott az állóra csaholás. Gyerünk oda! Halom közben, hogy megy a küzdelem, a véreb fogta a disznót. Már nagyon közel voltam, amikor szaladt felém – de nem támadólag – a váltón egy kis süldő, aminek lógott az orra. A puskám üres volt. Meg akartam fogni, de ügyesebb volt, a véreb viszont még nála is, és elkapta. Így sikerült megadnom a kegyelemdőfést. Véreb nélkül, a szerencsétlen kínok-kínjai közt pusztult volna el, mert az orra és a metszőfogai voltak ellőve. Valószínűleg azért kerülte a sűrűt, mert mindenhol elakadt. Ha tudtam volna előre, hogy mindössze csak ekkor a disznót keressük, és a munka így végződik, akkor Bédát biztosan magammal vittem volna. Nagyon sajnálom, mert hatalmas élményben lett volna része, mert még számomra is egy igazán különleges eset volt.

ZILAI JÁNOS

zilajancsi@citromail.hu

Erősíteni kell a klubok szerepét

A MEOE Vadászkutya Teljesítménybírói Tanács júniusi ülésén Gyárfás Mariannet választotta elnökének. Az új elnök nem ismeretlen sem a vadászkutyás sportban, sem a vadászok előtt. Teljesítménybíróként, versenyzőként, tenyésztőként, küllembíróként végigjárta a ranglétrát, hazai és nemzetközi szinten egyaránt. Mint oly sok elhivatott embernél, nála is a családi indíttatás tehető „felelőssé”. Családjában mindenki elhivatott ló- és kutyaszerető ember volt.

Tízévesen kapta első kutyáját, de az igazi vadászkutyás élet csak az egyetemi évek után kezdődött, amikor 1972-ben megvette az első pointerét. Ő maga sem gondolta, hogy ez a kiskutya meghatározó lesz egész életére. A pointer szeretete nem véletlen, hiszen az egyetemi évek alatt, majd később is versenyszerűen lovagolt, s mint mondja, a pointer amolyan „lószerű”, pontosabban a telivérekhez hasonló vadászkutya. Kifinomult, harmonikus mozgása leginkább a telivér lovakra emlékeztet, ezért meglátni és egy életre megszeretni egy pillanat műve volt. A nyolcvanas évek elejétől küllem- és teljesítménybíróként folyamatosan jelen van a magyar vadászkutyás sportban, többek közt a Magyar Pointer Klub elnökeként, de a vadászkutya kiképzés rögzös útját is kipróbálta. Amikor ménészagdaként megszűnt a munkahelye, évekig kutyákat képzett ki a vadászok számára. Így a pointer mellett meglehetősen nagy rálátása nyílt sok más vadászkutya fajtára is. A Vadászkutya Teljesítménybírói Tanács (VTBT) elnökeként nyitottnak kell lenni a világra, nyelveket kell beszélni, külföldi kapcsolatokat ápolni, emellett jó kapcsolatban kell lenni a MEOE vezetésével, valamint a vadászokkal, ezen belül a vadászkamara vezetésével, kinológiai bizottságával és nem utolsósorban a vadászkutyás klubokkal. Nem egyszerű ez, nagy kompromisszumkészséget igénylő, összetett feladat, amelyben sok az emberi tényező, ami, ha lehet, még komplikáltabbá teszi az egyébként nagy elhivatottságot igénylő munkát. Gyárfás Marianne angolul és németül beszél, jó néhány MEOE elnököt kiszolgált, de ettől függetlenül mindig jó volt

Foto: Turóczy Anett

a kapcsolata az egyesület vezetésével. Böven részese volt a hetvenes-nyolcvanas évek pezsgő vadászkutyás életének, mikor az akkori MAVOSZ komoly anyagi áldozatokat hozott a vadászkutyás sport fellendítése érdekében. Mint mondja, a vadászoknak sokkal aktívabbnak kellene lenniük. A kamarának nagyobb szerepet kellene vállalni a versenyek és vizsgák rendezésében, különösen az országos főversenyek, fővizsgák esetében. Ez ügyben egyébként sürgősen le kellene ülni és tárgyalni a vadászati vezetőkkel. A vadászkutyás klubok meghatározók a tenyésztésben, a versenyzésben és a vizsgáztatásban egyaránt. Az új vezetés fel-

tétlen számít a klubok elnökeire, szakmai tapasztalataira.

Úgy tűnik, vadászkutyás életünkben van tennivaló bőven, és óhatatlanul felmerül a kérdés, vajon miért vállalja ezt egy hölgy, aki az elmúlt évtizedek tapasztalatával a háta mögött, akár külső szemlélőként, vagy szigorú kritikusként is szemlélhetné az egészet.

Az első felkéréseket azonnal elutasítottam – mondja Gyárfás Marianne. Aztán sokáig gondolkodtam, végül azért döntöttem így, mert nagyon sok olyan ember voksolt mellettem, aki számomra hiteles és fontos. A másik az, hogy óriási kihívást éreztem, volt egy olyan érzésem, hogy a Teljesítménybírói Testület megérett a változásra és a fajtakluboknak nagyobb szerepet kell adni. Rengeteg dolog volt, amiben lépniünk kellett. Többek közt megszűnt a Vadászkutya Sportbizottság, és ez az egyik feltétele volt, hogy a feladatot elvállaljam. Itt annyira egybevágtak a funkciók, hogy ezt nem lehetett tovább így csinálni, ráadásul az emberek sem tudtak egymással dolgozni.

Tervek és célkitűzések tehát vannak, melyek között szerepel az új bírói szabályzat elkészítése, fajtaspecifikus bírók képzése, szabályzatok bővítése, átvizsgálása. Ezekben jelenleg is dolgoznak a klubok - mindenki a sajátján. Nyilván összefogásra, egységes szemléletre lenne szükség és akkor nem fordulhatna elő olyan fura eset, hogy az Országos Vizsla Főversenyre szinte már lasszóval kell fogni az indulókat. A VTBT elnökén ez nem múlik. Mindenkiel leül tárgyalni, minden ésszerű kompromisszumra hajlandó, és mint mondja, szakmai kérdésekben számít mind a tanács tapasztalt tagjaira, mind pedig a klubok vezetőire. *A.G.*

Hóban, nyomon

(Részlet a szerző „Remetekanok” című könyvéből)

Bozóki László

Aztán vasárnap lett. Ez volt számunkra az egyetlen munkaszüneti nap, mert akkoriban még szombaton is dolgoztunk. A kiadós reggeli után mindnyájan elindultunk hazafelé, hétvégére. Legyalogoltam a Bőrevár oldalán a Jaba-patak partjára és az erdei földúton – ami teljesen be volt havazva – elindultam a patak vonalát követve Ságvár felé, ahonnan aztán busszal akartam hazautazni Siófokra. „Ha minden jól megy, akkor délre otthon is leszek” – gondoltam.

De nem ment „minden jól”, mert a Képesfa elhagyása után, a hóhér Bogár kis háza mellől egy nagyon erős vaddisznónyom vezetett át a patak árkán, és elindult északnak, a Balaton felé. Ekkor már a siófoki vadásztársaság területén jártam, aminek egy éve a tagja voltam. Kicsomagoltam és összeszereltem, majd gyöngygyolyóra töltöttem öreg, 12-es, alsókulcsos Frommer sörétesemet, és elindultam a mély hóban, követve a sokat ígérő nyomot. (A mai vadászoknak megjegyezném, hogy akkor még hírből sem ismertük a „Beíró könyvet”, amely vezetése manapság már fővesztés terhe mellett kötelező és nagyon szükséges. De akkoriban olyan kevesen voltunk vadászok, és a területeink majd a tízszeresei voltak a mainak, hogy nagyon ritkán botlottunk egymásba.)

Lassan tapostam a havat. Az előző kétnapos hajtóvadászatot azért a csontjaimban éreztem, ha csak húszéves is voltam. Követtem a kacskaringós vályút, amit a nagy disznó hagyott maga után a negyven-ötvencentis hóban. Itt kint, az erdőkön kívül, néhol mintha vastagabb lett volna a fehér lepel.

Kiértem a kukoricatarlókra.

Egy idő után az volt az érzésem, hogy azt a fenyvest célozta meg a remete nappali tanyájának, amelyben egy évvel előtte Gyula bácsi 28-as sörétesével az első kanomat lőttem, a jódi dombok között. De aztán elmentünk a fenyves mellett egy mélyútban és irányt vettünk a szőlőknek, gyümölcsösöknek.

Nem értettem az „Öreg Legényt”, hogy mit keresünk erre, mert még csak túrni sem állt meg sehol. De egy völgy bokrainak takarását kihasználva, végül egy nagy, még lábom álló kukoricásba vezetett. Tehát tudta az öreg, hogy mi, és hol van a környéken. Ekkor már legalább négy kilométerre voltam az erdőtől és legalább hat kilométert tettünk meg folyton-folyvást irányt változtatva, kanyarogva.

Az én „Öregem” megvacsorázhatott a behavazott kukoricacsövekből, de nem az erdő felé fordult utána, hanem ellenkezően, keletnek indult, neki a legelőknék és a mezőgazdasági területeknek, ahol szerintem semmilyen nagyobb rejtőzködési lehetőség nem volt. Mindegy, majd csak kiérünk valahová! Mindenesetre, amíg a nyom nekem hazafelé tart, addig megyek utána. Ha visszakanyarodna az erdőnek, akkor otthagynom, mert sehol egy fekvés, egy megállás, egy körözés, hogy megpihessen, vagy helyet keresne. Így hát mentem, mendégéltem a havas mezőben. Minden bokrot, fasort kihasznált a nyom gazdája, hogy takarásban maradjon, akármilyen kicsi is volt az. Egy idő után már azt hittem, beme gyünk Ságvárra, mert a falutól nyugatra húzódó kukoricatarlókat

Foto: Mészáros András

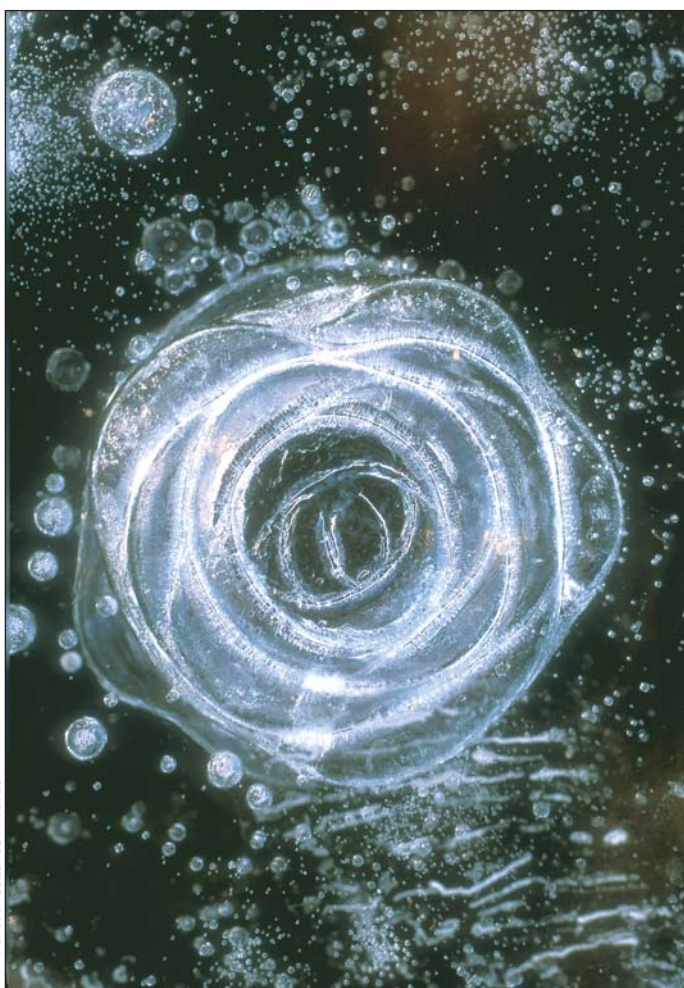
A tél varázsa – a fotós látomása

bogarászta végig. Majd váratlanul egy fasornál újra északra fordult, a Balaton felé.

A következő keresztező fasornál megint keletnek vette az irányt és annak a bokrai között bujkált végig, a sűrű helyeken néha megmegállva. Aztán ment tovább. De hát hova akar menni, ha átmegy a betonúton? Ott már csak a Siófok-Kiliti repülőtér van. Ott hova megy? Repülőre száll talán?

Nem lettem okosabb. Azért mentem a nyomon, mert az a Balatonkiliti és Ságvár közötti 64-es út felé tartott, ami engem is hazafelé vezetett. Ekkor már jó tíz kilométert mehettünk, ha a kacskaringókat is számítom. Aztán egyszerre reménysugár ébredt bennem, amikor az országút melletti nyárfa- és égererdőt, meg az azt körülvevő nádaszt megláttam. Amelynek déli sarkánál ma, a betonút mellett a krematórium, a halottégető van, mely

A tél varázsa – a fotós látomása

e sorok írójának is utolsó állomása lesz, valamikor a távoli jövőben, bezárva egy nagy-nagy kört, amelyet egy emberöltő felölel...

A nyom kezdett ide-oda csángálni, mielőtt beváltott volna a nádasba, amelyből akkor még a nyár- és égerfák alig látszottak ki, és a halottégető sem volt még ott. Ma már egész erdő áll körülötte.

Az „Öreg Legény” jó kondícióját dicséri, hogy mielőtt nyugalomra tért, még dagonyázott is a nádas alatti patak jeges szélű sárában. Ezután vastag, fekete csíkot húzott a szép fehér hóban, ami azonban rövidesen megszűnt, csak a nyom lopakodott be az alig öthektáros égeres-nyarasba.

Ekkor kissé elbizonytalanodtam, mert őszintén megmondva, nem tudtam, hogy mitévő legyek? Ha megyek a nyomon, a nád ropogása idő előtt felkelti. Akkor a másik sarkon kimegy úgy, hogy meg sem látom és szó szerint bottal ütherem a nyomát. Ha még bent van egyáltalán, és nem ment tovább a repülőtéren át, valamely titokzatos távoli cél felé, amit csak ő ismer...

Délután volt már, lassan kezdtek megnyúlni az árnyékok.

Álltam és vártam. Arra már nem volt sem időm, sem kedvem, hogy a nádasat körüljárjam és ellenőrizzem: kiment-e valahol? Reménykedtem, hogy jó szembeszéllel, nagyon lassan mozogva megközelíthetem. Talán csak akkor kel fel majd, ha már nem lesz nagy közöttünk a távolság. Arra is gondoltam, hogy lövök egyet a levegőbe, az majd felébreszti és kimozdítja a nádból.

Talán! De hol?

A véletlen segítségemre sietett. A repülőtér keleti oldalán, Siójút és Ádánd felé nagy búzavetések terültek el. Ezeken napközben több tízezer vadliba pihent és legelte a sarjadzó vetést, amit a hó alól kellett kikaparniuk. Igaz, az erős északi szél a hó nagy részét magával vitte és a fasorok mögött, meg az árkokba rakta le. Egy idő után a libák megunták ezt a munkát, és egy szép napon, mert túl magas lett a hó, elköltöztek délebbi, melegebb vidékekre. De most még ott voltak, és valami miatt felrobajlott a sok ezer liba. Talán egy korán kelő róka abajgatta meg őket?

Egy ideig keveregtek, keresve az irányt, hogy merre vonuljanak.

A nádas délnyugati sarkában álltam. Láttam, hogy a libák java felém veszi az irányt, ezért a közelben húzódó vízvezető árokba bújtam. Jól ismertem ezt a helyet. Egy évvel előtte ebből az árokból lőttem életem első vadlibáit. Amilyen szerencséje van egy zöldfülű kezdőnek: duplára, kettőt! Reméltem, talán most is jól elbújtat, hogy az éles libaszemek ne akadjanak meg idő előtt rajtam.

Kicséréltem a Brennekéimet nyolcas sörétre, mivel láttam, hogy egy-két csapat talán fölém is kerülhet. Feladva vaddisznós ambícióimat, arra gondoltam, hogy inkább lövök egy „biztos” libát – persze, mikor biztos egy vadliba? – ahelyett, hogy a nagyon is bizonytalan kanra várnék.

Úgy is lett!

Amint a libák kuszált sorokban átlibbentek a Ságvárt Kilitivel összekötő betonutat szegélyező jegenyesor felett (akkor még azok is álltak, szép kellékei voltak a jellegzetes somogyi tájnak), egyre lejjebb ereszkedtek. Legszebb sörétlövésre! Jól megcélozva, a jobbcsővel lelőttem egyet. Láttam, hogy megbicsaklik és esik lefelé, de már a következőre összpontosítottam a figyelmem. Ennek ellenére a bal csővel elkapkodtam egy másikat, sokat fogva elébe, mert hirtelen a magasba szöktek, de nem haladtak előre.

Bánkódásra nem jutott időm, mert már törtem is le a csövet és nyomtam a két kivetett hüvely helyébe a gyöngygolyókat! Még jókor! Alig nézek fel az árokból, befejezve az újratöltés műveletét, a bevezető nyomtól nem messze, tőlem vagy 50-60 méterre, már türemkedik is ki a nádasból egy fekete, formátlan valami... Gondolkodni sem volt időm, megcéloztam az orrát, és útjára engedtem először az egyik, majd a másik cső tartalmát. Látszólagos semmi hatás! A nagy fekete tömeg szántotta a havat, hófelhőt kavarva maga mögött... Gyorsan távolodott... Letörtem újból a Frommer csövet, a két füstölgő hüvely ott repkedett megint a fülem körül, majd két újabb Brennekét gyömöszöltem bele, izgalomtól remegő kézzel. Közben látom ám, hogy a disznóm szép félkört írva fordul vissza a nádas felé! Újból lőni már messze volt, hagytam menni.

Egy suhintás volt az egész! Ha nem látnám körülöttem a négy üres hüvelyt, amelyek a meleg rézkupakjuk miatt egyre mélyebbre süllyednek a hóba, azt hihetném, hogy egy látomás volt az egész!

Lassan felébredve elballagok a kivezető nyomig. Pár szál közép-hosszú, vágott vaddisznósőr a fehér havon, más semmi. Egy csepp vér sem! Valahol azonban érthette a golyóm, ha pár szál szőr maradt utána!

Megyek a másik, visszatérő beváltó nyomhoz, átvágva a nagy félkört, amit megtett, és ott a vér! Nem is kevés!

Lassan követem a vöröslő hócsomókat, a rubint színű gyöngyöktől kísért nyomokat. De azért remegő kézzel kibiztosítom a duplacsövümet...

Mehettem vagy ötven métert, amikor megszűnt a nyom egy nagyobb nádcsomónál.

Lehajolok, belesek alá – és egy fekete csülköt látok!

A puskacső végével vigyázva megböködöm. Nem mozdul! Ez nem lehet igaz! Tehát megvan! Eldobáltam a nádat fölüle, mert megmozdítani sem tudtam.

Jó nagydarab, igazi érett kan volt, zsigerelve 120 kiló lett. Agyarai nagyon rendesek, főleg somogyi viszonylatban: 20,5 és 21 centiméteresek.

Ezek az első hibátlan trófeáim itthon! Sokáig állok mellette, levett kalappal, amíg el nem kezd a hátam fájni a vizes ing alatt.

Azon kapom magam, hogy olyan érzések járnak megint át, amit manapság szégyelleni kellene. Szerencsére csak most, pár éve kell szégyenkeznünk miatta. De valahogy ez nem akar még nekem sikerülni! Mindenesetre szeretem ezt az érzést, még ha mások elítélnék is érte. Ez a zsákmányszerzés ősi íze, amely végigkísérte az emberiséget a fejlődés sokmillió évén át! Miért akarják ezt elvenni tőlünk ezek a mai gondolkodású emberek, akik mindent a mai erkölcsök (és erkölcstelenségek) alapján ítélnék meg- és el-? Miért kell szégyenkezni nekünk, vadászoknak? Mert zsákmányolunk? Ez az ember ősi jussa! Igaz, ez ma könnyebb, lőfegyverrel a kézben, mint sok tízezer évvel ezelőtt a bunkósbottal, vagy a kőhegyű lándzsával. Azoknak, akik mostanság bírálják minket, vöröslik a szemük a komputer előtti virrasztástól, vékonyka karjaik talán még az alig négy kilós puskát se bírják el. Girbe-gurba, vagy x-lábaikkal aligha tudnának pár kilométert megtenni a sima aszfalton, nem-hogy csizmaszárig érő hóban. Férfiak ezek? Miért ítélnék el hát bennünket, vadászokat? Belőlük sem hiányzik a vadászszenvedély, csak éppen virtuálisan élnek meg azt a képernyők előtt. Igaz, szín, szag és vér nélkül. Sterilen! Az ujjukat mozgatva. Csak sajnálni tudom őket, hogy így eltávolodtak a természettől és a természetestől.

Azon is érdemes elmerengeni, mondjuk ez már egy egészen más téma, hogy egy vadász életében hányszor adatik meg, hogy kövesse egy nagy kan nyomát.

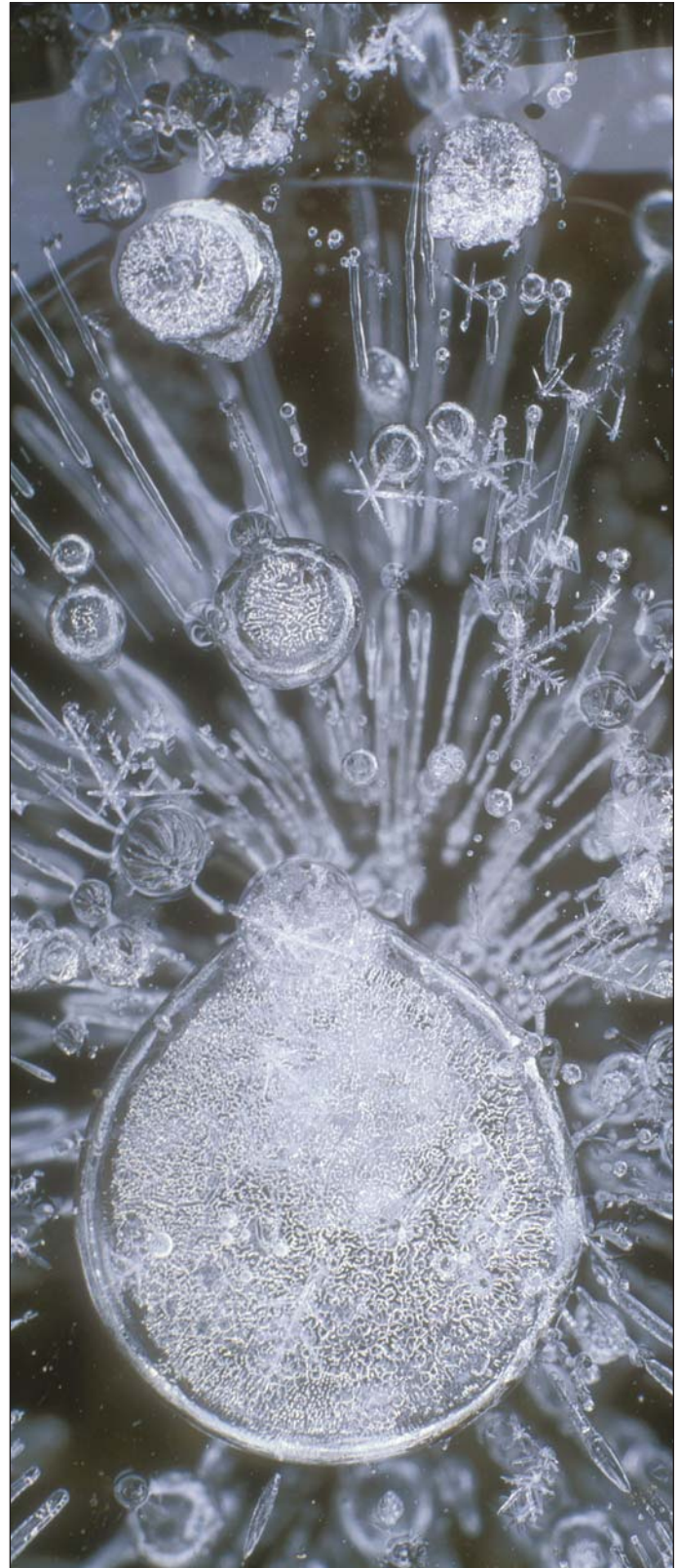
Ha jól összeszámolom, az elmúlt ötven évben talán tizenötször volt olyan hó, hogy abban érdemes lett volna elindulni egy remete nyomán. Ebből legalább ötször nem értem rá, még ha ott is ment el a nyom a házam mellett. Legalább nyolcszor nem tudtam valamilyen oknál fogva utolérni a nyom gazdáját. Vagy erős szél volt, vagy a nagy kan egyszerűen nem akart megállni, és egyfolytában ment előttem. A legbosszantóbb azok az élmények voltak, amikor csak a meleg, párolgó vacok ásitóztam előttem... üresen!

Manapság meg már olyan kicsik lettek a területek, hogy el sem érdemes indulni a legtöbb esetben. Mert egy éjszakai csavargás tizenöt-húsz kilométer is lehet, és legrosszabb esetben három vadásztársaság „nadrágszíj” területén is átmegy.

Nagy nehezen kizsigereztem a disznómat, majd megkerestem még a libámat is. Öreg este lett, mire hazaértem. Sikerült egy járművet szereznem, amivel visszamentem, hogy leadhassam elszállításra. Előtte még bele kellett varnom zsákvászonba az egész vaddisznót, csak úgy tudtam a síófoki vasútállomáson feladni, hogy elszállítsák Kaposvárra, a hűtőházba. Mert csak ott volt! Egy, az egész megyében! Annakidején, negyven-ötven évvel ezelőtt így ment ez. Így vadásztunk, és az vadászat volt, a javából. Férfimunka!

De az is igaz, hogy a vaddisznók számához viszonyítva sokkal több öreg, esetenként nagytestű kant tudott az a vadász löni, aki értette, hogy hogyan kell. Akkor még sokkal kevesebb volt a vadász, a területek pedig sokkal nagyobbak voltak. Kevés volt a golyós puska, és ha vad kevesebb is volt összességében, öreg kan biztosan több akadt, mint manapság. Ezáltal sokkal nyugodtabb és kiegyensúlyozottabb volt a vadállomány.

Három kanom közül, amiket nyomon követve lőttem, ez adta a legtöbb munkát, de talán éppen ezért ez az élményem maradt meg a legmélyebben, a legszebben... Igen, a legszebben, mert ott-hon vadászhattam, legszűkebb hazámban, ahol felnőttem, férfivá és vadásszá lettem. Életem talán legszebb korszaka volt ez, hiszen húsz éves és kezdő vadász még egyszer nem lehet az ember! ♡

A tél varázsa – a fotós látomása

Csendes ünnepnapok

Kelemen Atilla

A szélhajtotta felhők havat szitálnak, a mélyebben fekvő völgyekben reggelente alig oszlik a köd. Napközben is marad belőle egy sejtelmes, diszkrét fátyol. Mögötte fázósan összehúzódnak a bokrok, a fák. A száraz avar ijedten zizeg, amikor végigmozog rajta a szél. A hópelyhek tétován imbolyogva földet érnek, a szél még egy párszor fel-felkapva odébb billenti őket, aztán egy szélcsendesebb helyen összebújva megmaradnak.

Egy éjjel december hideg tenyere jeget simít a mezőségi tavakra. A vadrécék minden este, mit sem törődve a jéggel, visszaszállnak a tavak közepére, oda, ahova nem ér el a puska. Napközben a Maroson keresik egyre szűkösebb táplálékukat.

A nagy, száraz nyárfán már egymás mellett ül a melegbarna egerészölyv és a fehérmellű skandináv rokon, a gatyásölyv. Némi szemléltetik egymást. A baj közös, hiszen az egerek egyre ritkábban merészkednek ki téli járataikból és a szemtelen varjúnép is mindkettőjüket egyformán zaklatja oktalan lármájával. Aztán

Fotó: Antti István

A tél varázsa – a fotós látomása

egyszerre kap szárnyra mind a kettő. Zöldruhás, puskás emberek közelednek halkán beszélgetve. A legelől haladó csendre inti őket, így az erdő alatt már némán lépkednek egymás nyomában. A mester egyforma ütemben halad, néha egy-egy nagyobb fánál alig észrevehetően int. Ilyenkor a sorból lemarad egy-egy vadász. Lerakja kis székét, hátizsákját, betölti a puskát és csendben figyel.

Lassan elhalnak a csoszogó, zizegő léptek, ki-ki egyedül marad az erdővel, gondolataival. Először egy mátyásmadár töri meg a csendet. Eddig a nagy magfa egyik vastag ágán figyelte a hallgatózót. Most szemtelenül rákiált a vadászra és ezzel az egész erdő tudtára adja a hírt: vigyázat, az ember itt leselkedik. Az erdőlakók összerézzenek. A sűrűben elsurranó róka felkapja a fejét és kormos füleivel próbálja kiszűrni a neszekből a hír valódiságát. Már indulna is kifelé a sűrűből, amikor az erdő széle felől felcsattan a sok hajtótörök kiáltása.

Hopp, hopp! – hangzik mindenfelől, és nem elég a kiabálás, de a fákat is kopogtatják, zörgetik, kolompolnak mindenütt. Vágtában indul meg a róka az ellenkező irányba. Útjában kakatolva ugrik fel egy nagyszájú fácánkakas. Most nem érdekli a rókát. El a zajtól, az emberek kiabálása, zajongása ellenállhatatlanul űzi ellenkező irányba. A jól ismert csapáson igyekeznek az erdő ellenkező sarka felé. Egy nagyfejű kannyúl majdnem beleszalad, félre kell állnia a rókának, hogy ne ütközzenek össze. Aztán a buta tapsifüles megriadva oldalt ugrik és talán ő is azon csodálkozik, milyen békés ma ez a róka. Fehér farkát villogtatva rohan tovább. A róka már mindenfelől hallja a kiabálást, a nyúl pedig tanácstalanul lekuporodik egy nagy fa tövébe. Jó mélyen behúzódik a hóba, avarba, fülét hátra lapítja, elszántan várja a közeledő hajtókat. A rókát már nem csak a hajtók zaja zavarja. Mindenfelől neszez az erdő, fácánok surrannak, nyulak szaladgálnak össze-vissza. De mindjárt itt az erdő jól ismert sarka, ahonnan már csak néhány ugrás és eléri a patakmeder nádszegélyét. Ott már békében meghúzódhat a ledólt, avas nád alatt. Még egyszer körbeszimatol és kiugrik a bokrok közül.

Ugrás közben kapja a lövést. Az ugrás íve megtörik. Még egyet legyint zászlós farkával.

Mintha csak jeladás lett volna az első lövés, innen is, onnan is szól már a puska. Aki nem süti el a fegyverét, a többiek hallgatva szórakozik. Tíz percet sem tart a tűzijáték. A hajtók kiérnek a vadászvonalra.

Gyülekeznek a vadászok, ki nyulat, ki fácánkakast hoz magával, a szerencsésebbje mind a kettőt. A szép, szenes kanrókát mindenki megbámulja.

Hangos a társaság, évődés, viccelődés tárgya az egyik kolléga, aki kétszer is elhibázta a rászaladó nyulat. A hátizsákokból előkerül a hazai, a hajtók kissé arrébb húzóva falatoznak. Valaki kis tüzet gyújt. Inkább füstölnek, sercegnak, pattognak, mint égnak a nedves ágak.

A szemekben csillog az ünnephangulat. Megint eltelt egy év. Az apróvad-vadászat szerény ünnepére gyűltek ma a vadászok. ❧

A kancellár és a tábornagy

Történetünk hősei a XIX. századvégi német politikai paletta ellentétes végéből indultak, ám a sors különös és kiszámíthatatlan szeszélye folytán, egy meleg nyári napon kénytelenek voltak egy tárgyalóasztalhoz ülni...

Friderich Ebert, egy szegény heidelbergi szabó sokadik gyermeke Brémában kocsmárosként kereste kenyerét, és nem sokkal az első világháború előtt a Reichstagban, a német szociáldemokrata párt parlamenti frakciójának az egyik elnökévé választották, majd 1919 forrongó őszén kancellár lett.

A történelmi találkozó másik résztvevője Paul Ludwig Hans Anton von Beneckendorff und von Hindenburg tábornagy ókonzeratív porosz földbirtokosok leszármazottja volt, akinek egy rekkenő meleg nyári napon kellett ismét politikai csatasorba állnia és fogadnia Friedrich Ebert tisztelgő látogatását. A parvenút, a felkapaszkodott politikai „niemand”-ot, akit az első világháború utáni zavargások tajtékai emeltek a kancellári székbe. A találkozó nem csak a nyári kánikula miatt ígérkezett forrónak.

Ebert személyi titkára kíséretében pontosan érkezett a vezérkar épületéhez, a német katonák szentélyébe. A kancellárt az argonne-i erdőben tűzkeresztségen átesett, I. osztályú Vaskereszttel feldíszített szárnysegéd fogadta. A derék és bátor hadfnak, miközben a lépcsőn felvezette a kancellárt, a torkában dobogott a szíve. A negyedórás protokolláris látogatás gyerekjátéknak ígérkezett az Argonnenél rázúduló zárótűzhöz képest! Az előszobában a tábornagy parancs-őrtisztje – érdemrendekkel alaposan kidekorált ezredes – civileknek tartogatott poroszos merevséggel üdvözölte a kancellárt, majd eltűnt a bőrrel párnázott ajtó mögött a látogató érkezését bejelenteni. A tábornagyí oroszánbarlangot fedő súlyos, párnázott ajtó ismét feltárult és elnyelte az egyedül belépő kancellárt.

A személyi titkár és a szárnysegédek mintegy vezényszóra pillantottak zsebóráikra. Ebert titkára civil pongyolasággal rogyott az angol divat szerint készült bőrfotelbe. Vele szemben merev derékkal ült az argonne-i szárnysegéd. Idegesen előhúzta tisztí kinevezésekor kapott arany cigarettatárcáját és megkínálta a titkárt. A szárnysegéd merevsége engedett, hiszen már csak háromcigaretányi idő kellett ahhoz, hogy minden baj és csetepaté nélkül megússzák, s a gondjaikra bízott politikusok ne kapjanak hajba.

A melegben Ebert titkára lezseren kigombolta zakóját, hátradől és a fodrozódó cigarettafüstöt bámulta. A percek biztatóan múltak, az argonne-i szárnysegéd már a harmadik cigaretta felénél tartott. Még néhány futó perc és szerencsésen túl lesznek a megpróbáltatáson. A nagymutató konok kitarással haladt körbe, már húsz perc is eltelt, ám bentről semmi mozgás nem hallatszott. Az ezredes, a főhadnagy és a titkár kérdően meredtek egymásra. A falióra könyörtelen tik-takolással szeletelte a lassan múló időt, újabb negyedóra telt el és még mindig semmi.

Az ezredes zavartan babrálta a nyakában a Pour Le Merite kék keresztjét, az argonne-i főhadnagyot fojtogatta magas nyakú zubbonya. Egy hadfi számára a csatatér halálos fenyegetései gyakran elviselhetőbbek, mint a diplomácia fényes, de csúszós parkettjének veszélyei. Az óra kegyetlenül ketyegett tovább, s bentről semmi élet-

Friderich Ebert
kancellár

Paul von Hindenburg
tábornagy

jel nem hallatszott. Kérdő tekintetek keresztezték egymást a fülledt helyiségben. Halált megvető bátorság is kevés lett volna most ahhoz, hogy valamelyikőjük be merjen nyitni az érdemesült hadastyán oroszánbarlangjába. Egy tábornagyot és egy kancellárt nem lehet csak úgy sürgetni! Hitetlenkedve nézték az óráikat, de azok – akár a tekintélyes falióra – korrektül ugyanazt az időt mutatták. Lassan a folyosóra is átterjedt az izgatott várakozás, az írógépek elhalkultak és ilyen-olyan katonai ügyekkel egyre gyűltek a látogatók az előszobában. Több mint másfél óra is eltelt, amikor bent hirtelen megreccsent a padló. A várakozó, szépszájú siserehad lélegzet visszafojtva a párnázott ajtót leste. Az argonne-i főhadnagy gyors helyzetfelismerését kihasználva – Flandriában ezért kapott I. osztályú Vaskeresztet – előzékenyen kitérte a kétszárnyú ajtót.

Az ajtóban, kart karba fonva, mosolyogva álltak: a politikai jöttment és a porosz arisztokrata tábornagy. A botrányszagot szimatoló hivatali siserehad dermedten és szótlánul meredt az öregurakra, akik úgy álltak kacarászva az ajtóban, mint két, valamilyen nagy csínytettségében összebarátkozott nagy gyerek.

Hivatásához illően először Hindenburg tábornagy nyerte vissza hidegvérét. Akár egykor a tannenbergi csatatéren, végigmustrálta ezúttal irodai tintanyalókból verbuválódott seregét, majd jelentőségteljesen megszólalt:

„Uraim, nem is tudtam, hogy Ebert kancellár úr is szenvedélyes vadász, akárcsak jómagam! E röpke pár perc során kellemesen eldiskuráltunk vadászélményeinkről és tapasztalatainkról. A kancellár úr természetesen ősszel vendégem lesz neudecki birtokomon egy vaddisznóhajtásra.”

Hindenburg körbehordozta elégedett tekintetét az előszobázók ámuldozó seregén, majd az elsütő billentyűt is biztosan kezelő mutatóujját felemelve így szólt:

„Jól jegyezzék meg az urak; a közös szenvedély, a vadászat még a legádázabb politikai ellenfeleket is közel hozza egymáshoz!”

B. E.

Esti mese a válságról

(Ha valaki még mindig nem érti, akkor olvassa hangosan és tagoltan, ahogy a süketek párbeszéde esetén szokás.)

Jó estét gyerekek! Remélem „agyban” vagyatok már... Egyszer volt, hol nem volt, az Óperenciás tengeren is túl, egy legalább negyedik világban, az elszaporodott vad valóságos istencsapássá vált, mert a határban az összes terményt letarolták. A helyiek már – a sámánok által javasolt – minden vadkár-elhárítási módszert kipróbáltak, az ima és káromkodás-mormolástól egészen a szakadatlan hangos jajveszékelésig. Jött aztán – éppen kapóra – egy messi földről szalajtott vadkereskedő, akit a bennszülöttek már röptében Fehér Gallérnak tituláltak, és szinte kultikus tisztelettel öveztek. Ajánlataitól, amelyektől mindenkinek kötelező volt azonnal hasra vágódnia, a szabadon választott törzsi elöljárók alternatív hatásvizsgálatok kidolgozása nélkül, habzó szájjal, spontán estek transzba. Ha meg valakinek valami nem tetszett, azt szó szerint lebunkózták, mert arrafelé rengeteg volt a bunkó. Fehér Gallér azt ajánlotta a helyieknek, hogy a földjeiken többé ősi módon ne riogassák, nyilazzák, hurkolják, vermeljék a vadat, hanem fogják be őket élve. Minden egyes befogott és élve átadott példányért fizet 50 eurót, azonnal, készpénzben. Nosza, a környék apraja, de főleg nagyja felhagyott minden más idegnyugtató és hagyományos naplopó tevékenységével, csak az élőbefogással foglalkoztak az éjt nappallá téve. Dőlt a lóvé, estéknél aztán peregtek a dobok, elbűvölt kígyóként tekeregtek a nőnemű mobilszolgáltatók, mulattak, táncoltak, dorbézoltak, ész nélkül. Viszont semmi értelmes, jövőt alapozó, vagy valami később esetleg jól tejelő beruházásba nem kezdtek, még a folyvást fejhető marháikat is elkezdték nyáron sütögetni, mert így sokkal kevesebb volt velük a macera.

Persze kezdett szépen fogyatkozni is az addig bőséges vadállomány, és egyre többször tértek haza eredmény nélkül. Ekkor a kereskedő 100 euróra emelte a fölvasárlási árat, s bár többet kellett küzdeni a sikerért, de az ügyesebbje – meg aki valamivel kevesebbet ivott – az még így is jól járt. A duplájára emelt árra már véstesen megfogyatkozott

az állomány, jószerint csak mutatóba maradt néhány rafináltabb példány, és a vén hülyék tanácsának fogatlan és agyilag leépült tagjai már kongatták is a vészharangot, de senki nem figyelt rájuk. Ekkor aztán Fehér Gallér, a globálisan nagy fehér főnök bejelentette, hogy halaszthatatlan ügyei intézése miatt egy időre üstöllést el kell utaznia, de ez ne zavarjon senkit és semmit, mert a nagy tudású és szintén mindenható helyettese, Szürke Gallér, addig megduplázott akciós áron, azaz nem kevesebb, mint darabonként 200 euróért vásárolja majd föl a befogott élő vadat.

Ment is tovább a bomba buli, de már sokkal nagyobb távolságokra is el kellett cserkelniük, sőt éjszakánként – amikor mások nem látták – kalandvágyból még a szomszédos területekre is átruccantak rabsicolni. Volt is ezért aztán izgalom, jókedvvel, bőséggel, már ahogy egy ilyen vidám konkurenciaharcban lenni szokott. Ha kissé lassabban is, de a vad egyre csak gyűlt a habil, debil, mobil tudósok által agyonszabályozott ebugatta, VAU konform tároló ketrecekbe – a bennszülöttek nyelvén Ka-Ran-Tén-ba. Amikor már egy jókora szállítmány összegyűlt, Szürke Gallér, a globalista fehérgallérosok mindenható helyettese összehívta a falu távközlési és informatikai szakembereit, a tam-tam dobosokat. Kiemelt, dupla gázsival honorálta őket, a megjelenteket ingyen osztott tüzes vízzel kecsegtette, és a szellemileg visszafejlődő országok speciálisan kidolgozott projektjét betűről-betűre betartott ördögi tervei alapján, világzenés konferenciára hívott meg minden jámbor hívőt. A vacillálók meg leküldtek még egy felest. Néhány konzervatív misszionárius tiltakozott csak, de azokat hagyományos módon viszonylag hamar sikerült felnyársalni, és tömjénfüstös tartósítással ideiglenesen kivonták őket a közforgalomból. Kiállva a rög-tönzött pulpitusra, Szürke Gallér a hívőknek azt a mindent elsőpró ajánlatot tette, hogy mivel katasztrofálisan lecsökkent e kies vidék vadállománya, a Ka-Ran-Tén-ban tartott, teljes hemzsegő mennyiséget darabonként 100 euróért megvásárlásra felajánlja a helyieknek.

Ha viszont bokros teendői végeztével visszajön majd Fehér Gallér nagyfőnök, akkor megvesz tőlük mindent akciós áron, a duplájáért, vagyis a beígért 200 euróért. Így végül mindenki jól jár, hiszen neki – speciel – éppen ez a felülről kapott küldetése. Erre a törzs népe már egymás száját harapdálta, és hatalmas ovációval fogadták ezt a rendkívül gálans és humanitárius ajánlatot. Legott megkezdődött a gyűjtés, minden maradék pénzüket összedobták, sőt a szomszéd törzsektől eddig még soha nem látott mértékű uzorakölcsönöket is felvettek. Néhány nap alatt összejött a lóvé, és megvásárolták az egész, általuk addig befogott maradék vadállományukat. Szürke Gallér, az internacionális nagyfőnök általános helyettese az égiekhez fohászkodva ünnepélyesen átvette a hatalmas summát egy originál, népi hízméses bivalybőr szütyőben. Később azonban, amikor már mindenki kellően a fogyasztói „események” hatása alá került, sámánbotokkal és felsőfokú végzettséggel szakszerűen üthető nyomait hátrahagyva, a galléros az éj leple alatt azonban úgy eltűnt, hogy még a kontinensen sem látták soha többé. A kárvallottak egy jó ideig még várták Fehér Gallér megváltó visszajöttét, és hamarosan még különböző megszorításokkal tarkított sajátvér áldozatokat is látványosan bemutatnak, de nem jött vissza senki. Lassan aztán a falu minden fellelhető takarmánya elfogyott, a befogott állatok megkezdtek szépen sorra dögledezni. Ezért aztán ki kellett engedni az egész állatseregletet, vissza a „búshcba”. Azóta megint újra úgy elszaporodott a vad, hogy szinte nyüzsgönek, és minden terményt újra letarolnak. A nosztalgizások pedig panaszhang és vészszírám nélkül sorra vesznek éhen. Kunyhóikból egymás után lakoltatják ki őket, mert tartozásaikat a hagyományos kagylópénzzel nem tudják átváltva törleszteni. Ha pedig a hívők a velőt-rázó kölcsöneiket kamatostól visszafizették volna, akkor az én mesém is tovább tartott volna.

Itt a vég€, kuss €lvégre.

-hozo-

A megélhetési karikaturista

A tavalyi, negyedik Bajai Karikatúra Pályázat első díját a szolnoki Lugosi Károly zsebelte be. Nem vadász, de még csak nem is karikaturista. Ő animátor, azaz rajzfilm-mozdulattervező immár 26 éve, akiből a magyar valóság csinált – ahogy ő fogalmaz – „megélhetési karikaturistát”.

Lugosi Károly két és fél éve indul különféle hazai és külföldi grafikai pályázatokon, prózai okból: szakmájában most igen ínséges a helyzet, és ahogy ő maga fogalmaz keserű humorral, elég sok szabadideje van. De a jelek szerint ügyesen használja

ki és kamatoztatja: egy balatonvilágosi karikaturaversenyen is felállhatott már a dobogó első fokára, egy belgiumi megmérettetésen pedig az ötödik helyen végzett a munkája. A bajai versenyre már második alkalommal küldte be alkotását; a tavalyi nem került be a kiállítottak közé, az idei azonban már vitte a prímet.

Károly volt az a gyerek, aki előbb rajzolt, minthogy járt volna. A rajztagozatos gimnázium után az iparművészeti és a képzőművészeti főiskolára felvételizett, ám sikertelenül, így egy tervezővállalatnál helyezkedett el szerkesztő-rajzolóként. A katonaságnál – mi más – térképész volt. Ezt öt év munka követte a Magyar Posta alkalmazottjaként, mígnem egy budapesti ismerős képeslapon megüzente, hogy a Pannónia Filmstúdió országos pályázatot írt ki mozdulattervezői tanfolyamra. Pár elküldött vázlat alapján Lugosit be is hívták, és „benne is ragadt” a rajzfilmszakmában.

Az 55 éves Lugosi azt vallja, hogy a karikaturista az, aki nap, mint nap reagál a hazai vagy a külföldi eseményekre. Ő maga tud portrét rajzolni, de „a keze még nincs bejáratva”, mint például Tónióé, a leg híresebb magyar karikaturistáé. Mint mondja, figurákat, karaktereket szeret kitalálni, egy arc gyors lerajzolása azonban más tészta. Nem is a rajztudás az akadály, hanem a különleges látásmód; ezt kell megtanulni. „Én egyelőre nem ebből élek, de nem tudjuk, mit hoz a jövő” – feleli arra a kérdésre, hogy elképzelhetőnek tartja-e a pályaváltást.

Földvári Attila

Kattintson rá!

Hogy valóban okosodjon a www.huntingpress.eu vadászati információs magazin „Okos vadászati térképe”, kérjük és igényeljük a vadászterületek aktív közreműködését.

Jelenleg valamennyi vadászterület neve, székhelye, nagysága és határai rajta vannak a kicsinyíthető-nagyítható térképen, de hiányoznak azok az adatok, fotók, melyek bemutatnák az egész világnak a vadászterületeket.

A négy nyelvű szolgáltatás csak akkor válik érdekessé, használhatóvá a hazai és külföldi vadászok számára, ha minél előbb elkészülnek a vadászterületek egységesített mini honlapjai. Mi megszerkesztjük, elkészítjük, ha küldik az anyagokat.

Az okos vadászati térkép – a vadászati turizmus erősítésének szellemében – Magyarország vadfajaira, területeire, vadászati lehetőségeire és tarifáira teszi lehetővé az interneten keresztül történő keresést... közvetít a vadászvendégek és a vadászterületek között.

További információ:

http://huntingpress.eu/okos_terkep

Csak rá kell kattintani!

Felhívás!

A HUNTINGPRESS.EU magazinunk adatbázisát folyamatosan építjük. Az ingyenes szolgáltatásaink közé tartozik, hogy „okos listákat” készítsünk a vadászok tájékoztatására. Ezért kérjük azoknak az ügyvédeknek a jelentkezését, akik vadászati témákkal foglalkoznak, továbbá várjuk a szakértők, az igazságügyi szakértők, a vadkárbecslők adatainak, elérhetőségének elküldését is.

Reméljük, hogy partnereink lesznek a fegyverjavítók, fegyvermesterek, a késesek, a preparátorok, a vadászkutyások (az utánkeresést vállaló vérebesek, hajtókutyások és apportírozó kutyások), a közreműködést vállaló vadász-kürtösök, kürtegyüttesek és gyűjtjük a tenyésztelepek, vadaskertek adatait, valamint a vadhús átvevőhelyek nyitva tartásáról szóló információkat.

Nem kizárólag link-gyűjteményt kívánunk összeállítani és közzétenni, ezért nevet, postacímét, telefonszámokat, e-mail címet kérünk eljuttatni az info@huntingpress.eu címünkre.

MOST MEGMUTATHATJA!

Készítsen olyan vadász-videókat, amit megosztana másokkal is!

A felvételt küldje el az info@vadaszlap.hu e-mail címre vagy juttassa el CD-n, illetve DVD-n szerkesztőségünkbe és mi – a szerzői jogok tiszteletben tartásával – feltesszük a www.vadaszlap-online.hu honlapunkra.

Bármi lehet téma: hazai vagy külföldi vadászat, vadászbál, vadásznap, egy-egy vadászat humoros, vicces jelenete, vagy egy vadásszá avatás meghitt pillanata is.

Minden hónap utolsó csütörtökén értékeljük a beküldött etűdöket. Az adott hónapban a három legnézettebb videó beküldőjét egy fotós-videós szakmai táborban látjuk vendégül, ahol neves szakemberekkel konzultálhatnak az alkotók.

Különleges agancsok versenye

A 2011/12-es vadászidényben zsákmányolt őz-, szarvas- és dämtrófeák indulhatnak a különleges agancsok versenyén. Nem kell mást tenni, mint a különleges (rendellenes fejlődésű) agancsot szemből és két oldalról lefényképezni, majd digitális formában vagy papírképként elküldeni szerkesztőségünknek.

Kísérőként kérjük hozzátenni:

- 1.) az elejtés helyét, idejét,
- 2.) az agancs tömegét (súlyát), valamint
- 3.) az elejtő nevét, ha ezzel az elejtő egyetért

A beküldött fotókat folyamatosan megjelentetjük a www.huntingpress.eu vadászati információs magazinunk „különleges agancsok” rovatában, ahol a látogatók szavazhatnak is a sorszámozott agancsokra.

2011 legérdekesebb őz-, szarvas-, és dämagancsának végső sorrendjét – figyelemmel a látogatók szavazatára – szerkesztőségünk fogja eldönteni és az első három helyezettet pedig díjazni.

A különleges agancsok versenyét – terveink szerint – ezentúl minden esztendőben kiírjuk és a díjakat a FeHoVa-n adjuk át. 2013-ban pedig a FeHoVa-n kiállítást is szervezünk.

A postacímünk: 1031 Budapest, Rozália u. 59/a.
Az e-mail címünk: info@huntingpress.eu

id. dr. Szíjj József (1932-2011)

Hosszas betegség után 2011. december 3-án elhunyt id. dr. Szíjj József. Április 3-án töltötte volna be a 80. életévét. Akik ismerték, úgy ismerték, hogy őszinte, kemény ember volt, nem tudott hajbókolni, dörögölözni, s ez meghatározta gazdag életpályáját. Szolnokon született, ott

érettségizett, majd 1956-ban szerzett diplomát a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen. Jó ideig úgy tűnt, hogy a tudományos életben fog a tudása érvényesülni, az alma materében lett tanársegéd, majd egyetemi adjunktus. Állatélettant, állategészségtant és anatómiát tanított. De nem csak tanított, tanult is, az agrárdiploma mellé erdészeti képesítést is szerzett. Részben az erdő szeretete, részben a vonzódása a vadászathoz indította el, hogy 1968-ban megpályázza a Gödöllői Állami Erdő és Vadgazdaság igazgatói székét. A telki

és gödöllői vadgazdaságok összevonásáig, 1976-ig volt igazgató, ez idő alatt épült meg Isaszegen az ország első vaddisznós-kertje és lehetett dicsekedni az erdő és vadgazdaság eredményeivel. Bár több kedvező ajánlatot kapott, a mezőhéki állami gazdaságot választotta, ahol 1984-ig igazgatószkodott. Dr. Holdas Sándor, a Fővárosi Állat és Növénykert főigazgatója benne látta az utódját, és a nyugdíjazása után dr. Szíjj József igazgatóhelyettesből főigazgató lett. 1994-ben innen vonult nyugdíjba. Még egy darabig tanácsadó volt, segítette néhány alapítvány munkálkodását, majd teljes mértékben visszavonult a közélettől, a családi kapcsolatok lettek számára fontosak, és a vadászat, valamint a horgászat megmaradt kedvenc hobbijainak. A 60-as, 70-es évek nagy generációjához tartozott. Iyenkor, amikor egy „nagy öreg” eltávozik közülünk, óhatatlanul feltesszük a kérdést, mi maradt utána? Nos, id. dr. Szíjj József életében sok mindent alkotott, nagy kár, hogy – hiába unszolták – nem írta meg a történeteit.

-CSS-

Pécseli Zoltán (1967-2011)

1967. november 25-én született Kaposváron. Gyermekkorát és általános iskolás éveit a Somogy megyei kis faluban, Törökkoppányban töltötte. Már ekkor rendszeresen járta az erdőt vadász édesapjával, általa szerette meg a természetet, ismerte meg a vadászat rejtelmeit, szépségeit. Tagja lett a bedegkéri, majd a koppányi Ijász Vadásztársaságnak, melyet második családjának érzett. Édesapja halála után nem csak fegyvereit örökölte meg, hanem azt a kis házat is Koppányban, melyet nagy szeretettel, saját kezével csinosított, és szinte minden szabad-

idejét ott töltötte. Ez volt az ő vadászháza, trófeáinak múzeuma. Az ő biztatására, támogatásával, segítségével lehettem én is vadász. Az együtt töltött csekély két és fél év alatt együtt vadásztunk zergére és mormotára, kiskakasra a tiroli hegyekben, őzbakra és vaddisznóra a somogyi vidékeken és a Zempléni-hegységben. Első és egyetlen szalonkája elejtésének is tanúja lehettem 2011 márciusában. Ekkor már beteg volt. A kegyetlen kór sem szegte kedvét és akaraterejét, halála előtt 3 hónappal még a hegyeket jártuk, valamint ebben az időszakban lőtte gyöngyfogas bakját. Ez volt az utolsó vadászata itt a Földön. 2011. augusztus 11-én az örök vadászmezőkre távozott. November 25-én lett volna 44 éves. Emléke örökké a szívemben él.

November 25-én lett volna 44 éves. Emléke örökké a szívemben él.

Czékus Marianna

**Emléküket
kegyelettel megőrizzük.**

HOLDNAPTÁR JANUÁR 31 nap

A hó napja	A hét napja	A nap névnapja	Nap		Hold	
			kel (h.min)	nyugszik (h.min)	kel (h.min)	nyugszik (h.min)
1.	V	Újév	07.31	16.03	11.00	--- ☽
2.	H	Ábel	07.31	16.03	11.23	00.53
3.	K	Genovéva	07.31	16.04	11.49	01.55
4.	Sze	Titusz	07.31	16.05	12.20	02.58
5.	Cs	Simon	07.31	16.07	12.57	03.58
6.	P	Boldizsár	07.31	16.08	13.42	04.56
7.	Szo	Attila	07.31	16.09	14.35	05.49
8.	V	Gyöngyvér	07.30	16.10	15.35	06.35
9.	H	Marcell	07.30	16.11	16.42	07.16 ☉
10.	K	Melánia	07.30	16.12	17.53	07.50
11.	Sze	Ágota	07.29	16.14	19.05	08.20
12.	Cs	Ernő	07.29	16.15	20.19	08.46
13.	P	Veronika	07.28	16.16	21.33	09.11
14.	Szo	Bódog	07.28	16.17	22.48	09.36
15.	V	Lóránt	07.27	16.19	--- ☽	10.02
16.	H	Gusztáv	07.27	16.20	00.03	10.31 ☾
17.	K	Antal	07.26	16.21	01.19	11.04
18.	Sze	Piroska	07.25	16.23	02.34	11.45
19.	Cs	Sára	07.24	16.24	03.45	12.34
20.	P	Fábián	07.24	16.26	04.49	13.33
21.	Szo	Ágnes	07.23	16.27	05.42	14.40
22.	V	Vince	07.22	16.29	06.26	15.51
23.	H	Zelma	07.21	16.30	07.02	17.03 ●
24.	K	Bertram	07.20	16.32	07.32	18.14
25.	Sze	Pál	07.19	16.33	07.57	19.23
26.	Cs	Vanda	07.18	16.35	08.20	20.29
27.	P	Angelika	07.17	16.36	08.42	21.34
28.	Szo	Károly	07.16	16.38	09.03	22.38
29.	V	Adél	07.14	16.39	09.26	23.41
30.	H	Martina	07.13	16.41	09.51	--- ☽
31.	K	Marcella	07.12	16.42	10.20	00.43 ☽

MIRE SZABAD VADÁSZNI?

Januárban:
hibás agancsú gímszarvasbikára és tarvadra – hibás agancsú dámbikára és tarvadra – őzsutára és gidára – muflonra – vaddisznóra – mezei nyúlra – üregi nyúlra – fácánkakasra – vetési lúdra – nagy lilikre – tőkésrécére – szárcsára – kerkerécére – balkáni gerlére – rókára – pézsmapocokra – nyestkutyára – mosómedvére – házi görényre – nyestre – borzra – aranykakó – dolmányos varjúra – szarkára – szajkóra

A fácántyúk kibocsátás esetében vadászható. Vetési lúdból és nagyililikből naponta, személyenként összesen legfeljebb 4 egyed ejthető el. Természetes tőkés-, csörgő-, és kerkerécéből, szárcsából naponta, személyenként összesen legfeljebb 8 egyed ejthető el. Tenyésztett tőkésréce tilalmi időben is napi terítékkorlátozás nélkül lőhető.

Nyerjen egy quadot!

Már nem illusztráció! A felvételen látható Keeway 300-as, négykerék-meghajtású, automata sebváltós, felezős quad az előfizetői sorsolás nyeresége. Már teszteljük, a próbautak eredményéről részletesen a következő számunkban olvashatnak. Adjon esélyt a szerencséjének, csak annyit kell tennie, hogy 2012. február 19-ig előfizet a lapunkra... az egész éves előfizetés díja 9 ezer forint... és a FeHoVa utolsó napján a színpadon 14 órákor sorra kerülő sorsolás után a nyertes a közel egy millió forintos Keeway 300-as quad nyergébe pattanhat. Természetesen valamennyi előfizetőnk neve játszik, bárki nyerhet. Akik a standunkon fizetnek elő a FeHoVa-n, dupla eséllyel indulnak. Mit kockáztat?

Foto: Somfalvi Ervin

Fekete István emlékmű

Ünnepélyes keretek között felavatták Fekete István emlékművét november 19-én, Mosonmagyaróváron, az Ujhelyi utcában. Fittler Ottó alkotását Láng Ágostonné leplezte le. Az eseményről készült képek honlapunk archívumában megtekinthetők.

Vadkísérő jegyek forgalmazása

2011. december 1-től a nagyvad vadkísérő jegyet, illetve az apróvad gyűjtőigazolást Bács-Kiskun megyében a vadászkamara forgalmazza. A vadkísérő jegy darabonkénti ára 200, az apróvad gyűjtőigazolása 100 forint, amelyet számla ellenében készpénzért lehet az irodában megvásárolni.

Új vezetőket kaptak a somogyi vadászok

A táblabíróság megsemmisítette a Somogy megyei Vadászok Szövetségének egy évvel ezelőtti közgyűlésén született határozatait, ezért új vezetőséget és elnököt kellett választania a közgyűlésnek. Az elnöki tisztet ezentúl Berend Ferenc, a Gyótai Vadásztársaság elnöke töltheti be.

A rendkívüli tisztújító közgyűlésen a 48 tagszervezetből – vadászegyesületek, földtulajdonosi közösségek, bérvadászok – 42 képviseltette magát. Az elnökség további tagjai: Meiszterics János, (Tapsonyi Vt. elnöke), Tavasz József, (Csehi-Imrédi Vt. elnöke), Farkas Ferenc, (kisbárapáti Béke Vt. elnöke) és Kemenszky Péter, a somogyi vadászkamara titkára.

Hivatalosan is vadászati múzeum lesz a Grassalkovich-kastély

A kormány döntése alapján kiemelt beruházás a hatvani kastély felújítása.

Társadalmi, turisztikai, fejlesztéspolitikai és örökségvédelmi szempontból is kiemelten közérdekű céljaira tekintettel, az ingatlant versenyztetés nélkül adják át a Magyar Vadászati Múzeum Beruházó Non-profit Közhasznú Kft. kezelésébe.

A névhasználat engedélyezéséről már elkezdtek az egyeztető-tárgyalásokat a Magyar Tudományos Akadémiával, hogy a Heves megyei hatvani múzeum hivatalos elnevezése Széchenyi Zsigmond Kárpátmedencei Magyar Vadászati Múzeum legyen.

Csak a szépre emlékezünk

A budapesti, 1971-es Vadászati Világkiállítás negyvenedik évfordulója alkalmából az MTA Erdészeti Bizottsága és az OMVK Kulturális Bizottsága tudományos emlékülést tartott a Vajdahunyadvárban, a Mezőgazdasági Múzeumban november 11-én.

Dr. Semjén Zsolt, az OMVV elnöke – és egyben a tudományos tanácskozás elnökségének tagja – beszédében méltatta az esemény jelentőségét és ismertette a teljes felújítással járó hatvani Grassalkovich kastélyban létesülő Vadászati Múzeum terveit, valamint a munka „menetrendjét”. Az OMVV elnöke ezt követően Zilai János bédai fővadászt Nemzeti Vadászrenddel tüntette ki. Dr. Tóth Sándor előadásában a világkiállítás szakmai, tudományos és nemzetközi előkészítéséről és szervezéséről szólt, dr. Galamb Gábor az akkori nagyvadgazdálkodásról, dr. Rakonczay Zoltán pedig a világkiállítást megelőző évtizedek természetvédelmi törekvéseit ismertette.

Ezzel a kortársaknak és magának a példátlan rendezvény tevékeny „tanúinak” a sora az emlékülésen el is fogyott. A többi fiatalabb előadó zömében a már más konferenciákon és szakmai fórumokon „visszaköszönő” megállapításait, kutatási eredményeit osztotta meg a türelmes hallgatósággal. Hazai vadgazdálkodásunk eme nem könnyű négy évtizedének taglalása után – a teljesség igénye nélkül – nem is annyira a múltra emlékeztek, hanem a jelen gondjait ecsetelték. Többen részletesen elemezték a korabeli és az azt követő időszakot, összehasonlítva a legendás 70-es évek vadgazdálkodási eredményeit az ismert maiakkal. A téma azonban minden túlzás nélkül „lerágott csont”, mert míg a nagyvadfajok esetében a túlzaporodással jár, és szűnni nem akaró közismert gondok a jellemzők, addig az apróvad egyértelműen és vitathatatlanul leépül. Történik ez annak ellenére, hogy az eredménytelen rehabilitációs „kísérletek” hihetetlenül sokba kerültek. Több előadó is kiemelte a hazai vadászati kultúra és a tudomány fejlődését, valamint az akkor még nem létezett, de az elmúlt évtizedekben teret nyert civil szerveződések – VKE, SCI – szerepvállalását.

Ezzel a kortársaknak és magának a példátlan rendezvény tevékeny „tanúinak” a sora az emlékülésen el is fogyott. A többi fiatalabb előadó zömében a már más konferenciákon és szakmai fórumokon „visszaköszönő” megállapításait, kutatási eredményeit osztotta meg a türelmes hallgatósággal. Hazai vadgazdálkodásunk eme nem könnyű négy évtizedének taglalása után – a teljesség igénye nélkül – nem is annyira a múltra emlékeztek, hanem a jelen gondjait ecsetelték. Többen részletesen elemezték a korabeli és az azt követő időszakot, összehasonlítva a legendás 70-es évek vadgazdálkodási eredményeit az ismert maiakkal. A téma azonban minden túlzás nélkül „lerágott csont”, mert míg a nagyvadfajok esetében a túlzaporodással jár, és szűnni nem akaró közismert gondok a jellemzők, addig az apróvad egyértelműen és vitathatatlanul leépül. Történik ez annak ellenére, hogy az eredménytelen rehabilitációs „kísérletek” hihetetlenül sokba kerültek. Több előadó is kiemelte a hazai vadászati kultúra és a tudomány fejlődését, valamint az akkor még nem létezett, de az elmúlt évtizedekben teret nyert civil szerveződések – VKE, SCI – szerepvállalását.

Dr. Semjén Zsolt nemzeti vadászrenddel tüntette ki Zilai János bédai fővadászt

Foto: Farkas Bertram

XI. Tatai Vadlúd Sokadalom

Foto: Kovács Attila – MTI

November 25-26-án, immár tizenegyedik alkalommal invitálták a tatai Öreg-tó partjára a természetkedvelőket, a madárbarátokat, a hazai és a külföldi madarászokat az országos természetvédelmi fesztiválra.

Az Öreg-tó az ország egyik legrégebbi mesterséges halastava, amely kiemelt fontosságú vízi élőhely. Ennek partjára várta az érdeklődőket az MME Komárom-Esztergom megyei csoportja a Száz Völgy Természetvédelmi Egyesülettel és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal közösen szervezett rendezvényre. Az őszi vonuláskor ugyanis a tó vonzáskörzetében olykor 20 ezernél is több vadliba tartózkodhat, és ez olyan fantasztikus látványt nyújt a természetkedvelőknek, amely méltán teszi világszerte híressé a tavat.

Tata a természeti értékek megőrzéséért kifejtett tevékenységéért 2010-ben elnyerte a „Biodiverzitás Fővárosa” kitüntető címet.

Tata a természeti értékek megőrzéséért kifejtett tevékenységéért 2010-ben elnyerte a „Biodiverzitás Fővárosa” kitüntető címet.

Első Székelyföldi Vadásznapiok

November 12-én felharsant a vadászkiállítás a csikdánfalvi fenyvesek aljában, seregszemlére híva Székelyföld vadászait. Jöttek is szép számmal Szent Hubertus követői, ebben a vidékünkön régóta feledésbe merült vadászszokadalomba. Az izléseken berendezett csarnokba a szervezők beloptak egy cseppet az erdő vadvilágának varázsából, sikeresen ötvözve a zsákmányszerzés örömeivel – legyen az döbbenő puskaelődéssel, vagy hangtalanul kattánó fényképezőgéppel – és a vadászat hasznának bemutatásával.

Az érdeklődők a standok előtt sétálva kapitális szarvas- és őzágancsok, nehezen zsákmányolható zergekampók, érmes farkas-trófeák, a rejtélyes sikekfajd vagy a puskaelődé bevért vérméde elejtésének történetét hallgathatták meg. Emellett pedig megcsodálhatták a művészi ízléssel készített vadászfotókat és a székelyföldi vadászok elhivatottságának, szenvedélyének bizonyítékait is.

A rendezvényen volt vadászkiállítás és szarvasbögés bemutató, valamint utolérhetetlen ízeket produkáló főzőverseny is. A vadásztársaságok ideális hangulatát legjobban idéző pillanatot a fortyogó üstöt körülálló, cigányzenére békésen mulató vadásztársak adták vissza.

Az I. Székelyföldi Vadásznapiokat hagyományteremtő szándékkal szervezték. Kitekintésnek a nagyvilág vadászélete felé, útkeresésnek a vadászattal, vadgazdálkodással, vadászturizmussal foglalkozók számára.

Veress Csaba

Oszták vadászszervező, széles klienskörrel keres gímszarvas, vad-disznó, valamint muflonállományban gazdag vadászterületet egész Magyarország területén. Vadászati lehetőséget apróvadás és nagyvadás hajtóvadászaton, valamint bérleti lehetőséget egész-, vagy részleges vadászterületre az oszták határhoz közeli területen. Vadásztársasági tagság is szóba jöhet.

**Ajánlatokat e-mailben:
prassl.gmbh@aon.at**

Mikor – Mi – Mennyiért?

Golyós löszerek árai

Márka	Kaliber	Lövedék tömeg (gr.)(Ft/db)	Ár
Norma Oryx	243 Win.	6,5	680
Sako Gamehead	243 Win.	5,8	280
RWS DK	6,5x57 R	9,1	970
Sellier&Bellot HPC	7x57	10,2	420
RWS KS	7x57 R	10,5	883
Blaser CDP	7x64	10	875
Sellier&Bellot SPCE	7x64	11,2	365
Norma Vulkan	7x64	11	690
Sako Super Hammerhead	7x64	11	430
Norma Oryx	7x65 R	10,1	680
Norma Vulkan	7x65 R	11	615
Norma Oryx	308 Win	11,7	740
Sako Super Hammerhead	308 Win	11,7	503
Blaser CDP	.30-06	10,7	813
Sellier&Bellot HPC Torpedo	.30-06	11,7	465
Sellier&Bellot FMJ	.30-06	11,7	340
Norma Oryx	.30-06	11,7	770
Norma Vulkan	.30-06	11,7	710
Remington AccuTip Boat Tail	.30-06	11,7	625
RWS EVO	.30-06	11,9	850
Sako Super Hammerhead	.30-06	11,7	498
RWS EVO	300 WSM	11,7	1190
Blaser CDP	300 Win. Mag.	10,7	890
Sako Hammerhead	300 Win. Mag.	14,3	755
Norma Oryx	300 Win. Mag.	11,7	900
Hornady	338 Win.	14,58	675
Norma Oryx	8x57 JRS	12,7	650
Blaser CDP	8x57 JS	12,7	1050
Sellier&Bellot SPCE	8x57 JS	12,7	436
Blaser CDP	8x68 S	12,7	1000
RWS EVO	8x68 S	13	1200
Blaser CDP	9,3x62	18,5	850
Norma Oryx	9,3x62	18,5	900
RWS EVO Silver	9,3x62	11,9	1610

Nyereséges esztendő

Várhatóan 100 millió forintot megközelítő, adózás előtti nyereséggel zárja az idei évet a 30 esztendőes Öreglaki Vadfeldolgozó Kft. Az évente 1400 tonna vadhúst feldolgozó, 1 milliárd forint árbevételű és ezzel az ország legnagyobb vadfeldolgozójának számító öreglaki vállalat vásárolja fel az országban elejtett nagyvad 20-22 százalékát.

Mivel több kis magánvállalkozás a külföldi feldolgozók számára felvásárolja a magyar áruhalpot, a hat állami erdőgazdaságból álló tulajdonosi kör 2010-ben úgy döntött, hogy megemelik az átvételi árakat. Ennek köszönhetően, a felvásárolt vad mennyisége nőtt, ami lehetővé tette az öreglaki vállalkozás kapacitásának 100 százalékos kihasználását.

Nem hagyjuk feledni

Bársony István (1855-1928) születésének 156. évfordulója alkalmából, november 15-én tisztelői, olvasói és emlékének hű ápolói márványtáblát avattak Budapesten, a VIII. kerületi Népszínház utca 18. számú ház falán. A márványtáblát lelkes támogatóként Pap Lajos, szentendrei vadász-köszobrász készítette.

Ebben a házban élt és alkotott a páratlan tehetségű író, publicista, a Hubertus Vadászati Védegylet tiszteletbeli elnöke, a jeles vadász és közéleti személyiség.

Emlékbeszédében az író korának hangulatát idézte fel a ház belső udvarán dr. Csiák Gyula, a Bársony István Alapítvány elnöke. Bársony korának és a főváros irodalmi életének egyik legnépszerűbb alakja volt, akit az idillikus magyar táj, a haza természeti kincseinek első „felfedezőjeként”, és a szépirodalomban utánozhatatlan megörökítőjeként tisztelték kortársai - és méltán tisztelhetünk ma is.

Kemenes Miklós, a Fővárosi és Pest megyei vadászkamara képviselője a jeles vadász hatalmas szellemi hagyatékáról emlékezett. Az ünnepségen munkatársaival együtt vett részt Sánta Péterné, a kerület alpolgármestere, a Bársony István Fotó Klub tagjai, valamint az alapítvánnyal közös társszervezőként a Vadász Könyv Klub Egyesület vezetősége és tagsága. Az emlékezés és kegyelet koszorújának elhelyezése után a résztvevők a közeli Józsefvárosi Galériában rendezett emlékülésen vettek részt. Az író emlékének az alapítvánnyal közösen végzett ápolásáról a Vadász Könyv Klub elnöke számolt be. **-hy-**

Hubertus nap határon innen és túl

Lassan egy évtizede, hogy a baranyai és a horvátországi, eszéki vadászok együtt ünneplik Szent Hubertus napját.

2011-ben az eszéki vadászszövetséget bízták meg az Országos Hubertus Nap szervezésével. A házigazdák remek helyszínt találtak a november 4-én tartott rendezvénynek, az Eszéktől délre fekvő Dakóvóban. Hazánkat a Baranya megyei kamara küldöttei képviselték, élükön Dr. Bodnár József elnökkel és Gondos Gyula titkárral.

Egy héttel később, november 11-én, Hetvehelyen ünnepeltek közösen a vadászok. A Nyugat-Mecsek völgyében meghúzódó kis falu immár másodízben ad otthont vadászünnepnek, a község korábban már a megyei vadásznapi házigazdája is volt. Az este hat órakor kezdődő szentmise után Ronta László, Egri József és Szilárdi Ferenc esperesek celebrálták a Baranya Vadászok Egyesületének közreműködésével. A szentmise után mintegy száz meghívott vadász foglalt helyet a falu sportcsarnokában, ahol Dr. Bodnár József köszöntötte a meghívottakat.

A köszöntő után Ács István, a megyei kamara alelnöke átadta a Baranyai Vadászkamara által alapított Hivatásos Vadász Érdemérem kitüntetésekét. Idén ketten, Dombos Béla, a Dél-Zselic Vadásztársaság hivatásos vadásza és Szilágyi Gábor, a Kelet-Mecsek Vadásztársaság hivatásos vadásza vehették át a kitüntetést.

Agyaki G.

Vérebverseny Lengyelországban

2011 novemberében hatodik alkalommal rendezték meg a Benedikt Gierszewski-ről elnevezett emlékversenyt, akinek köszönhető a lengyel véreb szövetség megalakítása. A helyszín az idén is Kluczborg környéke volt. A kijelölt magyar vérebvezető Vajda Csaba, akiről tudjuk, hogy évek óta nagyon sok időt, energiát, és nem utolsó sorban pénzt áldozott azért, hogy a most 4 éves Judy bajor szukájából nagyszerű munkakutya legyen. Magyar részről én voltam bíró.

November 11-én, az esti órákban értünk a helyszínre, ahol nagy tapssal fogadták a magyar csapatot. Másnap a kiadós reggelit követően elindult a konvoj a megnyitó színhelyére, egy erdei tisztásra. Hét vérebes sorakozott fel, mindannyian izgatottan várták a köszöntő elhangzása utáni sorsolást. A magyar vérebek közül cseh, szlovák, és természetesen lengyel kutya várakozott a sorára. Csabának a négyes számú munka jutott, amiről megtudtuk, hogy egy előző reggeli bikasebzés. A kiválóan karbantartott erdei utakon hamar a helyszínre értünk. Az ottani rendszer szerint minden vérebest a saját nemzetének bírója bírálja, így az egész munkáról hitelesen be tudok számolni. A rálövés helyének megvizsgálása után Csaba szabályosan jelentette, hogy láblövést állapított meg, mivel csöves csontot és csontvelőt talált. A sebzett szarvast előző nap egy helyi kutya már pár száz méteren át kereste, de feladta. Bár a vérzés nagyon hamar megszűnt, Judy ment tovább. Csaba szerint jól ment a véreb, amit igazolt is azzal, hogy amikor visszamentünk az utolsó vérhez, onnan kezdve, ugyanazon a nyomon jöttünk újra. Hamarosan találtunk egy csepp vért. De jól jön ez ilyenkor! Aztán párszáz méter után újabb csepp vér. Ilyenkor gyorsan helyreáll ám a hangulati barométer!

Később sokáig semmi, majd egy dagonya közelében Judy magasan hordta az orrát, amivel jelezte, hogy valami volt előttünk. Csaba lecsatolta a nyakörvet, és a véreb eltűnt a szemünk elől. Csak annyit tudtunk megállapítani, hogy zavaros a dagonya. Valószínűleg előlünk menekült el valami onnan, de nem tudtuk, hogy mi az. Ha egészséges vad, akkor a vérebnek nem szabad hajtani, ott kell hagynia. Ezt tette Judy is. Hála a modern technikának, a GPS mutatta, hogy csak pár száz métert ment utána. Ez nem hiba. Kis pihenő, és gyerünk tovább. Hamarosan ismét vért mutatott nekünk a kis kormos képű, és még jobban belefeküdt a vezetékbe. Látszott: meg akarja fogni! Másfél kilométer megtétele után Csaba újra engedélyt kért a csatolásra. Judy most úgy tűnt el, hogy szinte csak úgy porzott. Újra a technika segített rajtunk, mert megmutatta, hogy a véreb hallótávolságon kívül, de egyhelyben van. Tehát állítja a bikát. Jó időbe telt, míg az ugatást meghallottuk, de sajnos mást is. A véreb és a bika nagyon közel voltak egy nagy forgalmú úthoz. A bika vérebestől lassan, de mégis folyamatosan távolodott. Látták többször is, de a kíséző (Csabának nem volt puskája) a véreb veszélyeztetése miatt nem mert löni. Nemsokára megfordultak, ahol újra az útnak vették az irányt. Láttam, ahogy kilépett a bika az útra, négy autó csikorogva fékezett. Még időben tudtam Csabának szólni, hogy fogja meg Judyt. Ezután folytatás az út másik feléről. Újra hajsza, és a bika újra átment az úton. Itt sikerült megállítania Judynak. Izgatottan vártuk a kegyelemlovás eldördülését, ami hamarosan meg is kezdődött. Azért írom így, mert az ötödik lövés volt a végleges. Nagy kő esett le a szívünkről. Megkönnyebbülve, boldogan adtam át a töretet. Az egyik fiatal lengyel kíséző elsírta magát, hogy ő még ilyet nem látott, és el sem tudta képzelni, hogy van ilyen munka. Elnézést kért, mi pedig elnéztük neki. A GPS 4,8 km vezeték munkát és 5,2 km hajszát regisztrált. Judy hiába kapott maximális pontot, mivel egy lengyel kutya 1 km vezeték munkára, 500 méteres hajszára is azt kapott. A lengyel rendszer szerint kellett értékelni, náluk ilyen esetben mindig a fiatalabb kutya van előnyben. Így a két és fél éves lengyel véreb mögött a miénk a második helyen végzett. Este, vacsora után Csaba meghívott minket egy lengyel vodkára. Ittünk egyet, de csak egyet, és csak Judyra.

Zilai János

- 15,32 kilogramm agancssúlyú gímszarvas bikát ejtettek el a zalai erdőben, és 12 kilogrammot meghaladó agancssúly felett további hat került terítékre. (11. 17.)
  - A magyarság ősi, szimbolikus madara, a sokak által turulmadárként ismert kerecsensólyom védelmének szigorításáról döntöttek a norvégiai Bergenben, a vándorló, vadon élő állatfajok védelméről szóló nemzetközi egyezmény (CMS) tagállamainak 10. konferenciáján. (11. 28.)
  - Erdésztanulókat avattak Szegeden, a Kárász utcában november 22-én. A Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskola diákjai a sokéves hagyománynak megfelelően vadnak, hajtóknak, vadászoknak öltözve egy vadászatot játszottak el a városban. Videó a honlapunkon! (11. 24.)
  - „Asszonyvadászat” volt november végén a Füzesgyarmati Vadásztársaságnál. Minden esztendőben egy alkalommal a hölgyek is belekóstolhatnak a vadászat csodálatos világába. (11. 28.)
  - A peres ügyek nagy száma mutatja, hogy szükség lenne a vadászati törvény módosítására – derült ki az Országgyűlés mezőgazdasági bizottságának albizottsági ülésén. Az ülésen az Ősi-Sárrét Vadásztársaság ügyét elemezték. (11. 24.)
  - Vadászok buktattak le egy rapsicot a cecei erdő mellett. A férfi fegyvereket rejtgetett az erdőben. (11. 25.)
  - Jelentősen nőtt az utóbbi időben a vad és gépjármű ütközések száma Vas megyében; a szakemberek az idej esetek számát legalább kétszázra becsülik. (11. 22.)
  - Ausztriában mutatta be hazánk vadászturisztikai kínálatát a Magyar Turizmus Zrt. öt állami erdőgazdaság összefogásával november 22-én. (11. 25.)
  - Három vaddisznót ejtettek el november 20-án a zsolnai Hubertus vadászegyesület tagjai a szlovákiai Zsolna Hájik lakótelepen. A területen az utóbbi időben elszaporodtak a vaddisznók. (11. 21.)
  - Az érvényben lévő világcsúcsnál jobb eredménnyel, 704,2 körrel nyerte meg Sidi Péter a légpuskások versenyét a Mórton rendezett légfegyveres országos bajnokságon. (11. 28.)
- A vadászjegyek érvényesítésének időpontjait – ahogy a megyéktől megtudjuk – a huntingpress.eu honlapon közöljük.**

Az év madara:

ROVATVEZETŐ:
ÉLEK SZILVIA
elekszilvi@vadaszlap.hu

az egerészölyv

Az év madara

1979. Gyurgyalag	1996. Vörösbegy
1980. Fehér gólya	1997. Harkály
1981. Fehér gólya	1998. Harkály
1982. Fecske	1999. Fehér gólya
1983. Fecske	2000. Kerecsensólyom
1984. Cinege	2001. Bíbic
1985. Gyöngybagoly	2002. Sárgarigó
1986. Túzok	2003. Pacsirta
1987. Fogoly	2004. Rozsdafarkúak
1988. Kuvik	2005. Parlagi sas
1989. Búbosbanka	2006. Tövisszúró gébics
1990. Búbosbanka	2007. Mezei veréb
1991. Szalakóta	2008. Kanalgém
1992. Vörös vércse	2009. Kékvércse és a vetési varjú
1993. Barátposzáta	2010. Fecske
1994. Fehér gólya	2011. Széncinege
1995. Fülemüle	2012. Egerészölyv

A széncinege után a 2012-es év az egerészölyvé lesz.

1979 óta választja meg minden évben az „Év madarát” a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület. Az elmúlt hónapokban az interneten lehetett szavazni. Összesen 11 165 voks érkezett a kiválasztott három fajra, a második helyen - alig több mint 180 szavazattal lemaradva - a feketerigó „végzett”, de sokan javasolták a vörös vércsét is.

Az egerészölyv hazánkban sík- és hegyvidéken egyaránt megtalálható ragadozó madár. Gyakran látni a nyílt mezők és erdőszélek felett vitorlázni, ilyenkor szárnya enyhe „V” alakban felfelé hajlik. Az olyan területeket kedveli, ahol váltakoznak az erdők és mezők, a rétek és szántóföldek.

Amint neve is utal rá, előszeretettel vadászik egerekre, pockokra és más rágcsálókra. Zsákmányállatai egész évben rendelkezésre állnak, ezért hazánkban állandó madár, sőt állománya télen fel is dúsul a hozzánk északról érkező példányokkal. Az egerészölyveket gyakran látni forgalmasabb utak, autópályák mellett a szalagkorlátokon, vadkerítések tartóoszlopain ülni, így kémleli a környéket, és az alkalmas pillanatban lecsap a zsákmányára. Gyenge lábával és rövid karmaival az egerészölyv elsősorban kistestű állatokra vadászik, legfeljebb mókus méretig, de megfogja a sérült, legyengült fácánt, foglyot és rendszeresen fogyaszt elhullott állatokat is. Táplálékbőség esetén főként pockokat fog, de gyíkokat, kígyókat, madárfiókákat és rovarokat is eszik.

Jó alkalmazkodó képességű madár. Azokban az években, amikor sok a mezei pock, több tojást rak, és több fiókat nevel. Fákra vagy sziklapárkányra gallyakból építi fészket. Általában az előző évi, maga építette fészket használja újra. Miután mindig kijavítja vagy megmagasítja, idővel fél méter magas, akár 80 centi átmérőjű „várak” is létrejöhetnek. Az egerészölyv költőterülete fölött nászrepülést mutat be, nagy magasságokban köröz és zuhanórepülésben száll alá. A költés alatt és a következő néhány napban a hím hordja a táplálékot a fészkekhez. Amikor a fiókák első fedőtollai kifejlődnek, mindkét szülő vadászni jár. A tojó kezdetben feldarabolja a zsákmányt és a falatokat a fiókák csőre elé tartja, később a szülők a táplálékot a fészkek szélére helyezik. Ha nem tudnak elegendő táplálékot szerezni, akkor hosszan tartó harc alakulhat ki a fiókák között, ami gyakran a leggyengébb pusztulásával végződik.

Körülbelül 40 nap után, általában június vége felé repülnek ki a fiókák. Az első hetekben az ágakon ülve, szüleik tovább etetik őket, ebben az időszakban hangos kiáltozással hívják fel magukra a figyelmet.

Augusztusban, a vonulás kezdetekor szétesik a család: a fiatal madarak kóborolnak, vagy délre vonulnak. A felnőttek Közép-Európában maradnak, és a költőterületükön veszleik át a telet.

Magyarországon védett, természetvédelmi értéke 10 ezer forint. Európában biztos állományú fajnak számít. Európa nagy részében, és hazánkban is a leggyakoribb ragadozó madárfaj, hazai állománya folyamatosan növekszik, becslések szerint mintegy 3000-5000 pár él Magyarországon.

Mese a három fáról

(Ismeretlen írótól)

Élt egyszer a dombtetőn három fa. Gyakran beszélgettek.

Az első fa egyszer így szólt:

- Belőlem kincsesláda lesz. Megtöltenek majd arannyal, ezüsttel és sok-sok drágakövel. Külsőmet is megfaragják, mindenki csodálni fogja szépségemet.

A második fa is elmondta vágyát:

- Belőlem hatalmas hajót fognak ácsolni az emberek, császárok, királyok fognak utazni rajtam, hogy bejárják a Föld minden zeg-zugát. Utasaim biztosan jól fognak érezni magukat rajtam.

A harmadik fa is beszélni kezdett:

- Szeretnék magasra megnőni, hogy az erdő legmagasabb fája legyek. Az emberek mindenhol látni fognak engem a dombon, én pedig arra fogok gondolni, hogy nagyon közel kerültem Istenhez és a mennyek országához. Minden időm legmagasabb fája lesz belőlem, az emberek örökké rám fognak emlékezni.

Elmúlt néhány év, jöttek a favágók. Megnézték az első fát, s az ember azt mondta:

- Ez a fa nagyon erős, az asztalos biztosan megveszi tőlem.

A második fánál is megszólalt egy favágó:

- Ez egy nagyon magas fa, a hajógyárban biztosan jó pénzt kapok érte.

A két fa álma úgy látszott, valóra válik.

Amikor a favágók a harmadik fához értek, ezt mondta az egyik favágó:

- Ez a fa nem tudom mire lesz jó. Kivágom és az anyagát elteszem.

A fa nagyon elszomorodott. Úgy érezte reményei szertefoszlottak.

Az első fából az asztalos egy jászolt készített. Betették egy istállóba és megtöltötték szénával. A második fából egy kis halászcsonak készült. A fa reményei, hogy császárok, királyok utaznak majd rajta, szertefoszlott.

A harmadik fából gerendákat készítettek és azokat egy sötét helyre rakták.

Sok év múlt el, és a fák már meg is feledkeztek álmaikról.

Egy napon egy asszony és egy férfi jött be az istállóba, ahol az asszony egy gyermeket hozott a világra, és a kisdedet a jászolba helyezte, amely az első fa anyagából készült. A fának eszébe jutott egykori álma, és rájött arra, hogy a világ legnagyobb kincsét őrzi.

Ismét elmúlt sok-sok év, amikor néhány ember beült a csónakba, amely a második fa anyagából készült. Az emberek közül az egyik fáradt volt, és elaludt. Nagy vihar tört ki. A csónak arra gondolt, képtelen lesz ellenállni a hullámoknak. De amikor az alvó embert társai felébresztették, felállt, a szél felé fordult és elkiáltotta magát: „Béke veled!” A vihar egyből elcsendesedett. A fa, amelyből a csónak készült, rádöbbsent arra, hogy rajta a királyok-királya utazik, aki képes még a legerősebb vihart is lecsendesíteni. Végül jött egy ember, akinek vállára tették a harmadik fa gerendáiból ácsolt keresztet. Terhét egy város utcáján vitte, ahol az emberek szidalmazták és gúnyolták. Amikor egy magaslatra értek, az embert felszögezték a keresztre, melyet azután felállítottak a dombtetőn.

A harmadik fa rádöbbsent, hogy álmai neki is valóra válnak, s erős maradt, magasan állt egy domb tetején, és nagyon közel került Istenhez, mert az Ő fiának testét hordta magán.

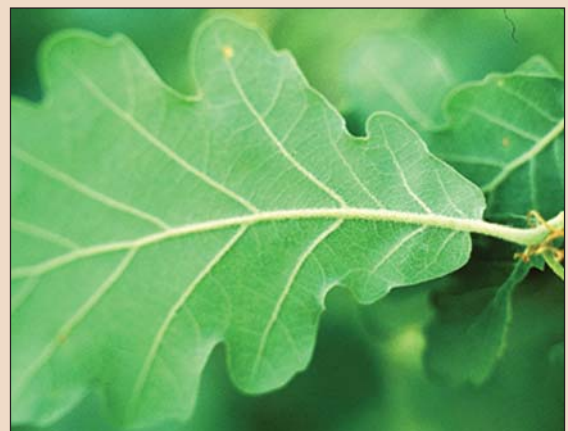
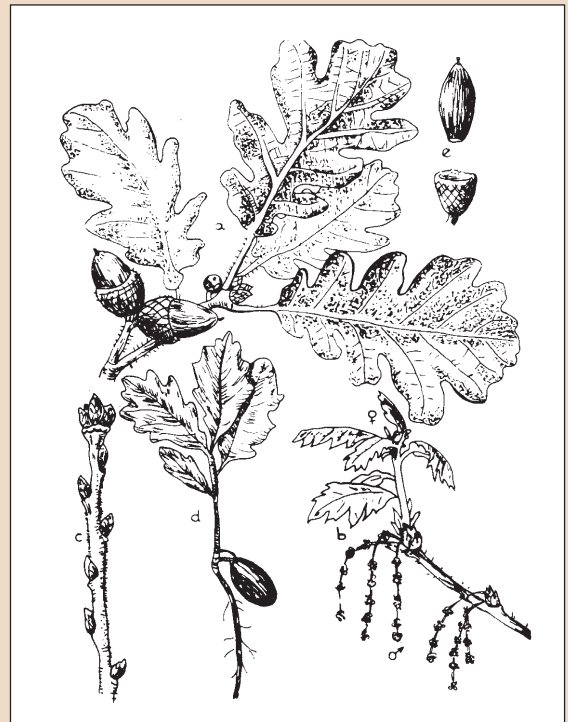
Amikor úgy látod, hogy a dolgok nem úgy alakultak, ahogyan Te azt elgondoltad, jusson eszedbe, hogy az Istennek tervei vannak veled. Ha hiszel benne, meg fog ajándékozni terveid megvalósulásával. Mindhárom fának az álmai valóra váltak, bár nem egészen úgy, ahogyan azt elképzelték.

Mi sem tudhatjuk, hogy Istennek milyen tervei vannak velünk, hisz az Ő útjai kifürkészhetetlenek, de biztosak lehetünk benne, ha azok megvalósulnak, akkor az álmaink is valóra válnak.

Molyhos tölgy (*Quercus pubescens*)

Közepes termetű fa, magassága ritkán haladja meg a 15 métert. Nevét a hajtásai és levelei molyhosszágáról kapta. Kérge keresztirányban is repedezik, morzsolható. Termése apró, okkersárga makk. Mivel makkja jó ízű, szívesen fogyasztják a rágcsálók és a nagyvad is, de nem csak az állatok eszik, emberi fogyasztásra is alkalmas. Növekedése igen lassú, általában 10-12 éves korától indul meg, viszont igen magas kort, 150-200 évet is elérhet. Termőhelyével szemben alkalmazkodó, még az igen sekély, száraz, mészköves, dolomitos, sziklakibúvásos dombéleken is jól megél. Fája tömött és görbesége miatt iparilag nehezen hasznosítható.

ELEGAN- CIA		A TERMÉSZET A VAD SZÁMÁRA ÉLŐHELY,	ÉPPHOGY							
USA- SZABVÁNY										
		ILYEN- KOR								
TAGOL SZÁMÁRA										
... BLUES BAND	MÉTERKI- LOGRAMM BÉCSI NAGYAPA									
			MUZZSI- KÁL					LAO-CE IZMUSA SZÉL- HÁMOS	FIÚ, GYEREK	MEG- VEHETŐ
IRÁNI									A-RA PÁRJA	
LOMB- TALAN									SULFUR	
		FELIDÉZ (LATI- NOSAN)								
DRESSZ	KIS SÜN- DISZNÓ SZÁNTÓ- ESZKÖZ				ÖTLET NEM ANNÁL					
		EVÉS NELKÜL POFON, NÉPIESEN				LE- CSAPOL				
SEGÉD- LELKÉSZ					...., RE, MI KIVÁLÓ, ELŐKELO					
ELÓTAG: VEGYI										
			GYOMAI NYOMDA MŰSOR- SZÓRÁS			CSENE- VÉSZ				
ILYEN HAMAR?	FORGAL- MI ADÓ MÁSHOVÁ PÁRTOL			ÉLELEM, NÉPIESEN SZÁJRA UTALÓ						
		VÖLGY, TÖBÖR HÁZIKÓ								
BÍRÓI PALÁST					A-TAT PÁRJA					
SZENT- SZÉK					SZULFÁT					
					A CINK VEGYJELE VALÓBAN MEM					
ALBÁN PÉNZ			ÍME			ÓKORI GERMÁN				
MAGASZ- TAL			BELSEJÉ- BE							
		BELÉPŐ- JEGY GÁZFÉLE								
JÉGBE HÜT	VERBUM FAJTÁJA CSÓNAK- HAJTÓ				AJTÓT BEZÁR KÁBÍTÓ- SZERFÉLE	LÁNGRA LOBBAN				
VÁSÁR- LÁS					ETELKA BECÉZÉSE ... ÉBRESZTŐ					
IRÁNYÁBA										
			FÜSTKÖD SZÉL- HÁRFA							
MUZZSI- KUSKÉPZŐ					NYUGAT, RÓVIDEN INDIÁN NÉP					
MI TÖBB										
		BURGO- NYAFAJTA	SÜRGETŐ SZÓCSKA TARTÓ			MAGYAR ŐSANYA				
AGYÓ, DRÁGÁMI!	TERMÉK, PORTÉKA	F								
		.... DEHOGY!	ZAJTALA- NUL MEGY MAGA			TILTÓ- SZÓ				
RÁDOB										
ZÚDUL, OMLIK					HÁTASLÓ					
				APRÓ PEHELY						

A keresztrejtvényben a vadászat etikai kódexéből vett idézet található. Megfejtését 2012. január 10-ig várjuk szerkesztőségünk címére vagy a jatek@vadaszlap.hu e-mail címre. (E-mailben elküldött megfejtések esetén, kérjük a levélben írja meg címét is!)

A helyes megfejtők között értékes könyveket sorsolunk ki.

Előző havi megfejtés: A legnagyobb vadászlódtítás is megtörténhetett, ha nem, ezután fog megtörténni.

Nyertesek:

**Zsiga József (Hatvan), Dabis István (Mindszent)
Tolnai Levente (Nyíregyháza)**

A megfejtéseket a 69. oldalon megtalálják!

Betűkereső

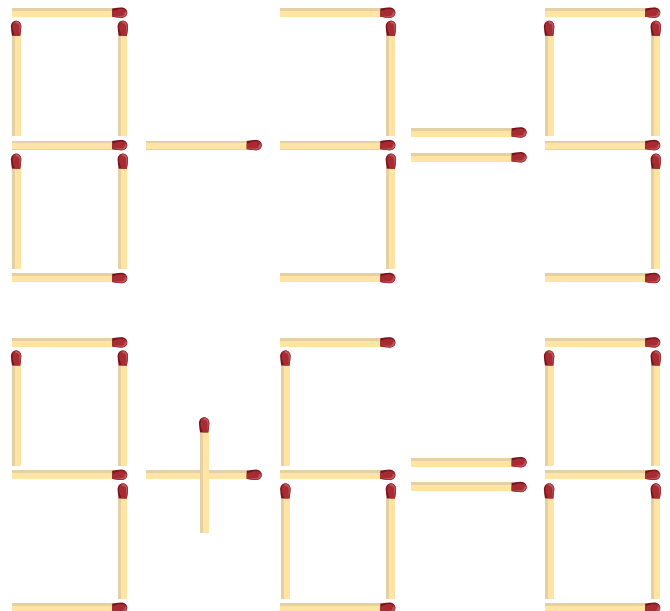
A felsorolt betűkből hat értelmes szót lehet kirakni. (minden betűt fel kell használni) Melyek ezek? Segítségként megadtuk a szavak kezdő- és utolsó betűit.

A, A, A, A, A, A, A, A, A, Á, Á, Á, B, C, C, D, D, D, D, D, D, E, E, E, E, E, E, É, F, G, H, I, Í, J, K, K, L, N, N, O, Ó, Ó, P, R, R, R, R, R, R, S, S, S, S, S, S, T, T, T, T, Ú, V, V, V, V, V, Y, Z, Z, Z, Z

N _ _ _ _ _ S _ _ _ _ _ V _ _ _ _ _ T
V _ _ _ _ _ S _ _ _ _ _ T _ _ _ _ _ D
K _ _ _ _ _ E _ _ _ _ _ A _ _ _ _ _ T

Gyufázó

Helyezzen át az első példában egy, a másodikban két gyufát, hogy a művelet igaz legyen. Több helyes megoldás is lehetséges.

Szókirakó

Függőleges:

1.) A macskafélék üzekedése a párzási időszakban, 2.) A vadat ért lövés, mely nem okozza azonnali halálát, 3.) Tartós használat során kialakult gyalogút erdőben, mezőn, hegyes, dombos vidéken, 5.) A vadkacsa szárnyán a másodrendű evezőtollakon levő, fémszerűen ragyogó sáv neve Erdélyben, 6.) Az agancsok évenként ismétlődő levetése, 8.) Az az időszak, amikor az egyes vadfajok vadászata tilos, 9.) A vadászat görög istennője, azonos a rómaiaknál Dianával, 10.) Zombékos, fás, nádfoltos, vizes terület, 11.) A fűrj keresgélés közben adott rövid, szakaszos hangja, 14.) Tiszteletadás a vadnak, 15.) A róka kikészített prémes bőre, 16.) A szárnyasok párzási időben viselt színes tolldísz

Visszintes:

4.) Október 10-én volt 130 éves, 7.) Fás, bokros, fűves terület, 11.) Erdős vadászterület, 12.) A vad azonosításához szükséges számozott jelölő, 13.) A farkas másik elnevezése, 17.) A nagyvad napközbeni nyugvóhelye, 18.) A disznó által felforgatott föld, 19.) A szárnyas vad pihenőhelye, fekvése a földön, 20.) A hajtóvonalban haladó személyek közti távolság, 21.) A kan róka koslatáskor hallatott, ugatásszerű hangja

Gyerekjáték

Most neked lesz a feladatod az etetés! Adj ennivalót ezeknek az állatoknak! Rajzold a tányérjába a megfelelő ételt, majd a helyes megfejtéseket küldd vissza címünkre, mert értékes könyveket sorsolunk ki a visszaküldők között. (1031 Budapest, Rozália utca 59/a.) Beküldési határidő: 2012. március 05.

villanypásztor

kerítésépítés

TORNADO
FORCE 12 FENCING

kerítésfonat

CONT-ECO
Kerítéstechnikai Kft.

9700 Szombathely
Szent Gellért u. 17-19.
Tel.: +36-94/325-672
Info: +36-70/9-49-59-69
E-mail: conteco@t-online.hu

www.cont-eco.hu

**FILMEK
VADÁSZOKNAK !
2500 Ft/Db**

RENDELLENES, TORZ
AGANCSÚ ÓZBAKOK

ÚJ

ÓZBAK CSALSÍPRA

VADÁSZÉVAD

100
LÖVÉS
2010

VADDISZNÓRA

ÚJ

További filmek:

Vaddisznó hajtások 1,2,3,4,5
Vadászévad 2006 - 2009
Vad és vadászat
Agancsosok
Dámbarcogás
Ózbak bírálata 1,2
Gímnikák bírálata
Dámbikák bírálata
Muflonkos bírálata
100 gímnika
100 ózbak
Őznász

Megrendelhető:

blaumann@vadfotos.hu
www.vadfotos.hu
Tel.: 70/317-4106
70/360-6308

© Blaumann Ödön

Újdonság!

Bevezető ár: 44 700 Ft
Digitális vadmegfigyelő kamera

- Ár-érték arányban a legjobb a piacon.
- Kisebb, mint a korábbi, kedvelt Bolyguard kamera
- Belső, 1,5" színes kijelzőn a felvételek visszanezhetők
- 16 GB-ig bővíthető memória

vadaszat-szabadido.hu

Canicom 200 kutyaidomító nyakörv
52 080 Ft
CANICOM 200 NUM'OXES

14 520 Ft
11 000 Ft
Greenland szélálló fleece kabát
Pinewood

Látogassa meg újabb weblapunkat:
www.pinewood.se/hu

ORIZO
Vajolet bakancs
23 500 Ft

Magyarországi forgalmazó:
Silver Kiss Kft.
7557 Somogytárna,
Károlyi Mihály u. 12.
Tel./fax: +36-82/461-693

Készítsünk hasznos eszközöket, berendezéseket házilag, olcsón, akár hulladéknak tűnő dolgokból is

Vadszállító „teknő”...

A VADÁSZLAP-ban megjelenő olcsó, ötletes megoldások adtak kedvet ahhoz, hogy megosszam a „találmányomat” Önökkel.

Minden vadász takarította már órákig egy-egy eredményes vadászat után az autóját. A csomagtartót szinte lehetetlen úgy kifóliázni, hogy a szállított vad vére, vagy a dagonyából kivonszolt disznó be ne szennyezné a járművet. Apróvad-vadászat után a levett sáros csizma is okozott sok bosszúságot mindnyájunknak, de a megérdemelt kompetenciánk alá is mindig jó volna valamit tenni, hogy ne legyen tollas, szőrös vagy véres otthon a garázspadló.

A kereskedelemben kapható különféle vadszállító edények is jók, de nem túl tartósak. Az én módszerem erős, tartós és olcsó. Egy 200 literes lemezfordót vágtam el hosszában, a magasság egyharmadánál. Visszaperemeztem, támasztó lábakat és körben fogantyút hegesztettem rá, lefestettem, hogy mégiscsak kinézzen valahogy. Azóta az elejtett vadat csak beletesszük a földre, majd a teknőt (és nem a vad lábait rángatva) beemeljük a kocsiba. Nincs kosz, nincs vér, mellé bepakolható a felszerelés és otthon egyetlen slagozással tiszta is a teknő. Ha ötletem csak néhány társam dolgát egyszerűsíti, akkor már megérte közreadni.

Kovács László

... és kosár

Az apróvadat egymástól kellő távolságra felfüggesztve, szellősen kell szállítani, mert az egymásra halmozott vad nem tud kihűlni, befülled, az értékes hús használhatatlanná válik. A klasszikus megoldás az erre a célra a méretre vágott rudakra akasztás a szállítójármű rakterében, de nem mindig áll erre a célra külön jármű rendelkezésre, van, amikor még a vadászok és a hajtók szállítására is kevés a hely, vagy a rossz terepviszonyok miatt nem tud minden jármű eljutni a vadászat színhelyére. A belső rak- és utasteret nem terheli a képen látható dróthálós szállítórács, amit akár a pótkocsi, vagy a teherautó, terepes személyszállító busz hátuljára fel lehet akasztani, vagy fixre szerelni. A vascsőből hajlított vázhoz vannak hegesztve a keresztrudak, amelyeket célszerű 10 centiméterenként a felső oldalukon kissé behorpasztani, hogy a párosával ráakasztott vad ne csússzon el oldalra. A tartóvázra kerül kívülről, kosárszerűen a legfeljebb 5 cm-es szembőségű fémháló, mely megakadályozza a rúdról esetlegesen leeső vad elvesztését – ami a pótkocsi oldalára akasztott vad esetén könnyen előfordulhat. A kosár méretét nyilvánvalóan a hordozó jármű dobozmérete határolja be, de figyelembe kell venni a kosár saját és a benne szállítható vad súlyát. Ha a szállítójármű falának, ajtajának teherbírása nem elegendő hozzá, célszerű azt a tetőre szerelt csomagtartó rácshoz kapcsolni. A benne szállított vad kellően kihűl, mire a terítékre kerül.

S.E.

Felhívás!

Várjuk kedves olvasóink – a gyakorlatban már kipróbált – hasznos ötleteit olyan vadászfelszerelések előállításához, amit házilag is el lehet készíteni. Legfeljebb fél gépelt oldal terjedelemű írást várunk, fotókkal illusztrálva (.jpg vagy .tif formátumban).

DIANA
Vadász-Felnőttképző
Alapítványi Szakképző Iskola

OKJ-s képzéseink:

- fegyverműszerész nappali tagozat; államilag támogatott (16-23 éves korig)
- vadgazdálkodási technológus (2 év)
- vadász-vadtenyésztő szakképzés (1,5 év)
- vadász-vadtenyésztő szakképzés és érettségire való felkészítés (3 év)
- vadgazdálkodási technikus (1 vagy 2 év)
- fegyverműszerész (1 év)
- vadászpuskaműves szakképzés (1 év)
- vadászpuskaműves mesterképzés (1 év)
- természet- és környezetvédelmi technikus (2 év)
- halászszerelő (1 év)
- lovasútúra-vezető szakképzés (1 év)
- lóortató és -tenyésztő szakképzés (1 év)
- belovagló szakképzés (1 év)
- vízkútúr (1 év)
- erdésztechnikus (2 év)
- erdészeti szakmunkás (motorfűrészelő, fakitermelő)
- aranykalászos gazda szakképzés
- méhészt (1 év)
- panziós, falusi vendéglátó (1 év)

Államilag akkreditált képzéseink:

- vadászati preparátor (1 év)
- vadászvezető (1 hét)

Érdeklődni:
6640 Csongrád, Jókai Mór u. 14.
Tel.: 06-63/483-790, 06-30/437-0923,
06-30/857-4245
e-mail: tirkarsag@dianaszki.hu
www.dianaszki.hu

**Nyilvánartásba
vételi szám:**
00199-2009

Stefán Vadászcentrum

Szekszárd, Kossuth L. u. 32.
T: 74/ 510-995 Fax: 74/ 510-996

Nyitva tartás:
H-P: 8-17-ig
Sz: 9-12-ig

VADÁSZBOLT:	FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY:
- vadászfegyverek	- javítás
- maroklófegyverek	- távcsőszerelem
- gáz- és riasztófegyverek	- belövés
- légfegyverek,	- barnítás
- vadászati felszerelés	- fegyvervizsgáztatás
- vadászuhrázat	

**FÖLDALATTI LŐFOLYOSÓ
TEREPLŐTÉR**

Kiemelten foglalkozunk
Blaser vadászfegyverekkel,
Schmidt & Bender, Zeiss távcsövekkel,
Blaser CDP, és Norma lőszerekkel.

ORYX
VADÁSZBOLT és FEGYVERJAVÍTÓ

8000 SZFVÁR., SEREGÉLYESI ÚT 86. TEL./FAX: 22 504-835
MOBIL: 30 9474-295, 20 9345-134 WWW.ORYXFEGYVER.HU

RECKNAGEL online katalógus a webápolón
távcsőszerelem és alkatrészek kizárólagos forgalmazója

**Csőcsere, kalibermódosítás
Lothar Walther csővel
Teljeskörű fegyverjavítás
Betétszővek: .22lr-től .45Blaser-ig**

2012-13 Kaffer bika és fekete ló antilop csomag
Zambia 2/1 vadászat, 9/7 nap
Ár: 19 750 USD/vadász
Tigris hal horgász csomag, Zambézi folyó
Zambia/Zimbabwe 6/4 nap 1-4 résztvevő
Ár: 2250 USD/vadász

Kiss és Kolláth
+36-30/921-1562; kotorikerti@gmail.com

DIANA SIÓFOK
VADÁSZBOLT Blaser ruházat

Tel.: 06-30/936-6066, 06-84/312-352
e-mail: diana1@enternet.hu
8600 Siófok, Szent László u. 39.

ZEISS
Blaser
márkakereskedés

Magas színvonalú vadászati ismeretekkel, szakmai és irányítási tapasztalatokkal rendelkező személyt keresünk, gyűjtemény vezetői munkakörbe. Szakmai önéletrajzát, pályázatát az n.ferenc67@hotmail.com e-mail címre kérjük megküldeni.

Veszprém megyében Márkótól 2 km-re gyönyörű erdei környezetben az erdő közepén bakonyi stílusú kúria eladó!

Az ingatlan igazi kuriózum!
A házat népies stílusban építették. Vaskos falai, hódfarkú cserpezése, az eredeti

állapotukban tündöklő gerendák, a félig földbe bújó pince, az oszlopos tornác mind varázslatos hangulatot biztosítanak ennek az ingatlanoknak. Ár: 78 000 000,-

Érdeklődni: 06-30/470-8582

FELHÍVÁS!
VALAMENNYI VADÁSZATRA
JOGOSULT FIGYELMÉBE!

A rókák veszteség elleni szájon át történő őszi immunizálásának eredményességét ellenőrző mintagyűjtés a **vakcinázott területeken** 2011. november 14-2012. február 28-ig tart. Kérjük a vadászatra jogosultakat, hogy ezen idő alatt az **illetékes állategészségügyi hatóság által kiadott határozatban rögzített számú felnőtt rókát** juttassák el vizsgálatra. A **nem vakcinázott területeken** az előírt mintaszámot 2011. március 25-től 2012. február 28-ig lehet elejteni és leadni vizsgálatra. A hatályos elszámolási rend szerint eljárva, a vadászatra jogosult állítja ki a számláját a Hubertus Kft. felé (7.000 Ft/róka + ÁFA összegben, amelynek kötelező melléklete a rókaminta átvételi elismervény eredeti példánya). A számlát és mellékletét kérjük, haladéktalanul küldje el a HUBERTUS Kft. (1024 Budapest, Ady E. u. 1.) címére. **Az őszi mintagyűjtési időszakban, a vakcinázott területekről és a nem vakcinázott területekről 2012. március 15-ig tudjuk a számláikat befogadni.** Ezen időpontokat követően beérkező számlákat nem áll módunkban teljesíteni! Kérjük, hogy a mintagyűjtésre és az elszámolásra megállapított határidőket a zökkenőmentes és pontos elszámolás érdekében szíveskedjenek betartani!

További információk a **www.hubertus.com** honlapon állnak rendelkezésére.

HUBERTUS Kft. Reg. szám: 13-0473-04
1024 Budapest, Ady E. u. 1.
tel.: 316-0469, 316-0470, 315-1451, 315-1480
fax: 316-0471 • e-mail: hubertus@hubertus.com

www.hubertus.com

JELENTKEZÉSI FELHÍVÁS!
Az SZTE Mezőgazdasági Kar felvételét hirdető
2012. februárban induló
VADGAZDÁLKODÁSI SZAKIRÁNYÚ
TOVÁBBKÉPZÉSI SZAKRA.

A képzés levelező rendszerű, a tanulmányi idő 3 félév, félévenként 2x5 napos konzultációkkal.
A képzés önköltsége (125 ezer Ft/félév), részletfizetési lehetőséget biztosítunk.

Szakképzettség: vadgazdálkodási szakmérnök
Jelentkezési határidő: 2012. január 16.

Bővebb felvilágosítás: SZTE Mezőgazdasági Kar,
6800 Hódmezővásárhely, Andrassy út 15.,
Telefon/fax: 06-62/532-993.
e-mail: barna@mgk.u-szeged.hu,
gubicsne@mgk.u-szeged.hu

KUKORICA-ESŐ

Időt, pénzt és rengeteg fáradságot takarít meg a magyar fejlesztésű, szabadalmi oltalommal védett digitálisan vezérelt automata etetővel. Már közel kétezer 120 és 220 literes berendezés működik a hazai vadászterületeken, a vadgazdák teljes megelégedésére.

2 év garancia!
Több berendezés megvásárlása esetén **10 %-os kedvezmény!**
Kérésre részletes tájékoztatót küldünk.
Megrendelhető:
Soltész Károly épületgépész és villanyszerelő mesternél
2000 Szentendrei, Innyi Dániel u. 25
Tel/fax: 06/24-313789 Mobil: 20/651-3427
info@vadeteto.hu
www.vadeteto.hu

- Másnaposan csak étel, józanul - élvezet...

Nem csak szilveszterre

Gyönyörű és nagyon finom kulináris értékre bukkantam a Gundel Imre által jegyzett „Félszáz régi magyar vadétel 1834-1894” című válogatásában. E szecessziós szépségű éték elkészítése nem a gyorséttermek stílusa, kellő időt és odafigyelést igényel, de az íz és a látvány megéri a fáradozást – remélhetőleg lesz is, aki értékeli.

Az alapanyagok egy része már nem tartozik napjainkban a konyha mindennapos kellékeihez, mint másfél évszázaddal ezelőtt, de kis utánjárással beszerezhetők. A borjúláb, mint a legjobb kocsonyásító anyag helyettesíthető csirkelábbal, a szarvasgomba számos változata pedig ismét megjelent a hazai gasztronómiában.

Egyre többen foglalkoznak szarvasgomba-kereséssel, s jól idomított kutyákkal nem is eredménytelenül, igaz nem tartozik az olcsó alapanyagok közé. Természetesen helyettesíthető más, keményhúsú gombával is, bár az ízvilága nem ugyanaz.

-som

Fácán-kocsonya

Hozzávalók: 2-3 fácán, 1,5 kiló borjú (csirke) láb, 25 deka vegyes zöldség, 10 deka hagyma, 12 deka szarvasgomba, fél deci vörösbor, só, bors.

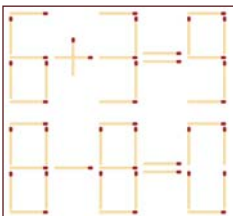
Elkészítés: A megtisztított fácánokat, a borjú-, vagy csirkelábakat és zöldségeket másfél liter vízben sóval és egész borssal puhára főzzük. A gombát kevés vörösborban pároljuk puhára. A fácánokat kiemeljük, a mellüket és a combokat kicsontozzuk, lebőrözzük. Az apróbb húsokat és a bőrt finom lyukú húsdarálón többször ledaráljuk, majd szitán áttörjük. Közben a főzőléből mintát veszünk és hűtőbe tesszük, hogy elég keményre kocsonyásodik-e, ha nem, még tovább kell forralni. (Akkoriban a zselatint még nem ismerték, de az nem is való ehhez az eltérő ízhathatás miatt.)

Tíz kicsi, vagy egy nagy formába félujjnyi langyos kocsonyalévet öntünk, és azt megfagyaszttjuk. Erre a vékonyra szeletelt szarvasgombából, a mell- és combszeletekből álló díszítést helyezünk, s hogy el ne mozdulhasson, pár csepp kocsonyaléval azt is belefagyaszttjuk, majd újabb kétfoknyi réteget ragasztunk rá. A fennmaradó lé 80 százalékát belekeverjük a húspépbe, betöltjük a formákba és ezt is hagyjuk megdermedni. A többi kocsonyát egy lapos tálon kifagyaszttjuk, azzal díszítjük majd a tálat, különféle alakokra kivágva.

Tálaláskor a formákat néhány másodpercig forró vízbe mártva és porcelántálat ráhelyezve megfordítjuk és arra kiborítjuk. A tálat salátalevelekkel, olívbogyóval, vékony citromszeletekkel is díszíthetjük.

MEGFEJTÉSEK:

NYÚLBEFOGÁS APRÓVADVADÁSZTAT
VADDISZNÓHAJTÁS TARVAD
KERCERÉCE VÍZKERESZT

Barátság Gyógy- és Wellness Szálloda ★★★ superior

Vadász Farsang - Farsangi jókedvadászat a hajdúszoboszlói megújult Barátság Gyógy- és Wellness Szállodában 2012. február 3-5.

Ajánlatunk: 2 éjszaka a választott ellátással, szombaton farsangi zenés, műsoros büfévacsera 5 db farsangi tombola, animációs programok vadászoknak, teljes fürdő- és szaunahasználat
SZTÁRVENDÉG: SZABÓ ÁDÁM

Kétágyas szobában

- svédasztalos félpanzióval 31.700.-Ft
- menüs teljespanzióval 32.200.-Ft

Az ár az idegenforgalmi adót nem tartalmazza, 18 éves kor fölött 4 10.-Ft / fő / éj.

Üdülési Csekk és SZÉP kártya elfogadóhely!

Élje át Ön is a Harmadik Évezred pihenését!

H-4200 Hajdúszoboszló, Mátyás király sétány 19.
 Tel.: 52/558-571 • sales@baratsag.hu • www.baratsag.hu

Ficsór Autóház Kft.
 1106 Budapest, Fehér út 7. • H-P: 8:00-18:00, Sz: 9:00-13:00
 Tel.: 06 1 260 11 22 • Fax: 06 1 262 66 10
 E-mail: terepgumi@ficsor.hu • Web: www.ficsor.hu

14 éve áruljuk, a minősége garantált!

TEREKGUMIK ÓRIÁSI KEDVEZMÉNNYEL!

2 olasz terepgumi-specialista gyár kizárólagos forgalmazójától
 Ahol eddig elakadtatok, ott most nem fogtok!

Simex Minta
Kaiman Terrain
BF Kéola 13,5 mm

Nehéz terepre - sárba, Magyarországon egyedülálló 17-20 mm mintamélység

Kougar Country Kobra Trac

www.papp-gumi.hu

MAGYAR TERMÉK, MAGYAR MUNKAHELY!

A Pápán megrendelt gumiabroncsok Budapesten is átvehetők:
GROPA Kft. 1113 Bp. Budafoki út 113. (Keltex raktár)

Papp Gumi
 8500 PÁPA, Jókai u. 62.
 info@papp-gumi.hu
 89-313-882; 30/680-9848

HAGYUNK NYOMOT MAGUNK UTÁN!

NIGHT VISION SLOVENSKO S.R.O.
 ÉJJELLÁTÓ KÉSZÜLÉKEK SZAKKERESKEDELME EXPORT-IMPORT

ÉJJELLÁTÓ KÉSZÜLÉKEINKET A LEGKEDVEZŐBB ÁRAKON A LEGMAGASABB MŰSZAKI MINŐSÉGBEN FORGALMAZZUK.

Minőségi árúk megdöbbentően alacsony árakon.
 A világ legnagyobb gyártóival állunk közvetlen kapcsolatban a legnagyobb választékot kínálva.

Társ cégünk a magyar **NIGHT VISION HUNGARY**.
 Áraink a legversenyképesebbek.
 Megrendelésüket azonnal teljesítjük.

MI FELKÉSZÜLTÜNK A VADÁSZATI IDÉNYRE!

Választékunk Közép-kelet Európában is egyedülálló.

www.nightvision.hu
 Legyen résen!
 Figyelje reklámjainkat és weblapunkat!

Cégünk választékát folyamatosan bővítjük.
 Forgalmazunk legalább 230 féle éjjellátó készüléket.

MINDEN INFRAIGÉNYT MEGOLDUNK
TAKÁCS LASZLÓ
 cégvezető

06 70 200 7132

14 éves éjjellátó szakmai gyakorlattal, 6 éves tervezési és gyártási tapasztalattal rendelkezünk. Éjjellátók értékesítése nagy térségben is a világ bármely részére.

Ez kié lehet?

Boldog karácsonyt és örömben gazdag új esztendőt kívánunk!

www.stihl.hu
Látogasson el honlapunkra!

ANDREAS STIHL KFT. 2051 Biatorbágy-Budapark, Paul Hartmann u. 4.
Telefon: (06-23) 418-054 · Fax: (06-23) 418-106
www.stihl.hu · E-mail: info@stihl.hu

STIHL®

Sauer és Zeiss 2011 őszi-téli, nagyvadás csomagajánlat speciális áron Garancia az egyedi élményre

Ha Ön 2011. október 1. és 2012. január 31. között Sauer 202 Classic golyós vadászfegyvert vásárol Zeiss Duralyt céltávcsővel és ISI távcsőszereléssel szerelve akár 788 EUR-t is megtakaríthat.

Az akciós csomagajánlat Sauer 202 Classic (2. kategóriájú fa, jobbos, disznóhát agyazás, bajor pofadékkal) .30-06, 9,3x62, 8x68S és .300 Win Mag kaliberű golyós vadászfegyverre vonatkozik, valamint Zeiss Duralyt 1,2-5x36 illetve 2-8x42 céltávcsőre megvilágított vagy nem megvilágított 60-as irányzójellel.

Az akció 2012. január 31-ig, illetve a készlet erejéig érvényes.

SAUER

ÜBERLEGENE WERTE

ZEISS

We make it visible.

a képen szereplő modellek illusztrációk

Részletes információkért hívja:
Blaser Magyarország Kft. : 4025 Debrecen, Erzsébet u.48. Telefon.: 52/521-092 Mobil: 20/325-7281, 20/262-4278, 20/505 4241
e-mail: fogarasi.jagd@t-online.hu www.blaser-hungary.hu